

Bundel van de Commissie Samenleving van 9 februari 2017

Agenda documenten

Agenda Samenl 09-02-2017

- 1 Opening en mededelingen voorzitter
- 2 Inspreker(s)
- 3 Vaststelling besluitenlijst vorige vergadering
BV17.0004 Besluitenlijst CIE Samenleving d.d. 12 januari 2017
- 4 Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
- 5 Bespreekpunten
- 5.a Meer maatwerk bij uitvoering Participatiewet - bespreekpunt cie Samenleving 9 februari 2017
Griffie
T17.00415 Meer maatwerk bij uitvoering Participatiewet - bespreekpunt cie Samenleving 9 februari 2017
BS1600049 Raadsragen PvdA over meer maatwerk bij de uitvoering van de Participatiewet
U16.16263 Beantwoording raadsragen m.b.t. maatwerk bij de Participatiewet
- 6 Stukken ter advisering aan de raad
- 6.a Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 -

Het Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 (T16.13619) vast te stellen.
In te stemmen met het in het beleidsplan voorgestelde voorkeurspakket van het college voor de beleidsaccenten.
Na besluitvorming over de keuze van beleidsaccenten aan het college de bevoegdheid te delegeren om hoofdstuk 5 van het beleidsplan aan te passen conform deze besluitvorming.
Ankie van Tatenhove, Jeroen Heuvelink
EMO

Voorstel Raad 8370
T16.13619 Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022
T16.17108 Bijlagenboekje bij Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022
T17.00748 Poster Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022
I17.01017 Definitief advies van ASD op Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022
U17.00016 Reactie op advies over de Maatschappelijke Agenda 2018-2022
- 7.a Actualiteiten uit het college
- 7.b Actualiteiten uit de commissie
- 7.c Verbonden partijen
- 8 Rondvraag en sluiting

Agenda

Aan de leden van de Commissie Samenleving
c.c. College van B&W, MT

Uw brief van/kenmerk	ons kenmerk/afdeling	Bijlage(n)	Lansingerland
	-- Griffie		26 januari 2017

Onderwerp	Doorkiesnummer
Agenda	010-8004391/4392
Commissie Samenleving	
d.d. 9 februari 2017	

Geachte commissieleden,

Hierbij ontvangt u de agenda voor de vergadering van de Commissie Samenleving, te houden op donderdag 9 februari 2017 om 20.00 uur in de raadszaal van het gemeentehuis aan de Tobias Asserlaan 1 te Bergschenhoek.

U bent uitgenodigd deze vergadering bij te wonen.

De agenda voor de a.s. vergadering luidt als volgt:

1. Opening en mededelingen voorzitter
2. Inspreker(s)
3. Vaststelling besluitenlijst vorige vergadering
4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
5. Bespreekpunten
- 5.a. Meer maatwerk bij uitvoering Participatiewet - bespreekpunt cie Samenleving 9 februari 2017
6. Stukken ter advisering aan de raad
- 6.a. Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 - spreektijd 5 min eerste termijn en 3 min tweede termijn
- 7.a. Actualiteiten uit het college
- 7.b. Actualiteiten uit de commissie
- 7.c. Verbonden partijen
8. Rondvraag en sluiting

Hoogachtend,
de voorzitter,
Gerard Bovens

BESLUITENLIJST

Commissie Samenleving

Datum vergadering 12 januari 2017
Registratienummer BV17.0004

Aanwezig

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Henk Meester, Leon Erwich en Nicole Lengkeek
CDA : Nelleke Bouman, Arnold Oosterlaan en Taeke Halma
VVD : Alexander Kuipers
D66 : Erik Jonker (vanaf 21 uur) en Ronald van der Stad
CU : Kees-Willem Markus en Jim Roos
PvdA : Petra Verhoef
WIJ Lansingerland : Leon Hoek en Erwin Barendregt
GroenLinks : Ingrid Berghuis
Partij Neeleman : Eddy Neeleman

Voorzitter : Gerard Bovens

Commissiegriffier : Lianne van den Houten

Wethouders : Jeroen Heuvelink en Ankie van Tatenhove

Afwezig

Kathy Arends (VVD), Sam de Groot (PvdA), Tom Zandbergen (GL)

Agenda

1. Opening en mededelingen voorzitter
De voorzitter opent de vergadering om 20.00 uur.
2. Inspreker(s) - geen
3. Vaststelling besluitenlijst vorige vergadering
De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.
4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Er zijn geen rondvragen.
5. Besprekpunten
- 5.a. Besprekspunt Brief Onderzoek eigen bijdrage WMO - ingebracht door Nelleke Bouman, CDA
Besproken.
6. Stukken ter advisering aan de raad - geen
- 7.a. Actualiteiten uit het college
- 7.b. Actualiteiten uit de commissie
- 7.c. Verbonden partijen
8. Rondvraag en sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 21.57 uur.

Toezeggingen commissie 12 januari 2017

Ankie van Tatenhove

- Onderzoek eigen bijdrage WMO: als de ASD zich niet expliciet heeft uitgesproken over dit onderzoek dan start het college een spoedprocedure om de ASD om een reactie te vragen.
- Onderzoek eigen bijdrage WMO: als uit het verdere onderzoek naar niet-gebruik blijkt dat er verder acties zijn om het niet-gebruik te verminderen dan zal het college de raad een voorstel sturen om dit aan te pakken.

BESPREEKPUNT VOOR DE COMMISSIE SAMENLEVING OP DONDERDAG 9 FEBRUARI 2017

MEER MAATWERK BIJ UITVOERING PARTICIPATIEWET

Eind vorig jaar reageerde het college op onze raadsvragen waarin gepleit werd voor meer maatwerk bij de uitvoering van de Participatiewet. De eerste halfjaarrapportage voor het sociaal domein in 2016 laat zien dat het aantal inwoners dat een uitkering via de Participatiewet ontvangt hard stijgt. Te verwachten is dat eind december 2016 het aantal uitkeringen gestegen is tot boven de 600. De begroting 2017 gaat uit van liefst 700 uitkeringsgerechtigden. Eind 2014, het jaar dat het huidige college aan de slag ging, waren het er nog 489. Een stijging van liefst 40%. Deze forse stijging is verklaarbaar. De groei van de werkloosheid (onder meer via de uitstroom uit de WW na een maximale periode van uitkering), de instroom van asielgerechtigden en de hogere drempels om een Wajong of een andere arbeidsongeschiktheidsuitkering te ontvangen, verklaren veel.

Het aantal uitkeringsgerechtigden dat in het eerste halfjaar van 2016 aan het werk ging was 21. Voor 2016 worden 80 uitstromers verwacht, zo stelt de begroting 2016. De instroom is veel groter dan de uitstroom. Bijna de helft van het uitkeringsbestand heeft al 3 jaar of langer een uitkering. Een kwart van de uitkeringsgerechtigden zit al langer dan 5 jaar in het Participatiebestand. In absolute zin groeit het aantal inwoners van Lansingerland dat langdurig gebruik maakt van de Participatiewet. Het huidige beleid lijkt compleet op slot te zitten. De structurele, vernederende armoede, ook bij kinderen, groeit ook in Lansingerland. Een nieuwe aanpak is nodig.

Er zijn momenteel workshops ten behoeve van de re-integratie waaraan in de eerste helft van 2016 zo'n 85 mensen meededen. In regionaal verband werkt Lansingerland samen met het UWV, met andere gemeenten en met bedrijven in het Werkgeversservicepunt Zoetermeer (<http://wgsp-zoetermeer.nl/over-ons/>) en ZHC Werkt (<https://zhcwerkt.nl/>). De raad mist periodieke informatie over hoe effectief deze aanpak precies is. Er is geen periodieke rapportage over de aanpak en de resultaten zoals ten aanzien van bijvoorbeeld de gemeenschappelijke regelingen wel het geval is.

Landelijk is er een ontwikkeling waarin wat de maatwerk-aanpak betreft er een onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds werkwaardige mensen of mensen die met wat hulp werkwaardig kunnen worden en anderzijds mensen die met de beste wil van de wereld nimmer meer betaald werk zullen kunnen verrichten. Voor hen is het moderne leven soms te complex geworden en zijn ze daarom niet meer in staat om aan te haken aan de arbeidsmarkt. Voor de eerste groep zijn er direct sollicitatietrainingen en koppelingen met potentiële werkgevers en zal er mogelijk soms ook sprake kunnen zijn van financiële en/of andere sociale problemen die opgelost moeten worden voordat er weer gewerkt kan worden. Vaak zal gebruik gemaakt worden van het algemeen beschikbare aanbod en soms zal er sprake moeten zijn van maatwerk.

Voor de ook in Lansingerland grote groep mensen in de Participatiewet die waarschijnlijk nooit meer aan de slag kan, moet er een ander traject zijn. Naarmate de duur van de uitkering op minimumniveau langer wordt, wordt het risico op schulden groter, groeit de kans op vernederende, chronische armoede, ook voor de kinderen in het gezin en verdwijnt het perspectief dat men er op eigen kracht weer uit kan komen. Voorkomen moet worden dat mensen wegzakken in verdere sociale ellende. Een speciale bijverdienregeling kan daarbij behulpzaam zijn.

Het kabinet heeft in het najaar 2016 aan 4 gemeenten een bescheiden vrijheid gegeven om te experimenteren met bijverdienmogelijkheden voor mensen die nog wél kans op werk hebben:

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2016/09/30/plan-voor-experimenten-in-de-bijstand-naar-detweede-kamer> De regering wil dit experiment na evaluatie gaan uitbreiden tot 25 gemeenten.

Dit experiment zou volgens de PvdA-fractie moeten worden verruimd tot de groep mensen waarvan te verwachten is dat zij nog maar moeilijk structureel aan de slag zullen gaan. Die extra inkomsten via kleine baantjes geeft het ook de mogelijkheid om maatschappelijk actief te blijven en daarmee een sociaal isolement te voorkomen. Bovendien kan de vooral voor de uitkeringsgerechtigden zo belastende regelgeving fors worden teruggebracht. De

PvdA fractie bepleit ook de terugkeer van de gesubsidieerde arbeid (zoals de voormalige Melkertbanen). Daartoe moet het Rijk een wettelijk kader scheppen en voor de nodige financiële kaders zorgen. G

Het gaat dan om gesubsidieerde arbeid met een regionaal Werkbedrijf als detacherende werkgever, bedoeld om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en met een te laag verdienvermogen aan passend, betaald werk in de non-profit sector te helpen.

Voor deze aanpak is in alle gevallen een maatwerkaanpak nodig die tot stand moet komen in goed overleg tussen de consultants van de gemeente en de uitkeringsgerechtigden. Een aanpak die vergelijkbaar is met de aanpak in het kader van de WMO en Jeugdzorg. Een integrale benadering moet er zorg voor dragen dat ook instrumenten die in het kader van de WMO en Jeugdzorg beschikbaar zijn onderdeel gaan uitmaken van het Participatie-maatwerkpakket. Zo zorgen we er voor dat de decentralisaties niet zullen verzanden in een administratieve herordening maar tot echte verbeteringen voor mensen zullen gaan leiden.

De PvdA-fractie is er een groot voorstander van dat er bij de uitvoering van de Participatiewet een onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds kandidaten die direct of met een steuntje in de rug weer aan het (gesubsidieerde) werk kunnen en anderzijds cliënten voor wie dit niet mogelijk zal zijn. En voor beide groepen maatwerk-arrangementen te ontwikkelen.

Hierover heeft de fractie aan het college in december 2016 schriftelijke vragen gesteld.

1. Is het college bereid om de raad halfjaarlijks te informeren over de concrete resultaten (aantal aangemelde kandidaten & geslaagde bemiddelingen) van het samenwerkingsverband Zuid-Holland Centraal?
2. Onderschrijft het college het standpunt van de PvdA-fractie dat er een verschillende aanpak nodig is voor enerzijds uitkeringsgerechtigden die direct of na enige ondersteuning kans op werk hebben en anderzijds uitkeringsgerechtigden die dit waarschijnlijk niet (meer) zullen hebben?
3. Is het college bereid om de gemeente Lansingerland bij de staatssecretaris SZW aan te melden als gemeente die bereid is om te gaan experimenteren met integrale maatwerkarrangementen (waaronder bijverdienregelingen) voor mensen die langdurig aangewezen zijn op de Participatiewet?
4. Welke concrete maatregelen wil het college zelf gaan nemen om de uitstroom van mensen met een uitkering te verhogen, naast de al bestaande cursussen en deelnemen aan het Samenwerkingsverband Zuid-Holland Centraal?

De PvdA fractie is blij dat het college onze suggesties zoals geformuleerd in de vragen 1 & 2 wil overnemen. Het college verwijst daarbij naar het in april 2015 verschenen Uitvoeringsplan Participatie 2015-2018 'Werken aan een toekomstperspectief' (T15.00117). Niet tevreden zijn wij met de reactie van het college op vraag 3: *"Nee. Zoals u weet zijn wij op dit moment bezig met het ontwikkelen van een integraal beleidsplan voor het gehele sociaal domein vanaf 2018. Daarnaast lopen er op dit moment diverse pilots. Afhankelijk van de uitkomsten hiervan, willen wij van deze pilots regulier beleid maken. Wij willen onze aandacht op deze twee ontwikkelingen focussen, voordat wij deelnemen aan verdere experimenten. Wel gaan wij de verschillende experimenten in het land uiteraard met belangstelling volgen"*. Op vraag 4 reageerde het college als volgt: *"In het hierboven genoemde Uitvoeringsplan Participatie 2015-2018 hebben wij onze aanpak van de re-integratie uitgebreid beschreven. Binnen ZHC-verband pakken we deze aanpak verder op. Hierbij leggen we de focus op verschillende doelgroepen, zoals jongeren, Smaakmakers¹ en asielgerechtigden. Daarnaast bieden we maatwerk in onze groepsaanpak, variërend van inzet op sociale activering tot bemiddeling naar regulier werk"*.

De PvdA fractie is teleurgesteld in de reactie van het college op onze derde vraag. De door het college voorgestane aanpak is niet pro-actief en sluit niet aan bij de door ons gesignaleerde noodzaak tot urgentie. De huidige aanpak is dweilen met de kraan open en veroorzaakt de maatschappelijke uitsluiting van vele inwoners. De PvdA fractie legt daarom het volgende bespreekpunten aan de commissie samenleving voor:

1. Onderschrijft de raadscommissie Samenleving onze stelling dat de huidige instrumenten die naar (betaald) werk moeten leiden te beperkt zijn en daarom aanvulling behoeven?
2. Deelt de raadscommissie Samenleving de vraag van de PvdA fractie dat het zinvol is om, na de evaluatie van het lopende SZW experiment, als gemeente Lansingerland aan te sluiten bij de mogelijke uitbreiding naar 25 experimenteer gemeenten?
3. Onderschrijft de raadscommissie Samenleving de gedachte van de PvdA fractie dat door het Rijk te financieren gesubsidieerde arbeid (voormalige Melkertbanen) een zinvolle aanvulling kan zijn voor het huidige pakket aan re-integratie mogelijkheden?

Fractie PvdA Lansingerland, 9 januari 2017

SCHRIFTELIJKE VRAGEN AAN HET COLLEGE over meer maatwerk bij uitvoering Participatiewet

Registratienummer : (In te vullen door de raadsgriffie)	
Datum: 5 december 2016	
Aan de voorzitter van de raad.	
Stellers van de vragen: Petra Verhoef & Gerard Bovens	
Onderwerp: Meer maatwerk bij de uitvoering van de Participatiewet	
Het college wordt verzocht de volgende vragen te beantwoorden: 1. Is het college bereid om de raad halfjaarlijks te informeren over de concrete resultaten (aantal aangemelde kandidaten & geslaagde bemiddelingen) van het samenwerkingsverband Zuid-Holland Centraal? 2. Onderschrijft het college het standpunt van de PvdA-fractie dat er een verschillende aanpak nodig is voor enerzijds uitkeringsgerechtigden die direct of na enige ondersteuning kans op werk hebben en anderzijds uitkeringsgerechtigden die dit waarschijnlijk niet (meer) zullen hebben? 3. Is het college bereid om de gemeente Lansingerland bij de staatssecretaris SZW aan te melden als gemeente die bereid is om te gaan experimenteren met integrale maatwerkarrangementen (waaronder bijverdienregelingen) voor mensen die langdurig aangewezen zijn op de Participatiewet? 4. Welke concrete maatregelen wil het college zelf gaan nemen om de uitstroom van mensen met een uitkering te verhogen, naast de al bestaande cursussen en deelnemen aan het Samenwerkingsverband Zuid-Holland centraal?	
Toelichting: De eerste halfjaarrapportage voor het sociaal domein in 2016 laat zien dat het aantal inwoners dat een uitkering via de Participatiewet ontvangt hard stijgt. Te verwachten is dat eind december 2016 het aantal uitkeringen gestegen is tot boven de 600. De begroting 2017 gaat uit van liefst 700 uitkeringsgerechtigden. In januari 2016 waren dit er nog 539. Het aantal uitkeringsgerechtigden dat in het eerste halfjaar aan het werk ging was 21. Voor 2016 worden 80 uitstromers verwacht, zo stelt de begroting 2016. Bijna de helft van het uitkeringsbestand heeft al 3 jaar of langer een uitkering. Een kwart van de uitkeringsgerechtigden zit al langer dan 5 jaar in het Participatiebestand. Het huidige beleid lijkt compleet op slot te zitten. Een nieuwe aanpak is nodig. Er zijn workshops ten behoeve van de re-integratie waaraan in de eerste helft van 2016 zo'n 85 mensen meededen. In regionaal verband werkt Lansingerland samen met het UWV, met andere gemeenten en met bedrijven in het Werkgeversservicepunt Zoetermeer (http://wgsp-zoetermeer.nl/over-ons/) en ZHC Werkt (https://zhcwerkt.nl/). De raad mist periodieke informatie over hoe effectief deze aanpak precies is. Er is geen periodieke rapportage over de aanpak en resultaten zoals ten aanzien van bijvoorbeeld de gemeenschappelijke regelingen wel het geval is. Landelijk is er een ontwikkeling waarin wat de maatwerk-aanpak betreft er een onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds werkwaardige mensen of mensen die met wat hulp werkwaardig kunnen worden en	

anderzijds mensen die met de beste wil van de wereld nimmer meer betaald werk zullen kunnen verrichten. Voor hen is het moderne leven soms te complex geworden en zijn ze daarom niet meer in staat om aan te haken aan de arbeidsmarkt. Voor de eerste groep zijn er direct sollicitatietrainingen en koppelingen met potentiële werkgevers en zal er mogelijk soms ook sprake kunnen zijn van financiële en/of problemen die opgelost moeten worden voordat er weer gewerkt kan worden. Vaak zal gebruik gemaakt worden van het algemeen beschikbare aanbod en soms zal er sprake moeten zijn van maatwerk.

Voor de ook in Lansingerland grote groep mensen in de Participatiewet die waarschijnlijk nooit meer aan de slag kan, moet er een ander traject zijn. Naarmate de duur van de uitkering op minimumniveau wordt het risico op schulden groter, groeit de kans op vernederende, chronische armoede, ook voor de kinderen in het gezin en verdwijnt het perspectief dat men er op eigen kracht weer uit kan komen. Voorkomen moet worden dat mensen wegzakken in verdere sociale ellende. Een speciale bijverdienregeling kan daarbij behulpzaam zijn.

Het kabinet heeft dit najaar aan 4 gemeenten een bescheiden vrijheid gegeven om te experimenteren met bijverdienmogelijkheden voor mensen die nog wél kans op werk hebben:

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2016/09/30/plan-voor-experimenten-in-de-bijstand-naar-de-tweede-kamer> De regering wil dit experiment na evaluatie gaan uitbreiden tot 25 gemeenten.

Dit experiment zou volgens de PvdA-fractie moeten worden verruimd tot de groep mensen waarvan te verwachten is dat zij nog maar moeilijk structureel aan de slag zullen gaan. Die extra inkomsten via kleine baantjes geeft het ook de mogelijkheid om maatschappelijk actief te blijven en daarmee een sociaal isolement te voorkomen. Bovendien kan de vooral voor de uitkeringsgerechtigden zo belastende regelgeving fors worden teruggebracht. Voor deze benadering is in alle gevallen een maatwerkaanpak nodig die tot stand moet komen in goed overleg tussen de consultants van de gemeente en de uitkeringsgerechtigden. Een aanpak die vergelijkbaar is met de aanpak in het kader van de WMO en Jeugdzorg. Een integrale benadering moet er zorg voor dragen dat ook instrumenten die in het kader van de WMO en Jeugdzorg beschikbaar zijn onderdeel gaan uitmaken van het Participatie-maatwerkpakket. Zo zorgen we er voor dat de decentralisaties niet zullen verzanden in een administratieve herordening maar tot echte verbeteringen voor mensen zullen gaan leiden.

De PvdA-fractie is er een groot voorstander van dat er bij de uitvoering van de Participatiewet een onderscheid wordt gemaakt tussen enerzijds kandidaten die direct of met een steuntje in de rug weer aan het werk kunnen en cliënten voor wie dit mogelijk zal zijn. En daarvoor maatwerk-arrangementen te ontwikkelen. Daarover heeft de fractie aan het college schriftelijke vragen gesteld.

Ondertekening en naam, Petra Verhoef en Gerard Bovens, PvdA fractie

Wijze van indienen van schriftelijke vragen:
de vragen worden bij de voorzitter van de raad ingediend (...)
(art. 37, derde lid Reglement van orde van de raad).

Aan mevrouw Verhoef en de heer Bovens

Afdeling

**Economische &
Maatschappelijke
Ontwikkeling**

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie

Serge Deceuninck

Telefoon

14 010

E-mail

info@lansingerland.nl

Fax

(010) 800 40 01

Datum 20 december 2016

Ons kenmerk U16.16263

Onderwerp Beantwoording raadsvragen m.b.t.
 maatwerk bij de Participatiewet

Geachte mevrouw, mijnheer,

Op 5 december 2016 heeft u raadsvragen ingediend over maatwerk bij de uitvoering van de Participatiewet. Met deze brief geven wij u antwoord op uw vragen.

Vraag 1.

Is het college bereid om de raad halfjaarlijks te informeren over de concrete resultaten (aantal aangemelde kandidaten en geslaagde bemiddelingen) van het samenwerkingsverband Zuid-Holland Centraal?

Antwoord

Wij nemen deze suggestie over. In de eerstvolgende rapportage Sociaal Domein nemen wij op hoeveel mensen aan het werk zijn gegaan door bemiddeling van ZHC. Dit betreft het resultaat in heel ZHC, dus ook van de overige gemeenten.

Vraag 2.

Onderschrijft het college het standpunt van de PvdA-fractie dat er een verschillende aanpak nodig is voor enerzijds uitkeringsgerechtigden die direct of na enige ondersteuning kans op werk hebben en anderzijds uitkeringsgerechtigden die dit waarschijnlijk niet (meer) zullen hebben?

Antwoord

Ja. Dit is een van de uitgangspunten van ons Uitvoeringsplan Participatie 2015-2018 'Werken aan een toekomstperspectief' (T15.00117). Wij hebben dit uitvoeringsplan vorig jaar aan u gepresenteerd.

Vraag 3.

Is het college bereid om de gemeente Lansingerland bij de staatssecretaris SZW aan te melden als gemeente die bereid is om te gaan experimenteren met integrale maatwerkarrangementen (waaronder bijverdienregelingen) voor mensen die langdurig aangewezen zijn op de Participatiewet?

Antwoord

Nee. Zoals u weet zijn wij op dit moment bezig met het ontwikkelen van een integraal beleidsplan voor het gehele sociaal domein vanaf 2018. Daarnaast lopen er op dit moment diverse pilots. Afhankelijk van de uitkomsten hiervan, willen wij van deze pilots regulier beleid maken. Wij willen onze aandacht op

deze twee ontwikkelingen focussen, voordat wij deelnemen aan verdere experimenten. Wel gaan wij de verschillende experimenten in het land uiteraard met belangstelling volgen.

Vraag 4

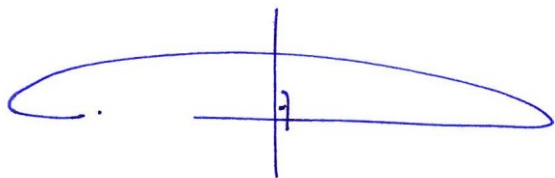
Welke concrete maatregelen wil het college zélf gaan nemen om de uitstroom van mensen met een uitkering te verhogen, naast de al bestaande cursussen en deelnemen aan het Samenwerkingsverband Zuid-Holland Centraal?

Antwoord

In het hierboven genoemde Uitvoeringsplan Participatie 2015-2018 hebben wij onze aanpak van de re-integratie uitgebreid beschreven. Binnen ZHC-verband pakken we deze aanpak verder op. Hierbij leggen we de focus op verschillende doelgroepen, zoals jongeren, Smaakmakers¹ en asielgerechtigden. Daarnaast bieden we maatwerk in onze groepsaanpak, variërend van inzet op sociale activering tot bemiddeling naar regulier werk.

Wij verwachten dat wij met deze brief antwoord hebben gegeven op uw raadvragen.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, sweeping loop followed by a vertical line and a small horizontal stroke.

drs. ing. Ad Eijkenaar
Secretaris

A handwritten signature in blue ink, featuring a series of sharp, overlapping strokes that form a complex, stylized shape.

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester

NL_____

¹ Dit zijn ondernemers die één of meer medewerkers met een beperking in dienst hebben. Zij delen hun ervaringen met andere ondernemers en halen zo (veronderstelde) belemmeringen weg.

Raadsvoorstel

Datum Raad
23 februari 2017

Portefeuillehouder
Ankie van Tatenhove, Jeroen
Heuvelink

Registratienummer
BR1700001

Onderwerp
Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022

Gevraagde beslissing

1. Het Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 (T16.13619) vast te stellen.
2. In te stemmen met het in het beleidsplan voorgestelde voorkeurspakket van het college voor de beleidsaccenten.
3. Na besluitvorming over de keuze van beleidsaccenten aan het college de bevoegdheid te delegeren om hoofdstuk 5 van het beleidsplan aan te passen conform deze besluitvorming.

Samenvatting

Voor u ligt 'Versterken van Veerkracht: Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022' (hierna: het beleidsplan). Dit beleidsplan bevat een integraal kader voor al onze inspanningen binnen het Sociaal Domein, zowel voor vrij toegankelijke als maatwerkvoorzieningen. Deze voorzieningen dragen ertoe bij dat onze inwoners zo zelfstandig als mogelijk wonen, leven en participeren in Lansingerland. Met dit beleidsplan geven wij invulling aan de opdracht die uw Raad ons in februari 2016 heeft gegeven bij vaststelling van de Transformatieagenda (T15.16961).

Met het beleidsplan zetten wij de volgende stap in de transformatie van het Sociaal Domein. De belangrijkste onderdelen van deze nieuwe stap zijn *richting, integraliteit en sturing*:

- Het beleidsplan geeft richting doordat deze een onderscheidende visie bevat op het Sociaal Domein. Centrale elementen worden hierbij gevormd door de leefwereld vs. de systeemwereld, focus op veerkracht en het hanteren van leeftijdsgroepen als basis voor onze visie.
- Het beleidsplan is integraal doordat deze het hele pakket van voorzieningen binnen het Sociaal Domein bevat (zowel vrij toegankelijk als maatwerk) en een integrale afweging maakt ten aanzien van nieuw beleid en de financiële kaders waarbinnen deze moeten passen.
- Het beleidsplan biedt sturing doordat wij niet alleen vastleggen wat wij willen bereiken, maar ook kaders schetsen voor de wijze waarop, de monitoring hiervan en de mogelijkheden dit bij te sturen.

Het beleidsplan bestaat uit twee delen. In deel A gaan wij in op onze visie op het Sociaal Domein, de uitgangpunten voor beleid en uitvoering, onze doelen en wat wij hiervoor doen. Hierbij maken we een onderscheid tussen basistaken en extra inspanningen:

- Op grond van de wetten binnen het Sociaal Domein zorgt de gemeente voor preventie en ondersteuning voor haar inwoners. Lansingerland heeft een norm ontwikkeld voor de uitvoering van deze wettelijke taken. We noemen deze norm de **Lansingerlandse Standaard**. Deze standaard is de basis die we als gemeente moeten, willen en kunnen bieden (zie de doelenschema's in bijlage III).
- Om onze doelen te bereiken is het nodig om de Lansingerlandse Standaard te versterken op sommige thema's en voor sommige doelgroepen. Aan de hand van onderzoek, de trendanalyse en alle signalen die we hebben ontvangen van de commissie Samenleving, Adviesraad Sociaal Domein en aanbieders,

komen we tot **10 beleidsaccenten** waarmee we in Lansingerland een verschil kunnen maken voor de inwoners. Het beleidsplan bevat een voorstel voor het (her)prioriteren en het verdelen van middelen tussen deze verschillende accenten.

Het financiële kader wordt gevormd door de vastgestelde meerjarenbegroting 2017-2021. Omdat wij iedere euro maar één keer uit kunnen geven hebben wij hierbij voorzien in een integrale en transparante afweging.

In deel B van het beleidsplan leggen wij vast hoe we het hierboven geformuleerde beleid gaan realiseren. In het beleidsplan staan criteria op basis waarvan we een keuze kunnen maken tussen verschillende vormen van inkoop. Om de resultaten van het beleid in beeld te brengen stellen we een visie op monitoring en een set van basisindicatoren op. Tenslotte geven we aan op welke wijze uw Raad de uitvoering van het plan de komende jaren bij kan sturen.

Met het vaststellen van het beleidsplan kiezen we voor een actieve rol van de gemeente. We besteden onze taken niet uit, maar kiezen voor actieve regie op de toegang, het veld van aanbieders, de integraliteit van het beleid en de ontwikkeling van de transformatie. Wij beschouwen het immers als onze taak om te zorgen dat iedereen mee kan doen.

Financiële consequenties

Het beleidsplan omvat het gehele Sociaal Domein. Hieronder verstaan wij heel programma 3 van de begroting, aangevuld met een beperkt aantal posten uit programma 2. In totaal is er in de vastgestelde meerjarenbegroting 2017-2021 jaarlijks ruim € 33,4 miljoen aan uitgaven en € 10,2 miljoen aan inkomsten opgenomen in wat wij beschouwen als het Sociaal Domein. Deze inkomsten bestaan uit geormerkte vergoedingen van het Rijk en eigen bijdragen van ontvangers van voorzieningen. Het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven wordt gedekt uit de Algemene Uitkering.

Bij het bepalen van de financiële ruimte voor 2018 en verder gaan wij uit van de vastgestelde meerjarenbegroting 2017-2021. Deze is *kaderstellend*. Binnen dit financiële kader (€ 33,4 miljoen) kunnen wij alle onderdelen van de Lansingerlandse Standaard (geraamde kosten in 2018 circa € 32,2 miljoen) en het door het college vastgestelde voorkeurspakket van beleidsaccenten uitvoeren (geraamde kosten in 2018 circa € 1,2 miljoen).

Met de accenten kunnen we de Lansingerlandse Standaard versterken op de punten waar onze inwoners behoefte aan hebben en waar wij mogelijkheden voor verbetering zien. Hierdoor kunnen wij het verschil maken voor onze inwoners en onze doelen in het Sociaal Domein behalen. De accenten zijn opgesteld op basis van uitgebreide verkenningen met de commissie Samenleving, aanbieders en de Adviesraad Sociaal Domein. Het college heeft een voorkeurspakket vastgesteld, er zijn echter alternatieve pakketten mogelijk. Deze hebben wij ook uitgewerkt en opgenomen in hoofdstuk 5 van het beleidsplan.

Bij het invullen van het financiële kader hebben wij ons ingespannen om een onderbouwd en betrouwbaar meerjarenperspectief te schetsen. De ervaring van de afgelopen twee jaar leert ons echter dat zowel de kosten (vraag naar hulp en ondersteuning) als de inkomsten binnen het Sociaal Domein in veel gevallen slechts beperkt of soms helemaal niet door ons beïnvloedbaar zijn. Indien de vraag naar ondersteuning toeneemt hebben wij immers een wettelijke verplichting om hieraan te voldoen. Aan de inkomstenkant zijn wij afhankelijk van rijksbijdragen om deze kosten te dekken. Door deze beperkte beïnvloedbaarheid en het complexe werkveld kunnen wij geen harde garanties geven over de duurzaamheid van het financiële meerjarenperspectief. Significante financiële afwijkingen rapporteren en verantwoorden wij binnen de reguliere Planning & Control-cyclus en de periodieke rapportages Sociaal Domein.

Verdere procedure

In hoofdstuk 8 van het beleidsplan hebben wij een uitwerkingsagenda voor 2017 opgenomen. Hierin leggen wij vast welke acties wij wanneer ondernemen om de uitgangspunten uit het beleidsplan uit te werken en te implementeren. In hoofdstuk 7.3 hebben wij hiernaast een overzicht opgenomen op welke wijze en aan de hand van welke gegevens uw Raad de komende periode sturing kan geven aan de uitvoering en eventuele bijstelling van het plan.

Juridische aspecten

Het beleidsplan omvat de gemeentelijke taken op het gebied van het Sociaal Domein zoals verwoord in de Participatiewet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en enkele kleinere wetten, namelijk de Wet publieke gezondheidszorg, de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen, Wet educatie beroepsbevolking en de Wet gemeentelijke schulphulpverlening. In bijlage III van het Bijlagenboekje (T16.17108) is de wettelijke grondslag van onze beleidsambities weergegeven.

Extern draagvlak/burgerparticipatie

Voor het opstellen van het beleidsplan hebben we op verschillende momenten input gevraagd van de commissie Samenleving, van de Adviesraad Sociaal Domein en van aanbieders van zowel vrij toegankelijke als maatwerkvoorzieningen.

Duurzaamheid

Het Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 geeft richting aan de wijze waarop wij inwoners de passende hulp of ondersteuning bieden om zo zelfstandig als mogelijk te wonen, leven en participeren in de Lansingerlandse samenleving.

Bijlagen

- T16.13619, Versterken van Veerkracht: Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022
- T16.17108, Bijlagenboekje bij Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022
- T17.00748, Poster met samenvatting Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022
- I17.01017, Het advies van de Adviesraad Sociaal Domein
- U17.00016, Reactiebrief aan de Adviesraad Sociaal Domein

Toelichting

Inleiding:

Het voorliggende beleidsplan is een belangrijke volgende stap in de transformatie van het Sociaal Domein. De afgelopen periode hebben wij ons vooral ingezet op het goed vormgeven van de transitie van de nieuwe taken. Dit is niet zonder succes geweest: er ligt momenteel een stevig fundament voor de uitvoering van het Sociaal Domein.

De eerste aanzet tot het vormgeven van de transformatie is vastgelegd in de 'Transformatie agenda Sociaal Domein' (T15.16961). Bij de besluitvorming over deze agenda heeft uw Raad ons opgedragen om een integraal plan op te stellen voor het Sociale Domein. Het bijgevoegde beleidsplan is hier het resultaat van. Bij het opstellen van het plan hebben wij in 2016 een uitgebreid traject doorlopen, waarbij wij op verschillende momenten en op verschillende momenten met uw Raad, maar ook met externe professionals en stakeholders, van gedachten hebben gewisseld over verschillende aspecten van dit plan.

Het voert in het kader van het voorliggende voorstel te ver om hier een compleet overzicht van te geven. Onderstaand een aantal belangrijke aantal mijlpalen uit dit proces in 2016:

- februari vaststelling 'Transformatie agenda Sociaal Domein' (T15.16961)
- maart/april presentatie en bespreking pijlers van de transformatie: Levensloop, trendanalyse, wetten (T16.07529)
- 8 juni inspiratiesessie levensloop
- september consultatie van het veld en Adviesraad Sociaal Domein
- 27 september werksessie 1: doelenschema's
- 1 november werksessie 2: inkoop en sturing
- 10 november bespreking discussienota in CIE Samenleving
- 17 november werksessie 3: discussienota
- 22 november consultatie van het veld
- 31 januari presentatie Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 en 4^e werksessie over beleidsaccenten

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners krijgen passende hulp of ondersteuning om zo zelfstandig als mogelijk te wonen, leven en participeren in Lansingerland.

Argumenten

1.1 Het beleidsplan stelt een integraal kader en visie vast voor al onze inspanningen binnen het Sociaal Domein

Het beleidsplan gaat over de beleidsinhoudelijke en daarbij passende financiële kaders voor het Sociaal Domein van de periode 2018-2022. Het plan is de resultante van onderzoek, ervaring en keuzes. Het is gebaseerd op de wettelijke taken en op gesprekken die in de afgelopen periode zijn gevoerd. In bijlage I van het bijlagenboekje is een uitgebreide beschrijving toegevoegd hoe we tot het voorliggende beleidsplan zijn gekomen (de 'Lansingerlandse route').

Centraal in onze visie staat **veerkracht**. Onze inwoners zijn unieke mensen met eigen talenten en beperkingen. Mensen komen het meest tot hun recht wanneer ze hun capaciteiten kunnen gebruiken en mee kunnen doen in de samenleving. Indien mogelijk lossen we samen de problemen op en versterken zo de eigen kracht. Maar wanneer dat niet mogelijk is, zetten we in op het accepteren en het leren omgaan met de situatie en het investeren in het netwerk, of het opbouwen daarvan. Daarmee zorgen we dat alle inwoners mee blijven doen en deel blijven uitmaken van de samenleving.

1.2 In het plan maken wij een helder onderscheid tussen de (wettelijke) basis en onze beleidsvrijheid

Bij de vertaling van onze ambities naar doelen en concrete activiteiten onderscheiden wij de Lansingerlandse Standaard (basis) en beleidsaccenten:

▪ De Lansingerlandse Standaard

Op grond van de wetten die binnen het Sociaal Domein vallen voeren wij taken uit op het gebied van preventie en ondersteuning van onze inwoners. Wij hebben een norm ontwikkeld voor de uitvoering van deze wettelijke taken die aansluit bij onze visie op het Sociaal Domein: de *Lansingerlandse Standaard*. Deze Standaard is gebaseerd op onze visie, waarin we inwoners ruimte geven om zelf de touwtjes in handen te hebben en te houden. De Lansingerlandse Standaard is verwoord in hoofdstuk 3 en in bijlage III (de doelenschema's).

De Lansingerlandse standaard bestaat uit 4 elementen/ bouwstenen:

- Samen bouwen aan de samenleving
- De touwtjes zelf in handen
- Op tijd erbij!
- Passende hulp en ondersteuning

▪ De beleidsaccenten

Om onze doelen te bereiken is het nodig om de Lansingerlandse Standaard op sommige thema's en voor sommige doelgroepen te versterken. Aan de hand van onderzoek, de trendanalyse en alle signalen die we hebben ontvangen van de commissie Samenleving, Adviesraad Sociaal Domein en aanbieders, komen we tot **10 beleidsaccenten** waarmee we in Lansingerland een verschil kunnen maken voor de inwoners. Het beleidsplan bevat een voorstel voor het (her)prioriteren en het verdelen van middelen tussen deze verschillende accenten.

1.3 Het beleidsplan geeft richting aan de wijze waarop wij deze ambities willen realiseren

In het beleidsplan leggen wij niet alleen vast wat wij in de periode 2018-2022 willen bereiken, maar ook hoe wij dit gaan uitwerken, implementeren, evalueren en bijsturen. In deel B van het beleidsplan leggen we vast op welke wijze wij omgaan met inkoop, monitoring, sturing en de uitwerking in 2017:

a) Inkoop

Uitgangspunt bij het vormgeven van onze inkoop is maatwerk: wat wij belangrijk vinden verschilt per ondersteuningsvorm. We kiezen dus niet voor een 'ideaal' model voor alle inkoop, maar maken per soort ondersteuning een afweging tussen de verschillende mogelijke vormen van inkoop en kiezen de vorm die hier het best bij past. In het beleidsplan leggen we 9 criteria vast op basis waarvan we deze afweging maken. In bijlagen VI en VII lichten we de wijze waarop wij door toepassing van deze criteria komen tot concrete diensten nader toe.

b) Monitoren

Het monitoren van de resultaten van de inzet van ons beleid is een belangrijk onderdeel van de door ons geformuleerde visie over transformatie: dit is geen einddoel, maar een continu proces om een efficiënte ondersteuning van inwoners met een hulpvraag bij te stellen en aan te scherpen. Om hier invulling aan te geven leggen wij in het plan zowel een (algemeen) kader als een concrete invulling van deze monitoringsfunctie vast.

c) Sturen

In het kader van de sturing gaan wij in op de invulling van de vertegenwoordigende functie van de gemeenteraad. Hierbij staan de functies kaderstellen en controleren centraal.

d) Uitvoeringsagenda 2017

In het laatste hoofdstuk van het beleidsplan leggen wij de concrete stappen vast die wij in 2017 ondernemen om het plan uit te werken en implementeren. Wij spreken in dit kader van een Uitvoeringsagenda voor 2017.

1.4 Het nu vaststellen van het beleidsplan is noodzakelijk voor behoorlijk bestuur

Het beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 vormt de basis voor de inkoop en subsidiëring van zowel vrij toegankelijke als maatwerkvoorzieningen. De subsidiebeleidsregels voor 2018 kunnen pas worden opgesteld na vaststelling van het beleidsplan Sociaal Domein. Dit willen wij zo snel mogelijk doen, uiterlijk begin Q2 van 2017, zodat aanbieders in het sociaal domein kunnen inspelen op de komende veranderingen (zowel de beleidsmatige veranderingen als de veranderingen in de wijze van financiering).

2.1. Door te kiezen voor een pakket van beleidsaccenten kunnen we onze doelen in het Sociaal Domein bereiken

De Lansingerlandse Standaard biedt een norm voor de inzet van een pakket van voorzieningen en diensten. Op sommige thema's en doelgroepen is het belangrijk om net iets meer in te zetten dan de wet of onze standaard aangeeft. Aan de hand van alle signalen die we hebben ontvangen, gecombineerd met de trendanalyse, komen we tot 10 beleidsaccenten waarmee we in Lansingerland een verschil kunnen maken. We kiezen ervoor om een aantal dingen goed te doen, en niet van alles een beetje. Daarom hebben we een globale inschatting gemaakt van de kosten van een lichte, midden en intensieve variant van het beleidsaccent. Hierbij hebben we 4 keuzepakketten van beleidsaccenten gemaakt.

3.1 Het beleidsplan dient na besluitvorming door de gemeenteraad een op zichzelf staand en leesbaar document zijn

In het beleidsplan staan meerdere voorkeurspakketten voor beleidsaccenten beschreven. Na besluitvorming vallen de alternatieve voorkeurspakketten af. Het is wenselijk om in de definitieve versie van het beleidsplan alleen het pakket van accenten op te nemen waar de gemeenteraad voor heeft gekozen, zodat de lezer in oogopslag begrijpt welke accenten we daadwerkelijk uitvoeren in Lansingerland en in welke zwaarte.

Kanttekeningen

2.1 Het is mogelijk om, binnen de geformuleerde financiële kaders, de voorkeur te geven aan een (deels) afwijkend pakket van accenten

Bij het opstellen van het keuzepakket van accenten hebben wij gekozen voor een transparante benadering welke aansluit bij de kaderstellende rol van uw gemeenteraad. Aan de hand van deze 'open' benadering is het mogelijk om bij de besluitvorming te kiezen voor een afwijkend pakket van accenten. Het door ons geformuleerde 'voorkeurspakket' komt het beste overeen met de resultaten van de gehouden consultatierondes en de ambities van het college.

Dit houdt echter niet in dat alternatieve pakketten onwenselijk zijn. Om dit te illustreren hebben wij in het beleidsplan een aantal alternatieve pakketten voorgesteld. Hoewel het advies dat wij meegeven aan uw Raad dus het voorkeurspakket betreft, verwelkomen wij een eventuele discussie over de wenselijkheid van een andere invulling van de keuze.

Raadsbesluit

Datum Raad
23 februari 2017
Registratienummer
BR1700001

Onderwerp
Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022

De raad van de gemeente Lansingerland;
gelezen het bijgaande voorstel

Overwegende dat

- het Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 een integraal kader en visie vaststelt voor al onze inspanningen binnen het Sociaal Domein;
- het beleidsplan richting geeft aan het uitvoeren van de doelen en uitgangspunten voor het Sociaal Domein in de periode 2018-2022;
- in het plan is vastgelegd hoe wij onze ambities gaan uitwerken, implementeren, evalueren en bijsturen.

Gelet op

- de Participatiewet, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Jeugdwet en enkele kleinere wetten, namelijk de Wet publieke gezondheidszorg, de Wet gemeentelijke antidiscrimatievoorzieningen, Wet educatie beroepsbevolking en de Wet gemeentelijke schulphulpverlening.

Besluit(en)

1. Het Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 (T16.13619) vast te stellen.
2. In te stemmen met het in het beleidsplan voorgestelde voorkeurspakket van het college voor de beleidsaccenten.
3. Na besluitvorming over de keuze van beleidsaccenten aan het college de bevoegdheid te delegeren om hoofdstuk 5 van het beleidsplan aan te passen conform deze besluitvorming.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 23 februari 2017,

de griffier,

drs. Marijke Walhout

VERSTERKEN VAN VEERKRACHT

Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022

**“WE RICHTEN ONS
BELEID VEEL MEER OP
PREVENTIE EN
DE KRACHT VAN DE
LOKALE SAMENLEVING
EN WE VERSTERKEN
DE POLITIEKE
EN BESTUURLIJKE
STURING”**

VOORWOORD

Met trots presenteren wij het “Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022”. Met dit derde beleidsplan zetten we een grote vervolgstap in de transitie van de jeugdzorg, Wmo en participatie. We richten ons beleid veel meer op preventie en de kracht van de lokale samenleving en we versterken de politieke en bestuurlijke sturing.

Bij de start van de decentralisaties waren er veel onzekerheden: hebben we iedereen in beeld, kunnen we goed inspelen op de hulpvragen, zijn de budgetten toereikend, zijn de administratieve processen op orde en hoe geef je eigenlijk een complexe verandering vorm? We zijn in 2015 dan ook gestart met een transformatieaanpak waarin een integrale benadering van de hulpvraag en een gemeentelijke organisatie van de toegang kernelementen zijn. Zo zouden we goed zicht krijgen op de hulpvraag van mensen en konden we die breed en integraal benaderen terwijl we tegelijkertijd grip houden op kosten. Na twee jaar kunnen we constateren dat we de hulpvraag aankunnen, de kosten mee lijken te vallen en de administratieve chaos is uitgebleven.

Toch is er geen reden om tevreden achterover te leunen. Om echt de kracht van de lokale samenleving aan te spreken en sociale problemen in een vroeger stadium aan te pakken blijkt meer inspanning nodig. In dit beleidsplan presenteren we De Lansingerlandse Standaard en tien beleidsaccenten. De Lansingerlandse Standaard borgt dat voor iedereen die hulp nodig heeft, deze ook beschikbaar is. Met de tien beleidsaccenten zetten we in op vergroting van participatie van jeugdigen en ouderen, werk voor volwassenen, meer preventieve ondersteuning zodat we problemen eerder aanpakken en een versterkte samenwerking met lokale organisaties en vrijwilligers.

Maar niet alleen het beleid ontwikkelt. De afgelopen twee jaar is gebleken dat politieke en bestuurlijke sturing in het sociale domein versterkt moet worden. Gemeenteraden ervaren een tekort aan zinvolle stuurinformatie om hun kaderstellende en controlerende rol goed in te vullen. Wethouders moeten werken met “geërfde” inkoopsystemen waarmee ze ambities rond bijvoorbeeld innovatie en resultaatsturing bij aanbieders niet altijd goed kunnen vormgeven. Met dit plan gaan we ook de sturing verbeteren. De beleidsaccenten geven de gemeenteraad de mogelijkheid stevige politieke keuzes over het beleid te maken. Via een vernieuwd monitoringssysteem kan de gemeenteraad de uitvoering van het beleid beter controleren en wordt ze beter ondersteund bij de politieke agendering van beleidsmatige vraagstukken. Tot slot bevat het plan duidelijke criteria waarop het inkoopbeleid herijkt kan worden.

Met dit plan kiezen we voor een actieve rol van de gemeente. We besteden onze taken niet uit aan zorgaanbieders, maar kiezen voor actieve regie op de toegang, het veld van aanbieders, de integraliteit van het beleid en de ontwikkeling van de transformatie. Het is immers onze taak om te zorgen dat iedereen mee kan doen!

Ankie van Tatenhove & Jeroen Heuvelink

INHOUD

BELEIDSPLAN SOCIAAL DOMEIN 2018-2022

01

BELEIDSPLAN 2018-2022: 07 DE VOLGENDE STAP IN DE TRANSFORMATIE

Context	07
Transformatie is een doorlopend proces van Plan, Do, Check, Act	
Ingrediënten voor Beleidsplan 2018-2022	07
Relatie met andere domeinen, wetten en plannen	08
Regionale samenwerking	08
Leeswijzer	08

BIJLAGEN BOEKJE

I	De Lansingerlandse route
II	Samenvatting van ‘Pijlers voor de gemeentelijke doelen op het sociaal domein in Lansingerland’
III	De doelenschema’s
IV	Kosten Lansingerlandse Standaard
V	Indicatieve uitwerking beleidsaccenten
VI	Samenhang en proces van inkoop
VII	Toepassing van het afwegingskader: een voorbeeld

DEEL A

02

VISIE EN KADERS VOOR HET SOCIAAL DOMEIN 12

Visie: versterken van veerkracht	12
Hoofddoelen	13
Kaders voor beleid: van systeemwereld naar leefwereld	13

03

DE LANSINGERLANDSE STANDAARD 16

Element 1: Samen bouwen aan de samenleving	16
Element 2: De touwtjes zelf in handen	16
Element 3: Op tijd erbij!	18
Element 4: Passende hulp en ondersteuning	19

04

BELEIDSACCENTEN VOOR HET VERSTERKEN VAN VEERKRACHT 22

De 10 beleidsaccenten	22
-----------------------	----

05

KEUZEPAKKET ACCENTEN 26

Voorkeurspakket college	26
Alternatieve pakketten	27

DEEL B

06

FINANCIËN 33

Van begroting naar doelenschema’s	
Welke financiële ruimte hebben wij in 2018 en verder?	34
Wat kost de uitvoering van de beleidsaccenten?	35

07

INKOOP, MONITOREN & STUREN 38

Inkoop	38
Monitoren	39
Sturen	44

08

VERVOLG: UITVOERINGSAGENDA 46

Uitvoeringsplannen beleidsaccenten (Q2-Q3)	46
Inkoop (Q1-Q2)	46
Bedrijfsvoering (Q2-Q4)	46
Monitoring	47
De uitwerkingsagenda	47

01 BELEIDSPLAN 2018-2022: DE VOLGENDE STAP IN DE TRANSFORMATIE

Context

Op 1 januari 2015 kreeg de gemeente de verantwoordelijkheid voor de zorg en ondersteuning overgedragen van het rijk, de provincie, zorgkantoren en zorgverzekeraars. Deze overheveling ging gepaard met bezuinigingen. Dit betekende dat gemeenten andere keuzes moesten maken en aan de slag moesten met de transformatie. Bij de decentralisaties is gekozen voor geleidelijkheid. De ondersteuning is in eerste instantie ongewijzigd voortgezet en met de aanbieders van zorg en ondersteuning zijn afspraken gemaakt voor de eerste jaren, tot en met 2017. Wel is ruimte gegeven voor nieuwkomers, innovatie en experimenten van samenwerkingspartners en voor nieuwe vormen van ondersteuning.

Besloten is om na deze overgangperiode, per 1 januari 2018, een nieuw kader te definiëren voor het Sociaal Domein van Lansingerland.

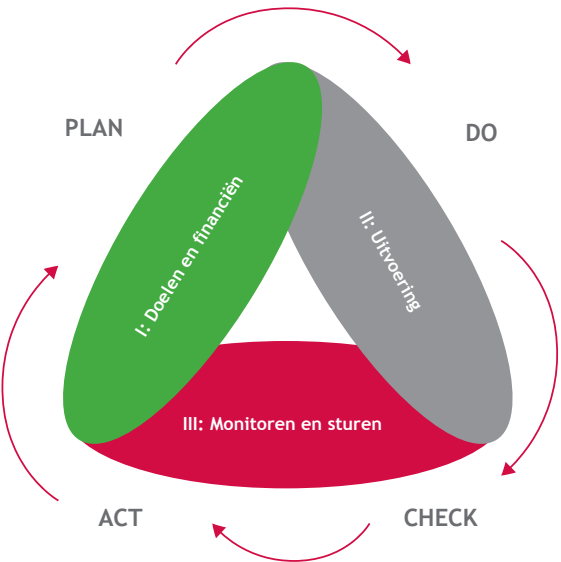
Transformatie is een doorlopend proces van Plan, Do, Check, Act

We doen steeds nieuwe inzichten op en wensen veranderen, zowel op inhoudelijk als op procesmatig niveau. Dat betekent dat transformatie geen einddoel is, maar een continu proces om een efficiënte ondersteuning van inwoners met een hulpvraag bij te stellen en aan te scherpen.

We zien transformatie als een doorlopende beweging die door monitoring: meten, sturen en controleren, ervoor zorgt dat de zorg en ondersteuning aansluiting blijft houden bij de vraag van onze inwoners.

Met monitoren krijgen we inzicht in effectiviteit en in de verbeterpunten. Op basis daarvan en op basis van trends en signalen kunnen we onze doelen bijstellen of besluiten andere instrumenten te gebruiken of andere accenten te leggen.

Het beleidsplan 2018-2022 markeert de kaders voor dat transformatieproces, dat gaande is en zal blijven. Dit beleidsplan biedt niet hét ideale model voor het Sociaal Domein maar biedt de kaders waarbinnen we voortdurend werken aan het optimaliseren van het proces om onze doelen te bereiken. We zien transformatie als een doorlopende beweging die door het meten, sturen en controleren zichzelf continu verbetert: het college voert uit aan de hand van de door de raad gestelde doelen. De wijze van monitoring wordt weer sterk bepaald door de wijze van uitvoering en zorgt voor sturing op de doelen. Het monitoren geeft ons inzicht in effectiviteit en verbeterpunten. Op basis daarvan en op basis van trends en signalen kunnen we onze doelen of onze instrumenten bijstellen. Dit komt overeen met de Plan, Do, Check, Act-cyclus van Deming.

Figuur 1: Plan, Do, Check, Act cyclus

Ingrediënten voor Beleidsplan 2018-2022

Het beleidsplan is de resultante van onderzoek, ervaring en keuzes. Het is gebaseerd op de wettelijke taken en op de resultaten van onderzoek en op gesprekken die in de afgelopen periode zijn gevoerd. In bijlage I is een uitgebreide beschrijving toegevoegd hoe we tot het voorliggende beleidsplan zijn gekomen (*de ‘Lansingerlandse route’*).

Pijlers¹

Het beleidsplan steunt op drie pijlers - eerder beschreven in het document ‘Pijlers voor het Sociaal Domein’:

- de Wetten: gemeentelijke taken op het gebied van het sociaal domein zoals verwoord in de Participatiewet, de Wmo, de Jeugdwet, de Wet publieke gezondheid en een aantal kleinere wetten;
- de Levensloop: de verschillende levensfasen met de ontwikkelingen die daarbij passen en de verstoringen die daarbij kunnen optreden;
- de Trendanalyse: een gegevensverzameling vanuit verschillende bronnen over aspecten die gerelateerd zijn aan het Sociaal Domein. Het gaat om landelijke regionale en lokale gegevens, specifiek toegespitst op de gemeente Lansingerland.

Een samenvatting van de Pijlers is opgenomen in bijlage II.

Inspiratie en consultatie

We organiseerden onder andere inspiratiesessies voor professionals en aanbieders, voor de Adviesraad Sociaal Domein en voor raadsleden, we gingen in dialoog met inwoners, we organiseerden werkbezoeken naar andere gemeenten, keken mee bij onze aanbieders en bezochten congressen over diverse thema’s.

Ervaringen via pilots

We gaven ruimte voor pilots, waarbij we vooral keken naar de vraag van de inwoners en zochten naar verbetering op de raakvlakken tussen de verschillende wetten. We hebben gezocht naar mogelijkheden om bijvoorbeeld voorzieningen te creëren op het grensvlak tussen jeugdbeleid en onderwijs, tussen Wmo en Participatie, tussen maatwerk en vrij toegankelijk. De pilotvorm betekende dat er ruimte was voor experiment. Soms een schot in de roos, soms moest er flink worden bijgesteld, maar de ervaringen hebben bijgedragen aan de totstandkoming van het nieuwe beleidsplan. Het verkregen inzicht is meegenomen.

Relatie met andere domeinen, wetten en plannen

Het Sociaal Domein staat niet op zichzelf. Er zijn tal van dwarsverbanden met andere wetten, andere verantwoordelijke instanties en andere thema’s die raken aan het Sociaal Domein en die invloed hebben op het meedoen aan de samenleving van Lansingerland:

- Voor jeugd is er een relatie met het onderwijs, sport en cultuur, speelvoorzieningen, jeugdactiviteiten, jeugdparticipatie en veiligheid. En waar het gaat om jongvolwassenen is er ook een relatie met de thema’s wonen en werk. Een voorbeeld van een concreet dwarsverband is de Onderwijsvisie.
- De Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de Zorgverzekeringswet en de Wet Langdurige Zorg zijn nauw met elkaar verbonden. Waar de verantwoordelijkheid van de ene wet ophoudt, start die van de andere wet. Ook is samenwerking met huisartsen, zorgverzekeraars, intramurale instellingen en wijkverpleegkundigen van groot belang voor de continuïteit van zorg en ondersteuning, met name voor kwetsbare inwoners. Daarnaast is de samenwerking met afdelingen en partijen rondom wonen van groot belang om het zo lang mogelijk zelfstandig wonen mogelijk te maken.
- Voor de Participatiewet werken we samen in de regio Zuid-Holland Centraal en is er een relatie met het bedrijfsleven in Lansingerland. Het gaat dan zowel om de maatschappelijke betrokkenheid maar ook om een gezonde lokale economie en arbeidsplaatsen voor onze inwoners.

1 | Pijlers voor het Sociaal Domein, corsanummer T16.07529 en gepresenteerd aan de commissie Samenleving op 20 april 2016. Een samenvatting van de Pijlers is opgenomen in bijlage II van het Bijlagenboekje.

Bij de uitvoering van de Lansingerlandse Standaard en de uitwerking van de verdiepende beleidsaccenten voor veerkracht komt de relatie met andere domeinen en organisaties nadrukkelijk in beeld. Het Sociaal Domein is immers geen geïsoleerd beleidsveld, maar is ingebed in de leefwereld van onze inwoners.

Regionale samenwerking

Op een aantal domeinen werken we samen in regionale verbanden. Voor de specialistische jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering, Veilig Thuis en GGD (gezondheidszorg) werkt Lansingerland samen in de regio Rijnmond. Op een aantal thema’s van participatie zoals werkgeversbenadering, sociaal ondernemen en asielgerechtigden werken we samen in de regio Zuid-Holland Centraal. Voor een aantal vormen van Wmo-begeleiding werken we in H6 verband. En voor beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang werken we samen met de centrumgemeente Rotterdam.

Leeswijzer

Het beleidsplan bestaat uit twee delen: deel A en deel B. Deel A gaat in op de leefwereld van de inwoner en deel B gaat in op de systeemwereld.

Deel A

Hoofdstuk 2 beschrijft de kern van het beleidsplan. Onze visie en uitgangspunten, onze inzet en onze keuzes. Hoofdstuk 3 omvat in de eerste plaats de kaders voor alle taken op het gebied van het Sociaal Domein, waaronder de Jeugdwet, de Wmo en de Participatiewet. Al deze taken, die ertoe bijdragen dat onze inwoners zo zelfstandig als mogelijk wonen, leven en participeren in Lansingerland vormen samen de zogenaamde Lansingerlandse Standaard. Deze Standaard gaat uit van de levensloop. In hoofdstuk 4 benoemen we een aantal beleidsaccenten op die thema’s waar trends aangeven dat er behoefte is aan extra inzet. In hoofdstuk 5 wordt een keuze gemaakt voor de inzet op deze accenten.

Deel B

In hoofdstuk 6 hebben wij de financiële paragraaf uitgewerkt. Hierbij gaan wij in op de kosten van de uitvoering van de Lansingerlandse Standaard, de beleidsaccenten en de financiële ruimte. De uitkomsten van dit hoofdstuk hebben reeds als input gediend voor de in hoofdstuk 5 gemaakte keuzes tussen de beleidsaccenten. In hoofdstuk 7 gaan wij in op de realisatie, monitoring en sturing van het ingezette beleid. In hoofdstuk 8 beschrijven wij tenslotte op welke wijze wij dit uit gaan werken en implementeren. Wij spreken in dit kader van een uitvoeringsagenda voor 2017. ●

“Voor de ontwikkeling van Thomas zijn de samenwerkingsverbanden in de gemeente heel belangrijk. Toen Linda en Marcel hulp vroegen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin, werd er snel actie ondernomen. Doordat de lijntjes kort zijn kon snel begeleiding worden ingeschakeld via Ipse de Bruggen. Twee keer per week komt nu een begeleider aan huis, die Thomas helpt met de dagelijkse taken. Voor de overige gezinsleden geeft dit ook rust.”

Doelen, uitgangspunten, de Lansingerlandse Standaard en de accenten

02 VISIE EN KADERS VOOR HET SOCIAAL DOMEIN

Uit de gesprekken die in de aanloop naar dit beleidsplan zijn gevoerd met inwoners, met professionals, met aanbieders en andere betrokkenen is duidelijk geworden dat de kracht van Lansingerland zit in de onderlinge relaties, het sterke maatschappelijk middenveld en de bijna vanzelfsprekende houding van individuele inwoners om zich als vrijwilliger in te zetten voor anderen. De samenleving is daarmee een vangnet voor wie het niet alleen redt.

Hoewel de eigen kracht en de aandacht voor het sociale netwerk vanaf het begin aandacht hebben gekregen, is de betekenis van de samenleving als geheel voor het Sociaal Domein niet benoemd. Terwijl juist dáár de kracht blijkt te zitten. Daar zit ook de zorg, want de meest kwetsbare mensen participeren het minst in de samenleving en hebben de kleinste netwerken. Wie geen netwerk heeft, heeft daarom al snel minder veerkracht om het hoofd te bieden aan probleemsituaties.

Uit de onderzoeken is duidelijk geworden dat Lansingeland in het algemeen gezond is en dat het merendeel van onze inwoners mee kan doen in de samenleving. Uit de levensloop en trendanalyse weten we waar de risico's zitten. Maar voor wie niet mee kan doen, of uitvalt, geldt dat de problemen vaak complex zijn en is er geen simpele oplossing. Wanneer er sprake is van multiproblematiek is het verbeteren van de situatie en het leren omgaan met de problemen soms het hoogst haalbare. Dat vraagt versterking van de weerbaarheid.

Ook bij het benoemen van de beleidsaccenten is door de gesprekspartners nadruk gelegd op het vasthouden van de kracht van de samenleving, het vergroten van de eigen kracht van kwetsbare inwoners en op het voorkomen dat kinderen slachtoffer worden van de omstandigheden waarin ze met hun ouders leven.

Visie: versterken van veerkracht
Onze inwoners vormen samen een gezonde, energieke en betrokken samenleving. De kracht van onze samenleving ligt in een gedeeld besef van onderlinge verbondenheid; tussen jong en oud, arm en rijk en ongeacht herkomst, aard of geloofsovertuiging. We rekenen op de samenredzaamheid van een inclusieve samenleving, waarin zo veel mogelijk mensen gewoon meedoen en worden gewaardeerd om wie ze zijn en wat ze brengen. Een sterke samenleving neemt verantwoordelijkheid, heeft oog voor kwetsbaren, houdt rekening met beperkingen en kan tegen een stootje.

Onze inwoners zijn unieke mensen met eigen talenten en beperkingen. Mensen komen het meest tot hun recht wanneer ze hun capaciteiten kunnen gebruiken en mee kunnen doen in de samenleving. Ook als we daarbij rekening moeten houden met hun beperkingen of problemen. Indien mogelijk lossen we samen de problemen op en versterken zo de eigen kracht. Maar wanneer dat niet mogelijk is, zetten we in op het accepteren en het leren omgaan met de situatie en het investeren in het netwerk, of het opbouwen daarvan. Daarmee vergroten we de veerkracht en zorgen we dat alle inwoners deel blijven uitmaken van de samenleving.

Hoofddoelen

Met de specifieke aandacht voor de kracht van de samenleving voegen we aan de hoofddoelen die eerder zijn benoemd een extra hoofddoel (A) toe.

- 1 Sterke samenleving:**
De kracht van de samenleving wordt optimaal benut: onderlinge verbondenheid in allerlei verbanden draagt bij aan het individuele welzijn en welbevinden van mensen.
- 2 Evenwichtige, gezonde jongeren:**
Kinderen en jongeren (0-23 jaar) groeien veilig en gezond op en ontwikkelen zich tot zelfredzame burgers.
- 3 Zelfredzame, betrokken volwassenen:**
Volwassenen (18-67 jaar) zijn financieel onafhankelijk, kunnen voor zichzelf zorgen, investeren in hun netwerken en dragen bij maatschappelijke participatie.
- 4 Vitale, zelfredzame ouderen:**
Ouderen (vanaf 67 jaar) blijven zo zelfstandig mogelijk functioneren, wonen en participeren.

Om onze doelen te bereiken zetten wij in op drie elementen:

- 1** De Lansingerlandse Standaard, uitgewerkt in hoofdstuk 3;
- 2** De beleidsaccenten, uitgewerkt in hoofdstuk 4;
- 3** Inkoop, monitoring en sturing, uitgewerkt in hoofdstuk 7.

Kaders voor beleid: van systeemwereld naar leefwereld
In de begin periode ging veel aandacht uit naar de zogenaamde systeemwereld. De transitie van het sociaal domein bracht onzekerheid met zich mee of iedereen in beeld was en de zorg of ondersteuning kreeg die nodig was. De systeemwereld is noodzakelijk om zicht te houden op het aanbod, de effectiviteit, de efficiency, de kosten en de trends. De systeemwereld is vooral van belang voor de kwaliteitsbewaking, bij de inkoop, monitoring en controle.

Maar voor de uitvoering van ons beleid en de realisatie van onze visie verschuift de focus naar de leefwereld van onze inwoners. De kwaliteit van leven gaat over meer dan alleen de juiste zorg of efficiënt ingerichte ondersteuning. De leef-omgeving is van cruciaal belang voor het welbevinden en die verschilt per persoon.

Voor de komende periode continueren we de eerder gemaakte keuzes die passen bij deze verschuiving naar de leefwereld:

1 Een inclusieve samenleving

We gaan ervan uit dat alle inwoners, ongeacht hun afkomst, geaardheid of status, meedraaien in de samenleving en daar mede vorm aan geven. We bejegenen elkaar met respect en accepteren elkaar als volwaardig lid van de samenleving. Dit uit zich bijvoorbeeld in de wijze waarop wij omgaan met iemand met een hulpvraag.

2 Een integrale benadering met de focus op de uitvoering

Mensen die zich tot de gemeente wenden met een hulpvraag zijn het best geholpen met een vorm van ondersteuning die past binnen de context van hun leven. Zij mogen van ons verwachten dat we goed luisteren naar hun ondersteunings-vraag en dat wij hen met respect behandelen. Samen met de inwoner stelt de toegangsmedewerker een ondersteu-ningsplan op en wordt verkend welke oplossingen voor hem het best passend zijn. Vanuit de uitvoering benaderen we onze inwoners met een levensbrede benadering en kijken we met een brede blik.

3 Het optimaal benutten van de eigen kracht

We gaan ervan uit dat mensen bij voorkeur regie hebben over hun eigen leven. Dat betekent ook dat we van inwoners verwachten dat zij hun eigen mogelijkheden zoveel mogelijk benutten. We verwachten dat iemand met een hulpvraag eerst onderzoekt of en hoe hij iets zelf kan doen, kan organiseren of kan aanschaffen, gebruik makend van een eigen netwerk van familie, vrienden en burens. Ook kan hij gebruik maken van de vrij toegankelijke voorzieningen die de gemeente faciliteert, zoals een klussendienst, (school) maatschappelijk werk of een inloopvoorziening. Op die manier houdt hij de touwtjes zelf in handen.

4 Ondersteuning op maat

Inwoners die het niet, niet volledig of niet meer op eigen kracht redden, bieden we ondersteuning op maat. Dat houdt in dat we rekening houden met de zwaarte van de problematiek, de complexiteit daarvan, met de benodigde intensiteit en dat we oplossingen zoeken in zowel vrij toegankelijke als in maatwerkvoorzieningen. We hanteren de principes:

- licht waar mogelijk, intensief waar nodig;
- eenvoudig waar mogelijk, multidisciplinair waar nodig;
- tijdelijk waar mogelijk, permanent waar nodig.
- Een flexibel ondersteuningsplan is de basis voor de ondersteuning op maat.

5 Lokaal tenzij regionaal een meerwaarde heeft

We gaan ervan uit dat inwoners gebaat zijn bij ondersteuning zo dicht mogelijk in de buurt. Naast ondersteuning biedt dat namelijk ook mogelijkheden om meer duurzame sociale contacten te leggen. Sommige voorzieningen zijn echter alleen rendabel bij een groter volume. In die gevallen werken wij samen met buurgemeenten. Dat geldt ook voor voorzieningen die vragen om congruente samenwerking, bijvoorbeeld bij de aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling binnen de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

6. Ondersteuning is voor alle inwoners toegankelijk

In Lansingerland hebben we niet gekozen voor wijkteams maar voor toegangspartijen. Deze partijen helpen onze inwoners met het vinden van passende ondersteuning op hun ondersteuningsvraag. Iedereen met een hulpvraag heeft daarnaast recht op cliëntonder-steuning. Dat kan iemand uit de omgeving zijn, maar ook een onafhankelijke cliëntonder-steuner.

We hebben in Lansingerland drie toegangspartijen, per leeftijdscategorie één. Voor sommige ondersteuningsvragen kunnen inwoners direct bij een organisatie terecht zonder dat hier een besluit van de gemeente voor nodig is. Dit noemen we vrij toegankelijke voorzieningen. De ondersteuning waarvoor wel een besluit van de gemeente nodig is, noemen we een maatwerkvoorziening. Het is wettelijk bepaald dat ook huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten toegang mogen verlenen tot jeugdhulp.

Soms zijn hulpvragen zo complex dat een specifieke deskundigheid nodig is om tot de meest passende oplossing te komen. De consultants van de gemeente kunnen in zo’n geval extern advies opvragen bij een expertteam.

Daarmee continueren we de integrale benadering waarvoor we in 2015 hebben gekozen. We beoordelen de vraag van onze inwoners niet solitair, maar beoordelen die in de context van zijn leefsituatie en zoeken en verankeren de versterking van de veerkracht zo veel mogelijk in hun eigen leefomgeving of sociale netwerk. ●

“*Marijke realiseert zich dat ze veel vraagt van haar zoon en schoon-dochter en besluit dat ze het heft in eigen handen moet nemen. Ze neemt contact op met Welzijn Lansingerland. Ze vindt het best spannend. Het gesprek met de ouderenadviseur helpt haar heel erg, ze wist niet dat er zoveel mogelijk was: van boodschappendienst, dagbesteding (van bewegen tot gezellig kletsen), tot een maatje.*”

03 DE LANSINGERLANDSE STANDAARD

De meeste inwoners zijn prima in staat om richting te geven aan hun eigen leven en dat van hun gezin. Zij voorzien in hun eigen levensonderhoud en voelen zich mede verantwoordelijk voor het welzijn van anderen en het welbevinden van hun sociale omgeving. Ze maken deel uit van netwerken met collega’s, vrienden, (sport)verenigingen, kerken en de buurt en kunnen daarop terugvallen wanneer ze hulp of ondersteuning nodig hebben. Ze halen veerkracht uit hun netwerk.

Een klein percentage van onze inwoners, van jong tot oud, loopt risico op achterstand of uitsluiting. Kwetsbare inwoners kunnen niet op eigen kracht, zonder (tijdelijke) ondersteuning functioneren in de samenleving en missen het netwerk dat hen veerkracht geeft. Om te investeren in de veerkracht van individuele inwoners is de betrokken samenleving onmisbaar. Daarom hebben we de investering in de samenleving expliciet benoemd in onze hoofddoelen.

Op grond van de wetten voor het Sociaal Domein zorgt de gemeente voor preventie en ondersteuning voor inwoners. Wij hebben een norm ontwikkeld voor de uitvoering van deze wettelijke taken. We noemen deze norm de Lansingerlandse Standaard. Deze standaard bestaat uit de basis die we als gemeente moeten en willen bieden. Deze Standaard is gebaseerd op het uitgangspunt van een inclusieve samenleving en is daarmee van toepassing op alle inwoners, ongeacht leeftijd, inkomen of beperking. De Lansingerlandse Standaard bestaat uit 4 elementen, die aangeven welke norm Lansingerland hanteert voor haar inzet. Een uitgebreid overzicht van doelen en instrumenten per leeftijdscategorie en de toelichting daarop zijn opgenomen in bijlage III van het Bijlagenboekje.

Element 1: Samen bouwen aan de samenleving

Inwoners dragen op allerlei manieren bij aan het reilen en zeilen in de samenleving. Velen zetten zich - vaak naast hun werk - in voor hun eigen leefomgeving. Ze maken onderdeel uit van netwerken van collega’s, vrienden, (sport)verenigingen, burens en zovoort en zorgen er dan bijvoorbeeld voor dat een buurman in beeld blijft, dat er zo nu en dan een helpende hand wordt aangereikt aan vrienden en dat het prettig wonen is in de buurt.

De kracht van de samenleving zit in tal van kleine en grote lokale initiatieven van inwoners die verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leefomgeving en op allerlei manieren bijdragen aan het reilen en zeilen van de samenleving. De kracht zit ook in ondernemingen, verenigingen en maatschappelijke organisaties, klein of groot, die zich inzetten voor de energieke lokale samenleving, ruimte geven aan mensen die niet zo goed mee kunnen komen en rekening houden met hun beperkingen. Een betrokken samenleving is van waarde voor de gezondheid en het welbevinden van onze inwoners.

Wij stimuleren een energieke samenleving waarin iedere inwoner zijn plek heeft. Hierin passen een actief verenigingsleven, veel vrijwilligers, mantelzorgers en werkgevers met een inclusief personeelsbeleid.

Element 2: De touwtjes zelf in handen

We gaan ervan uit dat inwoners verantwoordelijk zijn voor hun eigen leven en zoveel mogelijk zelf de regie houden. Ook wanneer ze (gedeeltelijk) afhankelijk zijn van ondersteuning. We spreken inwoners aan op hun eigen

verantwoordelijkheid en stimuleren hen om vooruit te denken, te kiezen voor een gezonde levensstijl en indien nodig gebruik te maken van de vrij toegankelijke voorzieningen om hun leven weer op de rit te krijgen.

Kinderen ontwikkelen zich tot zelfredzame inwoners

Om veilig en gezond te kunnen ontwikkelen tot een zelfredzame inwoner is het leggen van een goede basis erg belangrijk. Een kind dat een stevige basis meekrijgt leert zijn eigen kracht te ontwikkelen en te benutten. Die stevige basis wordt in de eerste plaats gelegd door de ouders en/of verzorgers, die daartoe voldoende opvoedvaardigheden nodig hebben en die een veilig thuis kunnen bieden. Naarmate het kind ouder wordt bouwen de opvang, school, sportclubs, vrienden, vakantiebaantjes enzovoort mee aan de basis. De ruimte die kinderen krijgen om de eigen talenten te benutten en te ontplooiën bepaalt in belangrijke mate hun kansen om volledig en volwaardig mee te kunnen draaien in de maatschappij en daar een bijdrage aan te kunnen leveren.

We stimuleren een gezonde ontwikkeling van kinderen zodat ze opgroeien tot inwoners die zelfredzaam zijn en veerkracht hebben.

Volwassenen hebben de regie over hun eigen leven en zijn betrokken bij hun (sociale) omgeving

In het eigen levensonderhoud en dat van het gezin kunnen voorzien biedt (financiële) onafhankelijkheid. Het geeft de vrijheid om keuzes te maken en je eigen paden te bewandelen. Daarom hechten we groot belang aan het verwerven van eigen inkomen door iedereen die daartoe in staat is. Daarnaast verwachten we dat volwassenen zich op de één of andere manier inzetten voor de samenleving (zie element 1: bouwen aan de samenleving).

(Aanstaande) ouderen bereiden zich voor op het zo lang mogelijk zelfstandig wonen en leven

Het beëindigen van de loopbaan rond de 67-jarige leeftijd betekent in eerste instantie vaak het aanbreken van een periode van grote vrijheid, genieten van het leven, reizen, kleinkinderen, hobby’s enzovoort. Het behouden van zelfstandigheid is daarbij meestal een grote wens, maar dat is mede afhankelijk van de stappen die ieder zelf hierin zet: niet op

“Marcel helpt met onderhoudswerkzaamheden op de voetbalclub. Thomas gaat vaak met z’n vader mee en vindt dat fijn. Gelukkig worden ze zelf ook belangeloos geholpen. De buurvrouw, een oud-lerares Nederlands, helpt Noëlle sinds kort met haar huiswerk. Sindsdien zijn haar schoolresultaten echt verbeterd!”

“Noëlle is af en toe teruggetrokken, vooral Linda maakt zich hier zorgen over en is bang dat Noëlle met verkeerde vrienden in aanraking komt. Omdat Noëlle al van kinds af aan erg van dansen houdt, stelt Linda voor dat ze op breakdance gaat. Noëlle ziet het in eerste instantie niet zo zitten, maar haar moeder haalt haar over toch te gaan. De eerste paar keren vindt Noëlle het eng, maar al snel ontdekt ze dat ze het dansen in een groep heel leuk vindt en dat ze het ook goed kan. Dit geeft haar heel veel zelfvertrouwen.”

“Het is belangrijk dat Noëlle en Thomas zich ontwikkelen tot zelfredzame inwoners. Noëlle wordt daarom op school begeleid door schoolmaatschappelijk werk en ze wordt geholpen bij haar dyslexie. Het is belangrijk dat zij zich bewust wordt van haar toekomstperspectief. Samen met schoolmaatschappelijk werk onderzoekt ze wat zij later wil gaan doen, zodat Noëlle gemotiveerd blijft om haar VMBO diploma te halen en vervolgens verder gaat studeren.”

“Marijke gaat nu iedere dinsdag kaarten bij Welzijn Lansingerland. Daar beleeft ze veel plezier aan. De boodschappendienst helpt haar met de boodschappen. Dit is ook heel fijn voor Linda en Marcel. Zij weten nu dat hun (schoon) moeder meer contacten heeft en ze hoeven niet meer iedere dag langs te gaan.”

het moment dat de gebreken zich voordoen, maar juist in de fase daarvoor. Wij verwachten van onze 67-plussers dat zij nadenken over wat ouder worden voor hun eigen leven betekent en over hoe zij zich daarop voorbereiden.

Element 3: Op tijd erbij!

Er zijn situaties of periodes in een leven waarin een risico bestaat op het oplopen van achterstanden op het gebied van lichamelijke, geestelijke of sociaal emotionele ontwikkeling. Ook kan het in bepaalde situaties moeilijk zijn om in het eigen levensonderhoud te voorzien. Lansingerland wil er op tijd bij zijn. Daarom zetten we voor elke leeftijdsfase preventief in bij voorspelbare risico's.

Voorkomen van problemen bij opgroeien en opvoeden

Het is belangrijk om (dreigende) problemen in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren en aan te pakken. Dit voorkomt escalatie en verergering. Lansingerland zet daarom in op kinderen met een risico op gezondheidsproblemen, op kinderen met risico op emotionele schade, op kinderen van ouders met psychische problematiek of een verstandelijke beperking. Daarnaast willen we voorkomen dat pubers een verslaving oplopen en zetten wij erop in dat zij een startkwalificatie halen.

Volwassenen die een risico lopen op het verlies van zelfredzaamheid

Deze groep volwassenen is klein maar hun problematiek is vrij uiteenlopend. Een minimum inkomen geeft risico op schulden; een klein netwerk geeft risico op eenzaamheid; een licht verstandelijke beperking, psychische problematiek, een migratieachtergrond en/of een verslaving leiden vaak tot een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en geven risico op schulden en sociale uitsluiting. Voor inwoners met deze risicofactoren organiseren we op maat trainingen, informatiebijeenkomsten en advies en zetten we bijvoorbeeld buddy's en loopbaanoriëntatie in.

Ouderen die hun mobiliteit verliezen en die hun sociale netwerk zien krimpen

Vanwege het wegvallen van het netwerk van collega's of vanwege afnemende mobiliteit lopen ouderen eerder dan 67-minners het risico op het inkrimpen van het sociale netwerk. Ook ouderen met uitsluitend een AOW uitkering, met een verstandelijke beperking of met beginnend geheugenverlies raken snel geïsoleerd. De drempel om naar buiten te gaan en activiteiten te ondernemen wordt steeds hoger. We zetten in op informatieve bijeenkomsten en trainingen om verdere terugval te beperken en op tijdige signalering waardoor we mensen snel toeleiden naar passende ondersteuning.

Element 4: Passende hulp en ondersteuning

Wanneer het niet (meer) mogelijk is om problemen te voorkomen, of er is sprake van escalatie, vervuiling of onveilige situaties is intensieve of gespecialiseerde ondersteuning nodig om de situatie te verbeteren of te stabiliseren. We zorgen voor passende hulp en ondersteuning en doen dat zoveel mogelijk in samenwerking met het eigen sociale netwerk van de inwoner.

Jeugdigen en hun ouders krijgen passende ondersteuning bij opgroeien en opvoeden

Soms zijn er zorgen rond de ontwikkeling van kinderen. Dit kan in het kind zelf zitten maar kan ook komen door de omgeving waarin een kind opgroeit. We bieden advies en ondersteuning om kinderen en hun ouders daarbij te helpen. Sommige kinderen hebben langdurige en/of intensieve ondersteuning nodig, vanwege een lichamelijke of verstandelijke beperking of vanwege gedragsproblematiek. Bij voorkeur wordt de ondersteuning thuis of op locatie worden geboden.

We willen voorkomen dat kinderen een achterstand oplopen doordat er financiële problemen in het gezin zijn. Daarom hebben we mogelijkheden voor financiële bijdragen om kinderen te kunnen laten participeren, zoals een individuele studietoelage, Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds.

Wanneer er zorgen zijn om de ontwikkeling van een kind, maar ouders willen niet meewerken, dan volgt een traject van dwang en drang. Uiteindelijk kan een rechter ouders verplichten om mee te werken of zelfs besluiten dat een kind (tijdelijk) uit huis wordt geplaatst. De rechter kan ook maatregelen treffen voor jongeren die crimineel gedrag vertonen ter voorkoming van escalatie. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze maatregelen door een gecertificeerde instelling.

Volwassenen krijgen passende ondersteuning bij wonen, werken en leven

Passende ondersteuning betekent voor sommige inwoners dat ze hulp krijgen bij alledaagse dingen zoals hulp bij het huishouden, hulp bij administratie of hulp bij het leggen van sociale contacten. Inwoners die over een minimum inkomen beschikken, krijgen hulp om het financieel te kunnen blijven redden, bijvoorbeeld met een collectieve zorgverzekering of bijzondere bijstand. Inwoners die aangewezen zijn op een uitkering en/of of schulden hebben krijgen ondersteuning om hun situatie te verbeteren. Soms heeft iemand eenmalig hulp nodig waardoor hij weer goed voor zichzelf kan zorgen. Denk daarbij aan iemand die een rolstoel of een woningaanpassing nodig heeft. Inwoners die niet volledig

“Omdat Thomas soms moeilijk te handhaven is, zoeken Marcel en Linda contact met de gemeente. Ze vragen om hulp. Een consulent van de gemeente komt op bezoek en bespreekt met hen welke hulp ze nodig hebben en waar ze hun eigen netwerk kunnen inzetten. Zoals bijvoorbeeld de buurvrouw die Noëlle helpt met haar huiswerk, daar hebben Linda en Marcel, naast de zorg voor Thomas, geen tijd voor.”

“Omdat Thomas inmiddels soms het hele gezin ontwricht door zijn gedrag, wordt, naast de tweewekelijkse begeleiding van Thomas, hulp ingezet voor het hele gezin. Met een jeugd- en gezinscoach leren Linda, Marcel en Noëlle in meerdere sessies hoe ze het beste kunnen omgaan met het gedrag van Thomas. Omdat Noëlle aangeeft dat ze af en toe moeite heeft met de gezinssituatie krijgt zij een maatje die ze in vertrouwen kan nemen en met wie ze af en toe iets leuks gaat doen. Ze gaan bijvoorbeeld samen naar een tentoonstelling van een bekende modeontwerper. Dat vindt Noëlle hartstikke leuk, misschien wil ze zelf wel iets met mode gaan doen!”

voor zichzelf kunnen zorgen, kunnen begeleiding krijgen, zowel in de thuissituatie als op locatie. Als ze zich niet zelfstandig kunnen verplaatsen kunnen ze reizen met het collectief vervoer.

Soms bevindt een inwoner zich in een situatie waar reguliere ondersteuning niet meer voldoende is vanwege de complexiteit van de problemen. Dat is bijvoorbeeld bij huiselijk geweld in een gezin, of als iemand geen dak meer boven het hoofd heeft. We zetten intensieve ondersteuning in ter verbetering van de situatie.

Ouderen krijgen passende ondersteuning bij het zelfstandig wonen en leven

Veel ouderen zijn geholpen met een laagdrempelige vorm van praktische hulp, zoals hulp bij het huishouden of vervoer. Met deze inzet kunnen ouderen langer zelfstandig blijven wonen. Veel ouderen verliezen met het ouder worden (een deel van) de regie op het eigen leven. Individuele begeleiding thuis of een dagbesteding waarbij rekening wordt gehouden met specifieke problematiek (denk aan groepsactiviteiten voor mensen met dementie) maken het langer zelfstandig wonen mogelijk en kunnen opname in een verpleeghuis uitstellen.

Intensieve gespecialiseerde ondersteuning is bedoeld voor ouderen die de regie voor een groot deel kwijt zijn, meestal vanwege geheugenverlies. Zij willen meestal niet verhuizen. Voor hen is het fijn om in de eigen woning te blijven wonen vanwege herkenbaarheid en het thuis-gevoel. Waar mogelijk, zorgen we ervoor dat dit kan.

Ook ouderen hebben soms te maken met huiselijk geweld of met dakloosheid. Ook in die situaties zetten we gespecialiseerde ondersteuning in. ●

Marijke gaat steeds slechter lopen, het lukt haar niet meer om wekelijks te gaan kaarten. Ze weet niet hoe ze er moet komen. Linda brengt haar af en toe, maar dat lukt niet iedere week. Daarnaast doet Linda inmiddels ook alle huishoudelijke taken. Ze gaan samen in gesprek met de ouderenadviseur, die helpt bij de indicatie voor hulp bij het huishouden en voor een taxipasje. Hierdoor kan Marijke weer meer eigen regie voeren en het ontlast Linda enorm. Bovendien krijgt Marijke vanuit de pilot take care een student geneeskunde die regelmatig langs komt om haar te helpen bij het aankleden en om wat klusjes te doen. Ze kletsen over van alles en nog wat en als de zon schijnt gaan ze lekker naar buiten.

04 BELEIDSACCENTEN VOOR HET VERSTERKEN VAN VEERKRACHT

De Lansingerlandse Standaard biedt een norm voor de inzet van een pakket van voorzieningen en diensten voor inwoners die een hulpvraag hebben. Op sommige thema's of doelgroepen is het belangrijk om net iets meer te doen dan de wet of onze standaard aangeeft, zodat de veerkracht van de inwoner of het gezin wordt vergroot. Dit vraagt om het doorbreken van schotten en grenzen, om een onorthodoxe of innovatieve aanpak, of om intensivering van de inzet.

Op grond van de signalen die we hebben ontvangen en de informatie uit de trendanalyse kiest Lansingerland voor 10 beleidsaccenten waarmee we de komende periode voor een aantal groepen het verschil willen maken.

De beleidsaccenten lichten we in de volgende paragraaf toe. Op elk accent kan licht, middel of zwaar worden ingezet. Om een beeld te schetsen van de verschillende inzet die mogelijk is zijn voorbeelden opgenomen in bijlage V uit het Bijlagenboekje. De daadwerkelijke uitwerking van de accenten volgt na de besluitvorming van dit beleidsplan.

De 10 beleidsaccenten

Accent 1: Elk kind een kans

Met dit accent vergroten we de ontwikkelkansen van kinderen en jongeren in een achterstandsituatie.

Om veilig en gezond tot een zelfredzame inwoner te kunnen ontwikkelen is het leggen van een goede basis erg belangrijk. Uit de jaarrapportage 2015 van het Sociaal Cultureel Planbureau komt naar voren dat kinderen uit gezinnen met een lage sociaal economische status (SES) op latere leeftijd meer risico lopen op werkloosheid, taalachterstand en armoede. Ook hebben ze vaak moeite met het aangaan van duurzame relaties en het opbouwen van een netwerk. Dit geldt vaak ook voor kinderen van ouders met een niet-westerse achtergrond.

We weten dat deze kinderen een grotere kans lopen om zelf als volwassene dezelfde problemen te ontwikkelen als de ouders (werkloosheid, armoede en schulden). Juist voor die kinderen is het belangrijk dat zij mee kunnen doen. Bijvoorbeeld aan sportactiviteiten, culturele activiteiten of dat zij een maatje hebben waarmee zij op kunnen trekken. We denken ook aan innovatieve aanpak, waarbij deze kinderen ervaren dat er meer kinderen worstelen met dezelfde problemen. Met dit accent geven we ook invulling aan de extra middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor de bestrijding van armoede onder kinderen.

Accent 2: Kinderen uit de knel

Met dit accent vergroten we de ontwikkelkansen van kinderen en jongeren in de knel.

We vinden het belangrijk om te investeren in de ontwikkelkansen van kinderen. Hiermee voorkomen we dat kinderen en jongeren in de knel komen vanwege relationele problemen of verwachtingspatronen van hun ouders/verzorgers. Uit de trendanalyse blijkt dat het sociaal economisch klimaat in Lansingerland goed is en dat het relatief

goed gaat met onze jeugdigen. We zien tegelijkertijd een aantal risicofactoren die een gezonde ontwikkeling kunnen verstoren, zoals: (v)chtscheidingen, eenoudergezinnen, huiselijk geweld, gedetineerde ouders, ouders met een psychische problematiek, waaronder verslaving, faalangst, rouwverwerking, aandachtstoornissen of mantelzorgtaken door jongeren.

Accent 3: De leraar trekt aan de bel

Met dit accent versterken we de samenwerking met het onderwijs.

Het is belangrijk om problemen in een zo vroeg mogelijk stadium te signaleren en aan te pakken. Dit voorkomt escalatie en verergering. Naast ouders signaleren ook mensen in de omgeving problemen bij kinderen. Hierin is het onderwijs een belangrijke partner. School is namelijk de plek waar kinderen het grootste deel van hun tijd doorbrengen. Daarom vinden we het belangrijk dat leerkrachten en anderen rondom het kind toegerust zijn op het signaleren van problematiek van het kind en/of het gezin en hiernaar kunnen handelen. Door het versterken van de signaleringsfunctie in school en het verbinden van de school met andere vindplaatsen van kinderen kunnen we de keten rondom het kind versterken.

We sluiten hiermee aan op de Onderwijsvisie Lansingerland, die inzet op het ontwikkelen van de basisschool als onderdeel van een wijknetwerk, door de verbinding met de BSO, sport en cultuur en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Een tweede doel uit de Onderwijsvisie is het organiseren van hulp en ondersteuning dichtbij het kind, dat wil zeggen binnen de muren van het basis- en middelbaar onderwijs. Het onderwijs heeft aangegeven dat zij de weg in zorgland slecht kunnen vinden als zij ondersteuning zoeken voor een kind en zijn ouders.

Accent 4: Pubers in de spotlights

Met dit accent hebben wij oog voor jongeren die zich ontwikkelen naar jongvolwassenen.

De trendanalyse laat zien dat jongeren in onze gemeente over het algemeen hoog opgeleid zijn. Er zijn weinig schoolverlaters en de meeste jongeren bewegen goed (en zijn lid van een sportvereniging). Toch zijn er ook minder positieve signalen. Denk hierbij aan hangjongeren en middelengebruik onder jongeren. Ook is het voor jongeren lastig om in Lansingerland woonruimte te vinden, waardoor het opbouwen van een zelfstandig leven in de gemeente lastig is. We vinden het belangrijk dat jongeren goed zijn voorbereid op hun toekomst en we willen de persoonlijke ontwikkeling van onze jeugdigen faciliteren. Ook ondersteunen we ouders van opgroeiende jeugd hierbij.

Daarnaast zijn er signalen dat het beleid tot nu toe vooral gericht is geweest op het jonge kind. Op basis van de bevolkingsprognose weten we dat het aantal jongeren in de puberleeftijd gaat toenemen. Hierop willen we ons voorbereiden.

De uitwerking van dit accent raakt ook de moties die recent zijn aangenomen die ingaan op voorzieningen van de oudere jeugd in de buitenruimte, het realiseren van WIFI op deze plekken en een onderzoek naar de jeugdparticipatie van jongeren in Lansingerland.

Accent 5: Lansingerland houdt eenzamen ‘aan boord’

Met dit accent vergroten we de maatschappelijke participatie om een sociaal isolement te voorkomen.

Als fysieke en soms ook geestelijke vermogens afnemen en het sociaal netwerk steeds kleiner wordt, kan iemand een zetje nodig hebben om ‘aan boord’ te blijven en niet uit beeld te raken. We zien dat vooral bij ouderen die hun naaste verliezen en/of fysiek minder mobiel worden. Maar ook inwoners met psychische problematiek lopen het risico om uit beeld te raken. We willen deze groepen bij de samenleving blijven betrekken.

Het percentage inwoners in de leeftijd van 65 jaar en ouder dat zich matig tot (zeer) ernstig eenzaam voelt, is in Lansingerland met 39% lager dan in de regio. Toch is hier sprake van een stijging van 6% ten opzichte van 2008. Met het groeiende aantal ouderen en de steeds hogere levensverwachting is de verwachting dat de problematiek van eenzaamheid toeneemt, vooral ten gevolge van de tendens dat ouderen steeds langer thuis blijven wonen.

Accent 6: Werken aan werk

Met dit accent zorgen we ervoor dat zoveel mogelijk inwoners klaar staan voor de arbeidsmarkt en dat de arbeidsmarkt klaar is voor deze kandidaten.

De afgelopen jaren is het bijstandbestand flink gegroeid. Dit komt onder andere door de na-ijlende economische crisis, de toestroom van asielgerechtigden en de instroom van nieuwe doelgroepen als jonggehandicapten.

We stimuleren dat onze inwoners zelfredzaam zijn en ondersteunen hen bij het vinden van betaald werk. Dit doen we in samenwerking met onze werkgevers. We hanteren de werkgeversbenadering om ons doel te bereiken en zetten waar nodig instrumenten uit onze toolbox in. We helpen meer mensen aan een betaalde baan en indien dat nog niet mogelijk is aan een betekenisvol vrijwilligerswerk of een werkervaringsplek.

Accent 7: Grip op geld

Met dit accent zetten we in op het voorkomen van schulden en pakken we problematische schulden aan.

Schulden liggen vaak aan de basis van andere problemen: werkloosheid, huisvesting, oplopende spanningen, huiselijk geweld etc. Deze stapeling van problemen zorgt ervoor dat mensen op achterstand komen in de maatschappij en dat kansen op participatie en zelfredzaamheid steeds kleiner worden. Bovendien blijkt uit onderzoek dat kinderen uit gezinnen met schulden een groter risico lopen om later ook financieel minder zelfredzaam te zijn. Door de financiële problemen bij ouders te verhelpen, kunnen we deze ‘overdracht’ mogelijk doorbreken.

Gezinnen met multi-problematiek hebben vrijwel altijd ook te maken met schulden. Er zijn gezinnen die doorlopend, en vaak zelfs een leven lang, te maken hebben met schulden. Hierdoor verkleinen de ontwikkelkansen voor kinderen en ontwikkelt het gezin steeds minder veerkracht om de problemen op te lossen. In Lansingerland gaat het om een klein aantal gezinnen, maar de complexiteit hiervan is stijgend. Slagkracht en doorzettingsmacht zijn nodig om deze cirkel te doorbreken.

Accent 8: Intergenerationeel wonen met passende woningen

Met dit accent realiseren we dat ouderen en jongeren door elkaar wonen, waarmee we het bieden van onderlinge hulp bevorderen en waarmee we ervoor zorgen dat de straat of buurt levendig blijft.

Daar waar meerdere leeftijdsgroepen door elkaar wonen, blijft het klimaat levendig. Het biedt kansen voor onderlinge hulp. Wonen tussen jongere generaties houdt ouderen langer vitaal en gaat vereenzaming tegen.

Wonen in een passende woning en in een passende woonomgeving maken dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen. Een passende woning wil zeggen een gewone woning die qua indeling makkelijk is in gebruik, en die toegankelijk is. Daarnaast moeten de woning en de buurt de inwoner een sociaal en fysiek gevoel van veiligheid geven. Een passende woonomgeving wil zeggen dat medische voorzieningen, vervoersmogelijkheden en ontmoetingsmogelijkheden binnen bereik zijn.

Met de uitwerking van dit accent wordt de verbinding gelegd met het beleidsterrein Wonen, mede met het oog op de initiatieven voor kleinschalig wonen en de ontwikkeling van Wilderszijde. We richten ons bij de uitwerking vooral op de grote groep jonge senioren.

Accent 9: Lansingerland heeft oog voor de vrijwillige inzet

Met dit accent vragen we aandacht voor mantelzorgers met gemengde zorgtaken, werkende en jeugdige mantelzorgers en erkenning en waardering voor de vrijwillige inzet van inwoners.

Mantelzorgers zijn onmisbaar, vooral voor degene voor wie zij zorgen. Mantelzorgers starten niet vanuit een enthousiasme en niet vanuit een keuze, zij zorgen voor een ander vanuit een noodzaak. Het percentage werkende mantelzorgers is in 10 jaar toegenomen van 13% naar 19%. Het aandeel mensen met gecombineerde taken (werk, gezin en mantelzorg) wordt daarmee steeds groter. Dit leidt tot een grotere fysieke en psychische belasting.

Daarnaast kent Lansingerland een bloeiend verenigingsleven met veel actieve vrijwilligers en vrijwilligers die zich inzetten voor verschillende ondersteunende taken in het Sociaal Domein. Het grotere beroep dat gedaan wordt op eigen kracht van inwoners leidt tot een nog groter beroep op vrijwilligers. Zij zijn onmisbaar en van grote waarde voor de samenleving. Wij zorgen ervoor dat steeds meer inwoners zich enthousiast in (blijven) zetten en de continuïteit van de vrijwillige inzet borgen.

Accent 10: Voorkomen van zorgmijding door stapeling van lasten

Met dit accent zetten we in op bereikbare, betaalbare ondersteuning.

Er bestaan zorgen dat inwoners van onze gemeente de voor hen noodzakelijke Wmo-voorzieningen opzeggen vanwege de hoogte van de eigen bijdrage. Het opzeggen van Wmo-voorzieningen kan een maatschappelijk probleem vormen, als de betreffende inwoners niet in staat blijken het wegvallen van deze voorzieningen zelf op te vangen of alternatieven te regelen. We willen de hoogte van de Eigen Bijdrage aanpassen zodat die geen drempel is voor het gebruik van Wmo-voorzieningen. ●

05 KEUZEPAKKET ACCENTEN

“WE KIEZEN
ERVOOR OM EEN
PAAR DINGEN
GOED TE DOEN EN
NIET VAN ALLES
EEN BEETJE”

We kiezen ervoor om een paar dingen goed te doen en niet van alles een beetje. Daarom hebben we een globale inschatting gemaakt van de kosten van een lichte, een midden en een intensieve variant. De volgende voorstellen zijn gebaseerd op een geraamde beleidsruimte van ongeveer € 1.145.000. Deze financiële beleidsruimte wordt nader toegelicht in deel B, hoofdstuk 6.2.

In de onderstaande tabel hebben we een indicatieve uitwerking gemaakt van de kosten van de verschillende beleidsaccenten. Hiermee brengen we in één schema de integrale afweging voor het kiezen van de beleidsaccenten in beeld. Hiernaast hebben we rekening gehouden met kosten ten behoeve van de realisatie van de uitkomsten van een aantal lopende trajecten, waaronder in het bijzonder de twee moties ten aanzien van jeugd (accent 4: Pubers in the spotlight). Omdat wij momenteel nog geen indicatie kunnen geven van de kosten die hieraan verbonden zijn, nemen wij deze mee als een stelpost.

Nr.	Beleidsaccent	a. Licht	b. Middel	c. Zwaar
1	Elk kind een kans	200	225	275
2	Kinderen uit de knel	10	75	135
3	De leraar trekt aan de bel	35	110	180
4	Pubers in de spotlights	20	65	90
5	Lansingerland houdt eenzamen ‘aan boord’	15	55	150
6	Werken aan werk	-	50	80
7	Grip op geld	30	35	85
8	Intergenerationeel wonen met passende woningen	30	100	150
9	Lansingerland heeft oog voor de vrijwillige inzet	80	150	200
10	Voorkomen zorgmijding door stapeling van lasten	25	180	262
11	Stelpost uitvoering (w.o. moties Jeugd)	nb		

Tabel 1: Indicatieve financiële uitwerking van de beleidsaccenten (bedragen * € 1.000)

Voorkeurspakket college

In de consultatiefase zijn acht accenten voorgelegd aan de raadsleden, de ASD en aan aanbieders. Op basis van de opmerkingen zijn er twee accenten toegevoegd: accent 6 ‘Werken aan werk’ en accent 10 ‘Voorkomen van zorgmijding door stapeling van lasten’. Op basis van de reacties die zijn gegeven door raadsleden, ASD en aanbieders komt het college tot het volgende pakket aan accenten:

Nr.	Beleidsaccent	a. Licht	b. Middel	c. Zwaar
1	Elk kind een kans	200	225	275
2	Kinderen uit de knel	10		135
3	De leraar trekt aan de bel	35		180
4	Pubers in de spotlights	20	65	90
5	Lansingerland houdt eenzamen ‘aan boord’	15	55	150
6	Werken aan werk	-	50	80
7	Grip op geld	30	35	85
8	Intergenerationeel wonen met passende woningen	30	100	150
9	Lansingerland heeft oog voor de vrijwillige inzet	80	150	200
10	Voorkomen zorgmijding door stapeling van lasten	25	180	262
11	Stelpost uitvoering (w.o. moties Jeugd)	58		
Totaal: 1.145				

Tabel 2: Pakket A: voorkeurspakket college (bedragen * € 1.000)

Uit de verschillende consultatierondes is gebleken dat er draagvlak is voor alle accenten. Daarom komen alle accenten in de keuze van het college terug. Wel is duidelijk geworden dat de meeste draagvlak is voor de accenten:

- Elk kind een kans (accent 1)
- Kinderen uit de knel (accent 2)
- De leraar trekt uit de bel (accent 3)
- Lansingerland houdt eenzamen ‘aan boord’ (accent 5)
- Werken aan werk (accent 6)
- Grip op geld (accent 7)
- Voorkomen zorgmijding door stapeling van lasten (accent 10)

Daarom wordt voorgesteld om op deze accenten zwaar of middel in te zetten. Op de andere accenten wordt licht ingezet.

Alternatieve pakketten

Er zijn veel verschillende combinaties te maken in de accenten. Zo zijn er uiteenlopende voorkeuren uitgesproken voor accenten. In deze paragraaf geven we aan welke voorkeur is uitgesproken door de fracties, de ASD en de aanbieders.

Pakket B: waarbij de voorkeur van de fracties zwaar weegt

Na de bespreking van de discussienotitie in de commissie Samenleving hebben de fracties een schriftelijke reactie gestuurd. Hierin hebben de fracties een voorkeur uitgesproken voor accenten en zijn ook suggesties gedaan voor andere accenten. Door meerdere fracties is aangegeven dat zij een accent missen op participatie. Hiervoor is het accent ‘Werken aan werk’ geformuleerd. Later is accent 10 geformuleerd: ‘Voorkomen zorgmijding door stapeling van lasten’. Hier hebben de fracties zich nog niet over uit kunnen spreken en daarom is dit accent niet meegewogen in dit pakket.

Nr.	Beleidsaccent	a. Licht	b. Middel	c. Zwaar
1	Elk kind een kans	200	225	275
2	Kinderen uit de knel	10	75	135
3	De leraar trekt aan de bel	35	110	180
4	Pubers in de spotlights	20	65	90
5	Lansingerland houdt eenzamen ‘aan boord’	15	55	150
6	Werken aan werk	-	50	80
7	Grip op geld	30	35	85
8	Intergenerationeel wonen met passende woningen	30	100	150
9	Lansingerland heeft oog voor de vrijwillige inzet	80	150	200
10	Voorkomen zorgmijding door stapeling van lasten	25	180	262
11	Stelpost uitvoering (w.o. moties Jeugd)	70		
Totaal: 1.145				

Tabel 3: Pakket B: pakket op basis van de schriftelijke reacties fracties (bedragen * € 1.000)

Pakket C: waarbij de voorkeur van de ASD zwaar weegt

Op een eerder conceptversie van dit plan is advies gevraagd aan de ASD. Zij spraken een voorkeur uit voor: Accent 4 ‘Pubers in de spotlights’, accent 7 ‘Grip op geld’ en accent 5 ‘Lansingerland houdt eenzamen aan boord’. Verder gaven zij aan een accent op Participatie te missen. Daarnaast heeft de ASD in gesprekken met de gemeente aangegeven dat de eigen bijdrage (die geldt voor sommige ondersteuning) een drempel kan zijn om ondersteuning aan te vragen. En verder geeft ze mee dat er aandacht moet blijven voor betaalbare woningen voor jongeren en ouders in een echtscheidingssituatie.

Deze opmerkingen zijn ook meegewogen in de samenstelling van dit pakket.

Nr.	Beleidsaccent	a. Licht	b. Middel	c. Zwaar
1	Elk kind een kans	200	225	275
2	Kinderen uit de knel	10	75	135
3	De leraar trekt aan de bel	35	110	180
4	Pubers in de spotlights	20	65	90
5	Lansingerland houdt eenzamen ‘aan boord’	15	55	150
6	Werken aan werk	-	50	80
7	Grip op geld	30	35	85
8	Intergenerationeel wonen met passende woningen	30	100	100
9	Lansingerland heeft oog voor de vrijwillige inzet	80	150	200
10	Voorkomen zorgmijding door stapeling van lasten	25	180	262
11	Stelpost uitvoering (w.o. moties Jeugd)	32		
Totaal: 1.145				

Tabel 4: Pakket C: pakket op basis van het conceptadvies ASD (bedragen * € 1.000)

Pakket D: waarbij de keuze van de aanbieders zwaar weegt

Op 22 november 2016 is er een bijeenkomst geweest met zowel Jeugd-, Wmo- als Participatieaanbieders. Ook organisaties die subsidie ontvangen waren aanwezig. Tijdens deze bijeenkomst konden zij ook een voorkeur uitspreken voor de accenten. Op basis van de reacties komen we tot de volgende verdeling:

Nr.	Beleidsaccent	a. Licht	b. Middel	c. Zwaar
1	Elk kind een kans	200	225	275
2	Kinderen uit de knel	10	75	135
3	De leraar trekt aan de bel	35	110	180
4	Pubers in de spotlights	20	65	90
5	Lansingerland houdt eenzamen ‘aan boord’	15	55	150
6	Werken aan werk	-	50	80
7	Grip op geld	30	35	85
8	Intergenerationeel wonen met passende woningen	30	100	150
9	Lansingerland heeft oog voor de vrijwillige inzet	80	150	200
10	Voorkomen zorgmijding door stapeling van lasten	25	180	262
11	Stelpost uitvoering (w.o. moties Jeugd)	20		
Totaal: 1.145				

Tabel 5: Pakket D: pakket op basis van de reacties van aanbieders (bedragen * € 1.000) ●

GEHELE SAMENLEVING
alle inwoners van Lansingerland

DOELGROEP
Bv. alle kinderen uit een huishouden met een lage SES

DEEL B

DE SYSTEEMWERELD

Financiën, inkoop, monitoren,
sturen & uitvoeringsagenda

Van leefwereld terug naar systeemwereld

In het eerste deel (A) van het beleidsplan zijn wij uitgebreid ingegaan op onze visie, ambities, het centraal stellen van de inwoner en het geven van richting aan ons toekomstige beleid. Als wij de eerdergenoemde PDCA-cyclus als uitgangspunt nemen betreft dit de fase ‘plan’.

In dit tweede deel (B) van het beleidsplan gaat het om het realiseren van deze ambities. Om dit te bereiken is het noodzakelijk om terug te gaan van de ‘leefwereld’ naar de ‘systeemwereld’. De realisatie van het beleid zal immers plaats moeten vinden met gebruikmaking van en binnen de bestaande systemen. Hierbij denken wij aan de begroting, diverse wet- en regelgeving, inkoop- en subsidiebeleid en de verantwoording aan gemeenteraad en samenleving.

In dit deel van het beleidsplan richten wij ons op de PDCA-fasen: ‘do’ (inkoop), ‘check’ (monitoren) en ‘act’ (sturen). Deze fasen vormen de spreekwoordelijke ‘motor’ die de doorlopende verbetering van de cyclus in beweging houdt.

In hoofdstuk 6 hebben wij de financiële paragraaf uitgewerkt. Hierbij gaan wij in op de kosten van de uitvoering van de Lansingerlandse Standaard, de beleidsaccenten en het financiële kader. De uitkomsten van dit hoofdstuk hebben reeds als input gediend voor de in hoofdstuk 5 gemaakte keuzes tussen de beleidsaccenten. In hoofdstuk 7 gaan wij in op de realisatie, monitoring en sturing van het ingezette beleid. In hoofdstuk 8 beschrijven wij tenslotte op welke wijze wij dit uit gaan werken en implementeren. Wij spreken in dit kader van een uitvoeringsagenda voor 2017. ●

06 FINANCIËN

In het hoofdstuk Financiën brengen wij in beeld wat er nodig is voor het realiseren van de in het deel A geformuleerde inhoudelijke ambities. Hierbij kijken wij zowel naar de kosten van de uitvoering van de Lansingerlandse Standaard als de financiële ruimte die wij hebben voor het versterken hiervan door middel van beleidsaccenten. Hiermee geven wij invulling aan de opdracht die wij van de raad hebben gekregen: het opstellen van een integraal plan voor het Sociaal Domein, waarbij binnen de financiële kaders.

Om invulling te geven aan het bovenstaande beantwoorden wij in de volgende paragrafen drie vragen:

- 1. Wat kost de uitvoering van de ‘Lansingerlandse Standaard’? De eerste stap die wij zetten is het verbinden van het beleidskader (=doelenschema’s) en het middelenkader (=meerjarenbegroting). Dit leidt tot een financiële onderbouwing van de doelenschema’s.
- 2. Welke financiële prioritering kunnen we in 2018 en verder maken? De tweede vraag gaat over de het financiële kader voor de uitvoering van de Lansingerlandse Standaard en de beleidsaccenten. Deze ruimte is kaderstellend.
- 3. Wat kost de uitvoering van de beleidsaccenten? Als laatste kwantificeren wij de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van ieder beleidsaccent. Vormt dit de financiële input die wij gebruiken bij het maken van keuzes tussen de beleidsaccenten in hoofdstuk 5.

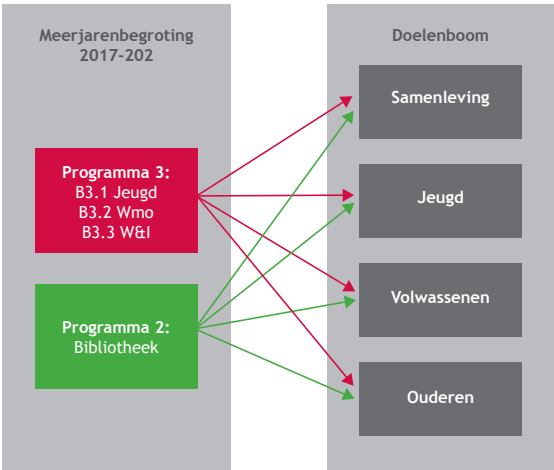
Van begroting naar doelenschema’s

Doordat de meerjarenbegroting gebaseerd is op de landelijke vastgestelde IV3-systematiek (gebaseerd op de uitvoering van wettelijke taken) en onze doelenschema’s juist op de individuele levensloop en de hieruit volgende doelgroepen, komen deze beide kaders niet overeen. Hierdoor is er een ‘vertaalslag’ nodig om het financiële kader van de doelenschema’s te schetsen.

In totaal is er in de vastgestelde meerjarenbegroting 2017-2021 jaarlijks ruim € 33,4 miljoen aan uitgaven en € 10,2 miljoen aan inkomsten² opgenomen in wat wij beschouwen als het Sociale Domein.

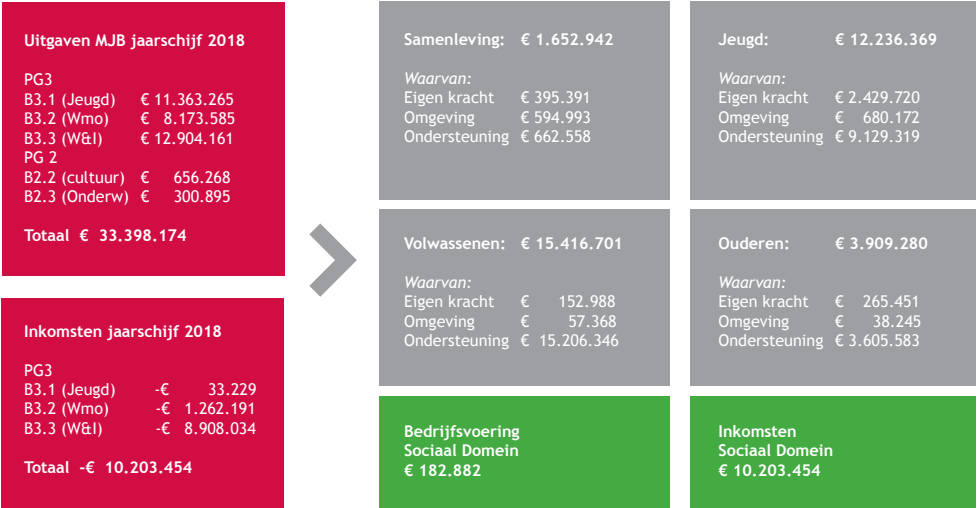
2 Deze inkomsten bestaan globaal uit twee delen: bijdrage van cliënten (1) en geoormerkte vergoedingen van het Rijk (2). De grootste inkomsten onder (1) zijn Eigen Bijdragen in het kader van Wmo-voorzieningen en aflossingen van in het kader van inkomensondersteuning verstrekte leningen. Bij (2)

betreffen de inkomsten vooral geoormerkte vergoedingen in het kader van inkomensondersteuning (totaal bijna € 8,2 miljoen), bijdragen BBZ en bijdragen voor de huisvesting van vluchtelingen.

Figuur 2: Vertaling begroting naar doelenschema’s

Hieronder verstaan wij geheel programma 3 van de begroting, aangevuld met een beperkt aantal posten uit programma 2. Om de omslag te maken van de begroting naar de doelenschema's zijn wij systematisch te werk gegaan. Voor iedere uitgave in de begroting (op basis van FCL/ECL-niveau) is bepaald waar deze binnen de doelenschema's aan bijdraagt. Deze werkwijze is in de figuur hieronder schematisch weergegeven.

Figuur 3: Verdeling van de beleidsvelden per doelgroep (bron: MJB 2017-2021, jaarschijf 2018)

In figuur 3 hierboven is het resultaat van de ‘vertaling’ van de begroting naar de systematiek van de doelenschema's weergegeven. In bijlage IV uit het Bijlagenboekje is de gedetailleerde financiële invulling van de doelenschema's weergegeven.

Op basis van de bovenstaande verdeling kunnen wij ook de verdeling van het budget per doelgroep aangeven. In de onderstaande figuur is de herkomst van de uitgaven per doelgroep weergegeven. Hierin zien wij bijvoorbeeld dat de middelen ten behoeve van ouderen volledig uit het budget in het kader van de Wmo afkomstig is, terwijl dit bij de doelgroep volwassenen 17% is. Hieruit blijkt de samenhang tussen beleidsterreinen en doelgroepen.

Figuur 4: Verdeling budget per doelgroep

Welke financiële priotering kunnen we in 2018 en verder maken?

Bij het bepalen van de financiële ruimte voor 2018 en verder gaan wij uit van de vastgestelde meerjarenbegroting 2017-2021. In deze zin is deze financiële ruimte (€ 33,4 miljoen) kaderstellend.

Binnen dit financiële kader geven wij invulling aan de Lansingerlandse Standaard. Daarnaast zien wij mogelijkheden om het in hoofdstuk 5 voorgestelde pakket van beleidsaccenten uit te voeren. Met deze accenten kunnen we de Lansingerlandse Standaard versterken op de punten waar onze inwoners behoefte aan hebben en waar wij mogelijkheden voor verbetering zien. Hierdoor kunnen wij het verschil maken voor onze inwoners en onze doelen in het Sociaal Domein behalen.

Om te bepalen hoeveel middelen wij beschikbaar hebben voor de versterking van de Lansingerlandse standaard door uitvoering van beleidsaccenten hebben wij achtereenvolgens gekeken naar de actuele en historische uitputting van de begroting, toekomstige trends en (beleidsmatige) ontwikkelingen. Binnen het totale financiële kader (€ 33,4 miljoen) kunnen wij alle onderdelen van de Lansingerlandse Standaard (geraamde kosten in 2018 circa € 32,2 miljoen) en het door het college vastgestelde voorkeurspakket van beleidsaccenten uitvoeren (geraamde kosten in 2018 circa € 1,2 miljoen).

Extra middelen armoedebestrijding kinderen

Gedurende het opstellen van deze nota werd bekend (in de decembercirculaire) dat het kabinet met ingang van 2017 extra middelen ter beschikking stelt om ervoor te zorgen dat ‘kinderen uit een gezin met een laag inkomen kansrijk kunnen opgroeien’. Deze middelen zijn bedoeld om ‘in samenwerking met hiervoor relevante fondsen en stichtingen zorg te dragen voor voorzieningen in natura, zodat alle kinderen kunnen meedoen op school, aan sport, aan cultuur en sociale activiteiten’.

Vanaf 2017 ontvangen wij in dit kader jaarlijks € 200.000,- extra aan inkomsten. Dit komt bovenop deze middelen in de begroting. In strikt formele zin zijn deze middelen niet geoormerkt en vrij te besteden. Er zijn tussen de VNG en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid echter wel afspraken gemaakt over de besteding hiervan. Deze afspraken komen grotendeels overeen met de door ons geformuleerde ambities onder beleidsaccent 1 (‘Elk kind een kans’).

Begrotingspost	Fin. ruimte
B3.1 Jeugd	425
B3.2 Wmo	450
B3.3 Werk & inkomen	70
Extra Rijksmiddelen armoedebestrijding kinderen	200
Saldo	1.145

Tabel 6: Geraamde financiële ruimte voor de beleidsaccenten (bedragen * € 1.000)

Wij concluderen dat wij vanaf 2018 structureel € 1.145.000,- beschikbaar hebben voor het versterken van de Lansingerlandse Standaard door de uitvoering van beleidsaccenten. Dit is 3% van het totale budget van het Sociaal Domein.

Wat kost de uitvoering van de beleidsaccenten?

Om een onderbouwde keuze te maken tussen de verschillende beleidsaccenten is het noodzakelijk om een indicatie van de kosten die verbonden zijn aan het uitvoeren van deze accenten te geven. Wij kunnen iedere euro immers slechts één keer uitgeven. Omdat wij de precieze invulling van de beleidsaccenten pas na de besluitvorming vormgeven hebben wij een globale, doch systematisch onderbouwde, kostenraming van de verschillende accenten opgesteld. Deze matrix hebben wij in hoofdstuk 5 reeds gebruikt om een voorstel te formuleren over de beleidsaccenten. Voor de volledigheid hieronder nogmaals het resultaat.

Nr.	Beleidsaccent	a. Licht	b. Middel	c. Zwaar
1	Elk kind een kans	200	225	275
2	Kinderen uit de knel	10	75	135
3	De leraar trekt aan de bel	35	110	180
4	Pubers in de spotlights	20	65	90
5	Lansingerland houdt eenzamen ‘aan boord’	15	55	150
6	Werken aan werk	-	50	50
7	Grip op geld	30	35	85
8	Intergenerationeel wonen met passende woningen	30	100	150
9	Lansingerland heeft oog voor de vrijwillige inzet	80	150	200
10	Voorkomen zorgmijding door stapeling van lasten	25	180	262

Tabel 7: Indicatieve financiële uitwerking van de beleidsaccenten (bedragen * € 1.000)

Toelichting

Voor het opstellen van de bovenstaande matrix hebben wij de volgende stappen doorlopen:

1

Voor ieder beleidsaccent inventariseren wij een aantal maatregelen die wij associëren met de concrete invulling van dit accent. Het gaat hierbij onder andere om het intensiveren van bestaand beleid en maatregelen. Deze invulling hebben wij weergegeven in bijlage V.

2

Deze maatregelen (per accent) verdelen wij in drie verschillende ‘ambitieniveaus’: licht, middel en zwaar. Deze ambitieniveaus geven aan hoe zwaar wij willen inzetten op deze accenten.

3

Uit het bovenstaande volgt een matrix met 30 verschillende keuzemogelijkheden, waarbij de invulling van ieder accent per ambitieniveau gevormd wordt door een indicatieve set van maatregelen. Aan iedere set van maatregelen koppelen wij een globale kostenraming. •

“DOOR DE KEUZE VOOR BELEIDSACCENTEN
VERSTERKEN WIJ DE LANSINGERLANDSE
STANDAARD EN MAKEN WIJ HET VERSCHIL
VOOR ONZE INWONERS”

07 INKOOP, MONITOREN & STUREN

Nu wij in deel A van het beleidsplan hebben bepaald wat wij willen bereiken en in hoofdstuk 6 hoe we dit financieren, gaan wij in dit hoofdstuk globaal in op de manier waarop wij dit realiseren. Zoals wij hiervoor aangaven, geven wij hiermee invulling aan de volgende fases van de PDCA-cyclus: DO door het inkopen van diensten, CHECK door het monitoren van de resultaten van de inzet van deze diensten en tenslotte ACT, door het waar nodig (bij)sturen van het beleid. In de volgende paragrafen gaan wij hier op in.

Inkoop

Om de in deel A van het beleidsplan geformuleerde beleidsdoelen te realiseren, zetten wij een breed pallet aan hulp- en ondersteuningsdiensten in. De meeste hiervan voeren we niet zelf uit, maar worden door externe professionals in onze opdracht uitgevoerd. We spreken in dit kader van inkoop³. Er zijn veel verschillende manieren waarop wij deze inkoop vorm kunnen geven. In de aanloop naar het opleveren van het beleidsplan hebben wij de raad in een ‘gastcollege’ door een externe adviseur meegenomen in deze verschillende mogelijkheden en de keuzen die we hierbij kunnen maken.

Uitgangspunt bij het vormgeven van onze inkoop binnen het Sociaal Domein is maatwerk: wat wij belangrijk vinden verschilt per ondersteuningsvorm. Zo vinden wij keuzevrijheid voor de cliënt bij een dienst als dyslexiezorg belangrijker dan bij crisisopvang. Wij kiezen dus niet voor een ‘ideaal’ model voor alle inkoop, maar maken per soort ondersteuning een afweging tussen de verschillende mogelijke vormen van inkoop en kiezen de vorm die hier het best bij past. In de onderstaande tabel hebben wij de criteria op basis waarvan wij deze afweging maken kort toegelicht.

“IEDERE KEER WANNEER EEN CONTRACT AFLOOPT OF WANNEER EEN NIEUWE DIENST MOET WORDEN INGEKOCHT, GEBRUIKEN WE DE BESLISBOOM OM HET JUISTE INKOOPMODEL TE SELECTEREN”

3 | Hierbij hanteren wij een brede definitie van inkoop: ‘elke initiërende handeling van onze gemeente om transacties met aanbieders van diensten te beïnvloeden op een dusdanige wijze dat deze een bijdrage leveren aan de gewenste maatschappelijk doelen’. Onder inkoop verstaan wij in dit kader dus zowel het aangaan van verplichtingen langs privaatrechtelijke contracten als publieksrechtelijke subsidies.

Criterium	Toelichting
Keuzevrijheid van inwoners	Daar waar dat mogelijk en efficiënt is bieden we ruimte aan de keuzevrijheid voor inwoners door het contracteren van meerdere aanbieders
Borging in de lokale infrastructuur	Daar waar dat noodzakelijk en wenselijk is kiezen we voor een aanbieder die geworteld is in de lokale samenleving
Professionaliteit en kwaliteit van dienst en dienstverlener	Waar noodzakelijk en wenselijk eisen we van aanbieders om te werken met hoog opgeleid/gespecialiseerd personeel en met erkende methodieken. Van alle aanbieders eisen we dat de mate van professionaliteit van hun medewerkers moet aansluiten bij de dienst die zij aanbieden
Ruimte voor ontwikkeling en initiatief	We kiezen bewust voor het creëren van ruimte voor nieuwe initiatieven en het toelaten van kleine ondernemers
Administratieve lasten	We maken bewuste keuzes voor het beïnvloeden van administratieve lasten
Zorgcontinuïteit	Een bewuste keuze voor het continueren van dienstverlening, contracten met zorgorganisaties en hun personeel
Geleidelijkheid	We maken een bewuste keuze voor geleidelijke verandering van het zorglandschap
Innovatie	Een bewuste keuze voor het creëren van ruimte om te experimenteren
Synergie	Waar nodig en efficiënt eisen we van aanbieders dat zij samenwerken om met elkaar het beste resultaat te bereiken

Tabel 8: Criteria afwegingskader inkoop

In bijlage VI hebben schematisch het proces weergegeven van de vertaling van ons beleid in concrete overeenkomsten, en daarmee diensten, via het inkoopkader. We werken dit verder uit naar een beslisboom.

Iedere keer wanneer een contract afloopt of wanneer een nieuwe dienst moet worden ingekocht, gebruiken we de beslisboom om het juiste inkoopmodel te selecteren. De uitkomst van die beslisboom is zoals gezegd afhankelijk van de soort zorg, en het belang dat we daarbij hechten aan de verschillende criteria. In bijlage VII illustreren wij de afweging die wij aan de hand van de vastgestelde criteria maken voor een concrete vorm van inkoop.

Monitoren

Na het (laten) uitvoeren van beleid is de volgende stap in de cyclus het monitoren van de uitvoering en resultaten hiervan. De volgende uitgangspunten vormen ons inhoudelijke richtsnoer bij het uitwerken van monitoring (en sturing):

1. Monitoring is een instrument en geen doel op zich: we meten alleen wat we echt willen weten

We willen duidelijk hebben waarom we bepaalde aspecten monitoren en we kunnen onderbouwen waarom we bepaalde aspecten niet monitoren. We leggen duidelijke relaties tussen doelen, kritische succesfactoren, indicatoren en normen. Op deze manier beperken we de kosten en benodigde tijd voor monitoring en administratie voor zowel onze partners als voor onszelf.
2. De causaliteit tussen inzet en effect is niet altijd vast te stellen

We weten en accepteren dat de werkelijkheid complex is, dat onderlinge causaliteit niet altijd direct is en niet te bevatten is in een aantal indicatoren. Zelfs op individueel niveau is moeilijk met zekerheid vast te stellen of er een directe causaliteit bestaat tussen de ingezette ondersteuning en de gerealiseerde outcome. Dit kan ook het gevolg zijn van externe -en dus niet beïnvloedbare- factoren als het krijgen of juist verliezen van een baan of een relatie.
3. Niet alles is te sturen: we sturen op de meest effectieve resultaten

We brengen een duidelijk onderscheid aan tussen zaken die we wel kunnen sturen en dingen die ons ‘overkomen’. We geven voorrang aan het inzichtelijk maken van informatie waarop wij kunnen sturen. Dat betekent dat we in belangrijke mate sturen op sturingsinformatie over de beleidsonderdelen:
 - die het meest bepalend zijn voor het eindresultaat
 - waar de grootste risico’s liggen, en
 - waar de belangrijkste kansen en opgaven liggen.
4. We gebruiken zoveel mogelijk bestaande gegevens en streven naar een breed palet aan verschillende indicatoren

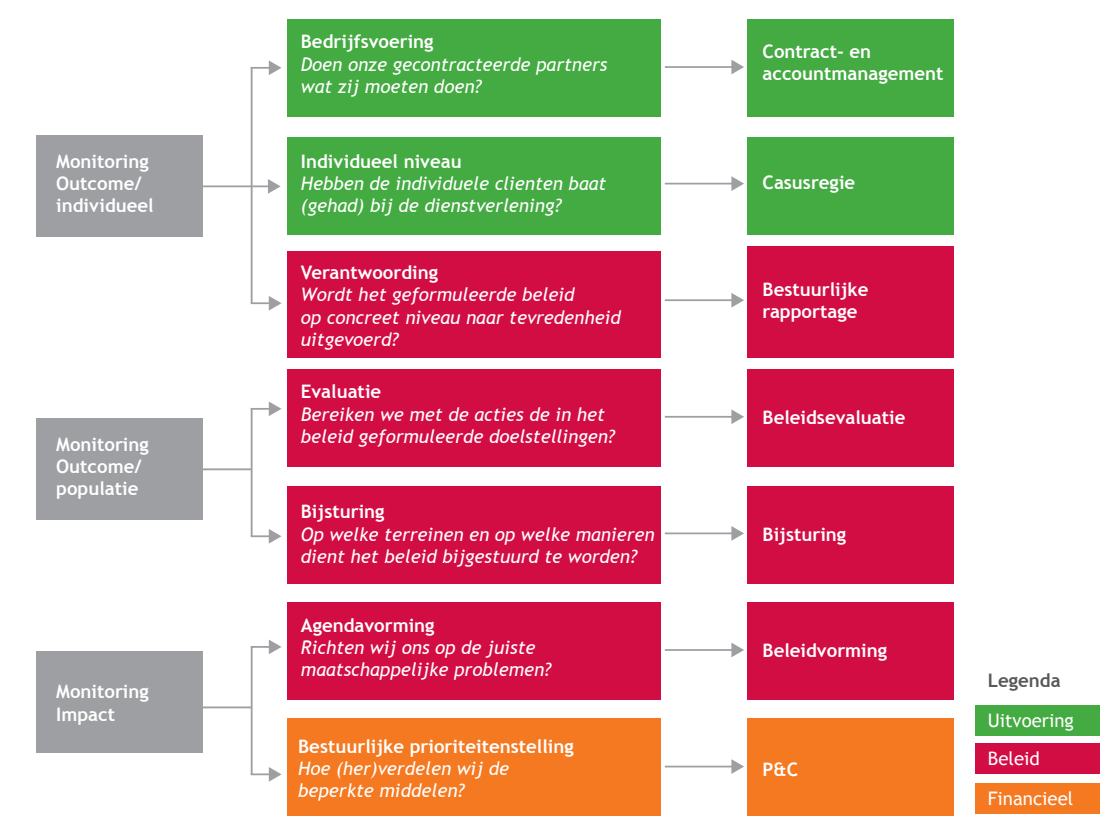
We zoeken in beschikbare data, instrumenten en indicatoren naar informatie die gebruikt kan worden om onze monitoringsvraag in te vullen. Waar we leemtes en ruimte voor ontwikkeling zien, steunen we de ontwikkeling van nieuwe instrumenten of nemen deze zelf ter hand. Hierbij gaan wij uit van een ontwikkelmodel, waarin wij periodiek verbeteringen doorvoeren en aansluiten bij landelijke ontwikkelingen.

Wij geven de monitorings- en sturingsfunctie vorm op basis van het theoretische model van de zogenaamde ‘effectketen’. Centraal hierbij staat het monitoren en sturen op drie niveaus. In de onderstaande tabel hebben wij per niveau het doel van monitoring weergegeven.

Niveau van monitoring	Resultaat op...	Functie voor...
1. Outcome individueel	individu	bedrijfsvoering, individu, verantwoording
2. Outcome populatie	doelgroep	(beleids)evaluatie, bijsturing
3. Impact	gehele gemeenschap	agendavorming, bestuurlijke prioriteitenstelling

Tabel 5: Drie niveaus van monitoring en de motivering hiervan

In de onderstaande figuur hebben wij dit schema verder uitgewerkt en dit verbonden aan de taakgebieden uitvoering, beleid en financiën.

Figuur 5: Motieven voor monitoring en de bijbehorende taakgroep

In dit beleidsplan richten wij ons op het beleidsmatige (oranje) gedeelte van monitoring. Hierbij richten wij ons op de verantwoordingsfunctie (outcome/individueel) en de agendavormende functie (impact).

De beide andere functies uit het schema, evaluatie en bijsturing, bevinden zich op het niveau van outcome/populatie. Vanwege de vaak complexe causaliteit tussen inzet van activiteiten en beleidsresultaat, is het erg lastig om maatschappelijke effecten te koppelen aan beleid. Met name wegens de decentralisatie is dit momenteel in heel Nederland een actueel onderwerp waar veel onderzoek naar gedaan wordt door ambtenaren, adviesbureaus en universiteiten. In het verlengde van het vierde uitgangspunt, waarbij wij zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij bestaande gegevens en ontwikkelingen, kiezen wij ervoor om de monitoring op dit moment niet inhoudelijk uit te werken. Afhankelijk van de ontwikkelingen op landelijk niveau verwachten wij eind 2018 meer inzicht te kunnen geven in deze functies.

Verantwoording

Zoals de naam aangeeft is de verantwoordingsfunctie gericht op het afleggen van verantwoording aan de samenleving, via de raad. De centrale vraag hierbij is of het uitgestippelde beleid ook op het meest concrete niveau naar tevredenheid wordt uitgevoerd. Binnen deze verantwoordingsfunctie onderscheiden wij drie primaire onderwerpen:

1. Cliënttevredenheid
2. Doelrealisatie
3. Uitval & Wachttijden

- Ad 1)
- Wij vinden het belangrijk dat cliënten tevreden zijn met de dienstverlening die zij door de gemeente (bijvoorbeeld via de consulenten) of namens de gemeente (gecontracteerde zorgverleners) ontvangen. Vanuit het verantwoordingsmotief brengen wij dit op een geaggregeerd niveau in kaart.
- Ad 2)
- Met doelrealisatie duiden wij op de mate waarin de doelen zoals omschreven in de individuele integrale ondersteuningsplannen (op basis van de zelfredzaamheidsmatrix) daadwerkelijk gerealiseerd worden.
- Ad 3)
- Bij de monitoring geven wij speciale aandacht aan de elementen uitval (ingezette ondersteuningstrajecten die tussentijds afgebroken worden) en wachttijden (de tijd die verstrijkt tussen het vaststellen van de indicatie en de start van de behandeling).

In de onderstaande tabel is de basisindicatoren set op verantwoordingsniveau weergegeven.

Thema	Indicator	Bron
Client- tevredenheid	Tevredenheid cliënt over aanbieder	A
	Tevredenheid over de kwaliteit van de ondersteuning	C
	Tevredenheid cliënt over ‘keukentafelgesprekken’	C
	Verdere ontwikkeling: storytelling	D*
Doelrealisatie	Aantal (met succes) beëindigde trajecten	B
	Op- en afschaling van ondersteuningstrajecten	B*
	Effecten van de ondersteuning	C
	Productiecijfers, ontwikkeling en duiding hiervan	B
	Verdere ontwikkeling: reflectie professionals	D*
Uitval & wachttijden	Tijd tussen indicatie en start behandeling	B*
	% uitval en voortijdig afgesloten trajecten, inclusief reden	A, B
	Gemiddelde wachttijd	A
	Klachten	A
Bronnen:		
a. Periodieke rapportages van gecontracteerde zorgaanbieders & verantwoording subsidiepartijen;		
b. Ons klantvolgsysteem (GWS);		
c. Cliëntervaringsonderzoeken;		
d. Nog te ontwikkelen nieuwe instrumenten.		

Tabel 10: Basisindicatoren set verantwoording (*=verdere ontwikkeling noodzakelijk in 2017)

Agendavorming

De agendavorming richt zich op het in beeld brengen van wat er speelt in de samenleving en welke trends wij hierin zien. Hierbij vergelijken wij het beeld van Lansingerland met de situatie in andere gemeenten (bijvoorbeeld de regio of gelijksoortige gemeenten) en kijken wij naar de ontwikkeling van dit beeld (bijvoorbeeld een toe- of afnamen van middelengebruik onder jongeren). Op basis van deze bevindingen kunnen wij bij het opstellen van beleid de juiste prioriteiten en accenten leggen.

In het voorliggende beleidsplan hebben wij de agendavorming vorm gegeven door o.a. de trendanalyse. In het kader van het vormgeven van de monitoren stellen wij in deze paragraaf een vaste set van indicatoren vast. Bij de Midterm Review in 2020 brengen wij deze indicatoren en de ontwikkeling opnieuw in beeld.

De onderwerpen waar wij op ons hier bij de monitoring op richten komen overeen met de thema’s uit de doelenschema’s:

1. Samenleving
2. Jeugd
3. Volwassenen
4. Ouderen

In de onderstaande tabel is de basisindicatoren set op agendavormingsniveau weergegeven. Hierbij hebben wij conform het vierde uitgangspunt gekozen voor een breed palet aan indicatoren en bronnen, om zo een breed beeld te schetsen van de huidige situatie en ontwikkelingen.

Thema	Indicator	Bron
Samenleving	% buurtbewoners die voor elkaar klaarstaan	A
	% vrijwilligerswerk in de nabije toekomst	A
	% matig tot zeer ernstig eenzaam	F
	% actief in verenigingsleven	A
Jeugd	Jongeren met jeugdhulp, naar soort	A
	% voortijdig schoolverlaters	A
	% kinderen in echtscheidingssituaties	A
	Tevredenheid kwaliteit ondersteuning (Jeugd)	B
	Middelengebruik Jeugd	F
	% obesitas, roken, drinken, drugs, gamen, seksueel actief, etc.	F
	% bereik populatie CJG	D
	% 15-22 jarigen dat onderwijs volgt	I
Volwassenen	% jeugdwerkloosheid	E
	Waardering gezondheid	A
	% weerbare en kwetsbare inwoners	A
	Beëindigde re-integratievoorzieningen	E
	Aantal bijstands-, WW- en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	J
	Middelengebruik Volwassenen	F
	% niet werkende werkzoekenden	H
Ouderen	% van cliënten Wmo die ook hulp ontvangen van een naaste	B
	% van de mantelzorgers die de zorg wel/niet aankan	B
	Zorgafname: productiecijfers, ontwikkeling en duiding hiervan	C
	Kwaliteit van de geboden ondersteuning (Wmo)	B
	Aandeel ouderen (75+) dat zelfstandig gehuisvest is	G
Bronnen:		
a.	www.waarstaatjegemeente.nl ;	f. GGD-monitor
b.	Client ervaringsonderzoeken	g. Gemeentelijk Basis Administratie (GBA)
c.	Rapportage aanbieders	h. UWV
d.	Kwartaalrapportage CJG	i. DUO
e.	Interne administratie & klantvolgsysteem	j. CBS

Tabel 11: Basisindicatoren set agendavorming

Sturen

In deze nota richten wij ons op de sturende rol die de raad heeft gedurende de looptijd van het voorliggende beleidsplan. Het kader hierbij wordt gevormd door de twee primair functies die de raad als uitvloeisel van haar volksvertegenwoordigende functie heeft:

- Kaderstellen**
De raad stuurt op hoofdlijnen. Hierbij staan de zogenaamde 3W-vragen centraal: Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? en Wat mag het kosten? Kaderstelling staat hierdoor bijna gelijk aan opdrachtformulering. De kaders die de raad stelt zijn immers op te vatten als opdrachten en randvoorwaarden, waarbinnen het college een bepaald onderwerp uitwerkt en ter hand neemt.
- Controleren**
De controlerende rol van de raad hangt nauw samen met de kaderstelling. Als in de kaderstellende opdracht het doel en de daarbij behorende kaders concreet zijn aangegeven, kan de raad achteraf bezien of het doel binnen de daarvoor gestelde kaders is bereikt. De controlerende functie van de raad is zowel gericht op het uitgevoerde beleid als op de financiële resultaten. In brede zin kunnen wij dit beschouwen als de uitvoering van PDCA-cyclus.

In de onderstaande matrix hebben wij horizontaal de 3W vragen uit de kaderstellende rol geplaatst en verticaal de PDCA cyclus. De invulling van de matrix geeft de sturingsinstrumenten van de raad aan.

	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat mag het kosten?
Plan Beleid vaststellen	LL standaard & beleidsaccenten	Inkoop	Financieel kader
Do uitvoering	Uitvoeringsplannen Q2-3 2017	Inkoop en subsidierelaties	Voor- & najaarsnota, jaarrekening (Half)jaarlijks
Check controleren	Rapportage sociaal domein Halfjaarlijks		
Act (bijstelling)	Midterm Review 2020	Rapportages accenten Jaarlijks	Begroting Jaarlijks

Figuur 6: Sturingsmatrix Sociaal Domein (rood=beleid, groen= uitvoering, oranje=financieel)

Hiernaast lichten wij de concrete invulling van het bovenstaande schema toe. Hiertoe onderscheiden wij vier clusters van sturingsmogelijkheden.

1. Vaststellen beleid

Het belangrijkste onderdeel van de invulling van de kaderstellende rol ligt in het vaststellen van de voorliggende beleidsnotitie. Deze bevat een integrale beschrijving van de 3W-vragen.

Met het vaststellen van deze nota wordt de basis voor de ‘plan’-functie van het Sociaal Domein voor de komende 4 jaar vastgelegd. Op basis van de hierna volgende stappen 2, 3 en 4 wordt dit in deze periode uitgewerkt en geëvalueerd (2), gemonitord (3) en financieel gestuurd (4).

	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat mag het kosten?
Plan Beleid vaststellen	LL standaard & beleidsaccenten	Inkoop	Financieel kader
Do uitvoering	Uitvoeringsplannen Q2-3 2017	Inkoop en subsidierelaties	Voor- & najaarsnota, jaarrekening (Half)jaarlijks
Check controleren	Rapportage sociaal domein Halfjaarlijks		
Act (bijstelling)	Midterm Review 2020	Rapportages accenten Jaarlijks	Begroting Jaarlijks

2. Uitwerken en evalueren beleid

Na de vaststelling van deze notitie wordt dit beleid gedurende 2017 uitgewerkt en in uitvoeringsplannen gevat. De voortgang van zowel het algemene beleid als de uitvoeringsplannen wordt twee maal per jaar aan de raad gerapporteerd in de ‘rapportages sociaal domein’.

In het eerste kwartaal van 2020 volgt een zogenaamde *midterm review*, waarin wij de stand opmaken over de met het beleid bereikte effecten. Op basis van deze resultaten kan besloten worden het beleid, zoals geformuleerd onder stap 1, fundamenteel bij te stellen.

	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat mag het kosten?
Plan Beleid vaststellen	LL standaard & beleidsaccenten	Inkoop	Financieel kader
Do uitvoering	Uitvoeringsplannen Q2-3 2017	Inkoop en subsidierelaties	Voor- & najaarsnota, jaarrekening (Half)jaarlijks
Check controleren	Rapportage sociaal domein Halfjaarlijks		
Act (bijstelling)	Midterm Review 2020	Rapportages accenten Jaarlijks	Begroting Jaarlijks

3. Monitoren

De concrete uitvoering van het geformuleerde beleid is een collegebevoegdheid. De criteria van het afwegingskader (§7.1) vormt hierbij de basis voor de wijze waarop het college dit vormgeeft.

De uitvoering van de inkoop zelf is een bedrijfsmatige activiteit die buiten het beleidsmatige kader valt. De sturingsfunctie van de raad richt zich op de resultaten hiervan. Hiertoe wordt de raad tweemaal per jaar geïnformeerd door middel van de rapportages sociaal domein. In deze rapportages bevinden zich ook de in hoofdstuk 4 geformuleerde indicatoren ter monitoring. Specifiek ten aanzien van de vastgestelde beleidsaccenten stellen wij jaarlijks een voortgangsrapportage op.

	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat mag het kosten?
Plan Beleid vaststellen	LL standaard & beleidsaccenten	Inkoop	Financieel kader
Do uitvoering	Uitvoeringsplannen Q2-3 2017	Inkoop en subsidierelaties	Voor- & najaarsnota, jaarrekening (Half)jaarlijks
Check controleren	Rapportage sociaal domein Halfjaarlijks		
Act (bijstelling)	Midterm Review 2020	Rapportages accenten Jaarlijks	Begroting Jaarlijks

4. Financiële sturing

De stappen 2 en 3 zich richten zich primair op de inhoudelijke beleidsrealisatie. De financiële sturing richt zich specifiek op de financiële realisatie en de bijsturing hiervan.

De belangrijkste functie van de financiële sturing is het bewaken van de realisatie van de opgestelde budgetten. Door middel van de voor- en najaarsrapportages en de jaarrekening worden kosten-, en hierdoor productie-, over- en onderscheidingen gerapporteerd. Door het vaststellen van de kadernota en de begroting kan het beleid jaarlijks bijgesteld worden.

	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wat mag het kosten?
Plan Beleid vaststellen	LL standaard & beleidsaccenten	Inkoop	Financieel kader
Do uitvoering	Uitvoeringsplannen Q2-3 2017	Inkoop en subsidierelaties	Voor- & najaarsnota, jaarrekening (Half)jaarlijks
Check controleren	Rapportage sociaal domein Halfjaarlijks		
Act (bijstelling)	Midterm Review 2020	Rapportages accenten Jaarlijks	Begroting Jaarlijks

Figuur 7: Clusters van sturingsmogelijkheden •

08 VERVOLG: UITVOERINGSAGENDA

In de voorgaande hoofdstukken hebben wij de doelstellingen, kaders en ambities voor het Sociaal Domein voor de periode 2018-2022 vastgelegd. In dit laatste hoofdstuk geven wij aan op welke wijze wij dit uit gaan werken en implementeren. Wij spreken in dit kader van een uitvoeringsagenda voor 2017. Deze agenda bestaat uit 5 stappen:

- 1. Uitvoeringsplannen beleidsaccenten;
- 2. Inkoop;
- 3. Bedrijfsvoering;
- 4. Monitoring;
- 5. Uitwerking monitoring op outcome-niveau.

In de volgende paragrafen lichten wij deze stappen kort toe.

Uitvoeringsplannen beleidsaccenten (Q2-Q3)

Nadat wij in deel A een keuze hebben gemaakt tussen de verschillende beleidsaccenten en ambitieniveaus werken wij deze uit in een (of meerdere) uitvoeringsplannen. In deze plannen leggen wij onder andere vast:

- a. Op welke wijze wij de (algemene) beleidsaccenten vertalen naar concrete activiteiten;
- b. Hoe wij deze activiteiten uit gaan voeren;
- c. Wanneer wij deze activiteiten uitvoeren;
- d. Hoe wij de voortgang en de realisatie van deze invulling meten en rapporteren.

Deze uitvoeringsplannen stellen wij op in het tweede kwartaal van 2017, met een mogelijke uitloop naar het derde kwartaal. Deze plannen stellen wij op in nauwe samenwerking met onze interne en externe partners en betrokken vakafdelingen. De uitwerking van beleidsaccent 3 (de leerlaar trekt aan de bel) geven wij bijvoorbeeld vorm samen met de onderwijsadviseurs en scholen. Deze uitvoeringsplannen leggen wij ter bespreking voor aan de gemeenteraad. Hierna gaan wij over tot de uitvoering van deze activiteiten, waarvoor wij diensten en producten zullen moeten inkopen (zie de volgende paragraaf).

Inkoop (Q1-Q2)

Op basis van de in hoofdstuk 7 vastgestelde criteria passen we in het eerste kwartaal de afwegingscriteria en beslisboom toe op de huidige contracten en subsidies in het sociaal domein en werken we een voorstel uit voor inkoop. Aan de hand van deze uitwerking bepalen wij in het tweede kwartaal van 2017 per ondersteuningsvorm/ contract:

- a. Waar wij prioriteit aan geven bij het opnieuw vormgeven/aanbesteden;
- b. Wat de meest geëigende vorm van inkoop is;
- c. Hoe wij dit vorm geven (bv. inkoop of subsidie, looptijd, etc.).

Op basis van de bovenstaande uitkomsten gaan wij vanaf Q2 of Q3 aan de slag met nieuwe aanbestedingen voor de inkoop. Vanwege de noodzakelijke procedure geven wij bij de uitvoering prioriteit aan de subsidies die wij in 2018 willen verlenen.

Bedrijfsvoering (Q2-Q4)

Voor het realiseren van de twee hierboven beschreven inhoudelijke activiteiten moeten ook elementen uit de bedrijfsvoering en de P&C-cyclus aangepast worden. Hierbij denken wij aan de volgende stappen:

- a. Juridische borging: het verankeren in de Verordening en Beleidsregels Sociaal Domein;

- b. ICT: het aanpassen van de digitale werkomgeving van bijvoorbeeld de afdeling Publiekszaken voor een juiste en volledige registratie;
- a. Communicatie en publieksinformatie: het volledig en tijdig informeren van diverse betrokkenen, zoals inwoners en aanbieders;
- b. Financiën: het verankeren van de wijzigingen in de gemeentelijke begroting;
- c. Personele organisatie: door onder andere de kennis van de medewerkers te actualiseren.

Monitoring

De basis-indicatorensets die wij in hoofdstuk 7 vastgesteld hebben dienen geoperationa-liseerd en in sommige gevallen verder ontwikkeld te worden. Een voorbeeld hiervan is het maken van een keuze over de rapportagevorm. Bijvoorbeeld bij klanttevredenheid: kiezen wij hierbij voor een rapportage per ondersteuningsvorm of over het totale Sociaal Domein? En gaan wij daarbij uit van een gemiddelde, een gewogen gemiddelde of een mediaan? Zo zijn meerdere keuzes te formuleren. Op basis van deze uitwerking stellen wij in Q4 een ‘0-meting’ van de vastgestelde indicatoren vast.

Uitwerking monitoring op outcome-niveau

Eerder in dit hoofdstuk gaven wij de complexiteit van monitoring op outcome-niveau weer. Gedurende 2017 volgen wij de ontwikkelingen op dit beleidsterrein op landelijk niveau. Afhankelijk van de ontwikkelingen verwachten wij eind 2018 meer inzicht te kunnen geven in deze functies.

De uitwerkingsagenda

In de onderstaande tabel hebben wij de uitwerkingsagenda 2017 samengevat.

2017	Q1	Q2	Q3	Q4
Beleidsaccenten	Besluitvorming beleidsplan	Opstellen uitvoerings-plannen	Aanbesteding diensten/ producten	
Inkoop	Subsidieregeling Sociaal Domein 2018	Publiceren Subsidiere-geling Sociaal Domein	Beoordelen en beschikken subsidies	
	Toepassen afwegingscriteria op huidige en nieuwe contracten Uitwerken voorstel voor inkoop		Aanbesteding (doorlopend)	
Bedrijfsvoering		Bedrijfsvoering en P&C-cyclus		
Monitoring		Operationalisering indicatoren		0-meting →
Outcome-monitoring	Landelijke ontwikkelingen volgen			Start monitoring op outcome-niveau →

Tabel 12: De uitwerkingsagenda (rood=beleid, groen= uitvoering, oranje=inkoop) •

Auteur: Team Sociaal Domein & Cultuur
Corsanummer: T16.13619
Datum: Januari 2017

Vormgeving: StudioLIN | graphic design, studiolin.nl

Bijlagenboekje bij

VERSTERKEN VAN VEERKRACHT

Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022

INHOUD

BIJLAGENBOEKJE
BELEIDSPLAN
SOCIAAL DOMEIN
2018-2022

01

DE LANSINGERLANDSE
ROUTE 03

02

SAMENVATTING VAN 'PIJLERS
VOOR DE GEMEENTELIJKE
DOELEN OP HET SOCIAAL
DOMEIN IN LANSINGERLAND' 07

03

DE DOELENSHEMA'S 12

04

KOSTEN LANSINGERLANDSE
STANDAARD 22

05

INDICATIEVE
UITWERKING
BELEIDSACCENTEN 26

06

SAMENHANG EN
PROCES VAN INKOOP 28

07

TOEPASSING VAN
HET AFWEGINGSKADER:
EEN VOORBEELD 27

BIJLAGE I: DE LANSINGERLANDSE ROUTE

Het Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 is een volgende stap in de transitie en transformatie in het sociaal domein. In deze bijlage leest u de route die Lansingerland heeft genomen. We omschrijven de manier waarop het sociaal domein was vorm gegeven voor 2015. Vervolgens leest u op hoofdlijnen de wijze waarop we de transitie en het eerste deel van de transformatie hebben uitgevoerd. Tot slot leest u hoe het Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 samenhangt met andere specifieke beleidsplannen.

Het sociaal domein in Lansingerland voor 2015

Voor 2015 hadden we in Lansingerland al een sociale structuur staan, waarin tal van partijen elkaar wisten te vinden. Hierin waren we gewend om samen te werken in netwerken. We hadden een netwerk van samenwerkende organisaties voor senioren en mensen met een beperking (SOVS) waarin wonen-, zorg- en welzijnspartijen vanuit intra- en extramurale zorg samenwerkten. We hadden een sluitende aanpak voor multiprobleem gezinnen (team sluitende aanpak), voor huiselijk geweld (lokaal team huiselijk geweld) en voor jongeren die met politie in aanmerking waren gekomen (GOSA). In het onderwijs waren er Zorg-Advies-Teams waarin o.a. Bureau Jeugdzorg, schoolmaatschappelijk werk, jeugdverpleegkundigen, consultants van MEE en de leerplichtambtenaar vertegenwoordigd waren. En vanaf 2010 hadden we een Centrum voor Jeugd en Gezin. In Lansingerland was dit een samenwerkingsorganisatie tussen CJG Rijnmond, (Kwadraad maatschappelijk werk), Bureau Jeugdzorg en MEE. Op deze basis van samenwerkingsverbanden wilden we als gemeente verder bouwen. Daarom hebben we gekeken hoe we de nieuwe taken een plek konden geven binnen de bestaande sociale infrastructuur van Lansingerland.

De route naar transitie en transformatie

Startnotitie planning aanpak decentralisaties, maart 2012

(Corsa-nummer T12.02376)

De startnotitie is het vertrekpunt van waaruit we de voorbereiding hebben opgestart. Op hoofdlijnen verwoorden we hierin onze ambities en beschrijven we de nieuwe verantwoordelijkheden. Deze luiden:

- Decentralisaties: deze omvatten zowel transitie als transformatie.
- We gaan uit van de eigen kracht van inwoners
- We achterhalen de vraag achter de vraag
- We denken in oplossingen en niet meer in voorzieningen of producten
- We zetten de inwoner centraal en kijken niet vanuit de wetten

Beleidsplan I: 3D beleidsplan, december 2013

(Corsa-nummer T13.06120)

Dit beleidsplan beschrijft de voorbereidingen van de gemeente Lansingerland op de transitie van de extra taken en legt de basis voor de transformatie.

Het accent ligt daarbij op de organisatie van de toegang. In het beleidsplan worden de volgende onderdelen uitgebreid beschreven:

- Missie: “Lansingerland is een gemeente met een gezonde en zorgzame samenleving waaraan alle inwoners een bijdrage leveren, zodat iedereen naar eigen vermogen meedoet”

- Deze missie is uitgewerkt in vijf basisuitgangspunten:
 1. zelfstandig waar mogelijk, met ondersteuning waar nodig;
 2. licht waar mogelijk, intensief waar nodig;
 3. afschalen waar mogelijk, opschalen waar nodig;
 4. eenvoudig waar mogelijk, multidisciplinair waar nodig;
 5. lokaal waar mogelijk, regionaal waar nodig.

We zetten de inwoner centraal. Dit betekent dat we niet kijken vanuit de wetten maar vanuit de mogelijkheden en behoeften van de inwoner en het gezin.

Dit vraagt een integrale aanpak waarin professionals op eenzelfde manier werken en ook goed samenwerken.

- We onderscheiden drie leeftijdscategorieën met ieder een eigen doelstelling:
 - Jongeren van 0-23 jaar: zich veilig en gezond kunnen ontwikkelen tot een zelfredzame inwoner;
 - Volwassenen tussen 18-67 jaar: financiële en zorgzelfstandigheid door arbeidsparticipatie en, waar dat niet mogelijk is, maatschappelijke participatie;
 - Volwassenen vanaf 67 jaar (67+): ondersteuning gericht op het zo zelfstandig mogelijk blijven functioneren, wonen en participeren.
- Keuzes voor de toegang. We gaan uit van een indeling van voorzieningen op kleur:
 - Groen staat voor eigen kracht en algemene voorzieningen;
 - Geel staat voor lichte ondersteuning, voornamelijk vrij toegankelijke voorzieningen;
 - Oranje en rood staan voor maatwerkvoorzieningen voor intensieve/specialistische ondersteuning;
- De toegang tot vrij toegankelijke voorzieningen verloopt via de eerste lijn. De toegang tot maatwerkvoorzieningen verloopt via de gemeentelijk consulente. Voor jeugd worden jeugdconsulenten geworven. Het is wettelijk bepaald dat ook huisartsen, jeugdartsen en medisch specialisten toegang mogen verlenen voor jeugdhulp;
- De consulenten kunnen beroep doen op een onafhankelijk Expertteam voor consultatie en advies. In het Expertteam zitten diverse specialisten;
- Voor de multiprobleem gezinnen houden we een team Sluitende Aanpak. Aanvankelijk was de opzet om te werken met een sluitende aanpak jeugd en een sluitende aanpak volwassenen. Later zijn deze netwerken samengevoegd om de integrale aanpak te bevorderen;

Beleidsplan II: Implementatieplan 3D, mei 2014

(Corsa-nummer T14.03004)

Dit plan is een verdere verfijning van beleidsplan I. We beschrijven daarin de opgaven per decentralisatie en meer algemene opgaven:

- Jeugd:
 - Aansluiting bij passend onderwijs;
 - Transformatie jeugdbescherming en jeugdreclassering: introductie van het jeugdbeschermingsplein, het toewerken naar één gecertificeerde instelling (GI), de samenwerking met gebiedsteams en lokale teams;
 - Het integreren van de meldpunten huiselijk geweld volwassen en het meldpunt kindermishandeling in één Veilig Thuis organisatie;
- Wmo:
 - Herijking van het woningaanbod vanwege de scheiding wonen en zorg;
 - Het herzien van de keten dementiezorg;
 - De uitbreiding van de 24-uurs zorg bij beschermd wonen;

- Participatie:
 - Het implementeren van de mogelijkheid om loonkostensubsidie te verstrekken;
 - Het oprichten van een werkbedrijf: een samenwerkingsvorm tussen ondernemers, UWV en gemeenten;
- Algemeen:
 - De inzet om te komen tot één adviesraad Sociaal Domein;
 - Het aanwijzen van zogenaamde toegangspartijen. Voor jeugd: Centrum voor Jeugd en Gezin, voor Volwassenen:
 - Algemeen Maatschappelijk Werk Kwadraad, voor ouderen: Stichting Welzijn Lansingerland;
 - De organisatie MEE biedt cliëntondersteuning;

Transformatieagenda, februari 2016

(Corsa-nummer T15.16961)

Het woord ‘agenda’ geeft al aan dat dit stuk de opgaven agendeert die we na de transitie willen oppakken.

- Visie: “Wij sturen op de effectiviteit van de interventies in combinatie met de efficiënte inzet van middelen om met een integrale aanpak op het niveau van de hulpvrager een zo goed mogelijk resultaat te bereiken.”
- Hierbij ligt de regie bij de gemeente en worden resultaten geformuleerd op het niveau van de cliënt;
- De 8 bewegingen in de transformatie waarbij de thema’s : substitutie, innovatie, eigen kracht en integraliteit centraal staan;
- Om transformatie in het aanbod te bevorderen worden inspiratiesessies georganiseerd, wordt een nieuw kader voor inkoop- en subsidie ontwikkeld en wordt het meten van kwaliteit en effectiviteit verder uitgewerkt. De uitwerking van deze punten resulteert in het Beleidsplan Sociaal Domein.

Samenhang met specifieke beleidsplannen

Naast de overkoepelende beleidsplannen is er nog een aantal plannen die een verdere uitwerking zijn van een specifiek beleidsveld. Soms is dit gedaan omdat dit een wettelijke verplichting is. En soms is dit gedaan omdat er een specifieke uitwerking nodig is, waarvoor specifieke besluitvorming moet plaatsvinden. In willekeurige volgorde hebben de onderstaande plannen een raakvlak met Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022¹.

- Verordening Sociaal Domein (T16.09310): hierin staat uitgewerkt hoe de toegang tot maatwerkvoorzieningen is georganiseerd en voor welke voorzieningen een beschikking nodig is. De verordening wordt jaarlijks herzien.
- Algemene Subsidieverordening (T16.10390) deze verordening legt de basis voor de subsidies die vanuit de gemeente worden verstrekt. De subsidieverordening wordt iedere 4 jaar opnieuw vastgesteld. De verordening is verder uitgewerkt in subsidiebeleidsregels. Veel van deze subsidies zijn activiteiten die vallen onder de doelen in de doelenboom. De subsidiebeleidsregels worden jaarlijks herzien.
- Subsidiekader Sterke samenleving, Ondersteunende overheid (T12.13575): Dit beleidsplan vervalt omdat de beleidsdoelen die de basis vormen waarop wij subsidiëren en inkopen vanaf 2018 zijn verwerkt in het voorliggende beleidsplan Beleidsplan Sociaal Domein.
- Rapportage Sociaal Domein: in deze rapportage wordt de raad halfjaarlijks geïnformeerd over de voortgang in het Sociaal Domein.

1 | De plannen zijn voorzien van het meest actuele Corsa-nummer. Sommige plannen worden jaarlijks herzien, of zijn nog in ontwikkeling.

- Beleidsplan schuldhulpverlening (T15.13403): Dit is een uitwerking van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Dit plan moet elke 4 jaar door de raad worden vastgesteld.
- Nota handhaving (T114.03116): Dit is een uitwerking hoe de gemeente de handhaving heeft georganiseerd voor inwoners die een bijstandsuitkering ontvangen.
- Nota inkomensondersteuning (T14.14785): Hierin staan de keuzes uitgewerkt die de raad heeft bij het inzetten van inkomensondersteuning.
- Discussienota preventief jeugdbeleid (T16.01057): deze notitie is opgesteld om de discussie te voeren over de (destijds voorgenomen) taakstelling op het jeugd- en jongerenwerk.
- Onderwijsvisie: deze notitie is nog in ontwikkeling. Er zijn raakvlakken daar waar het gaat om onderwijs en jeugdhulpverlening.
- Preventie- en Handhavingsplan Drank- en Horecawet (T14.05569): in dit plan is het gezondheidsbeleid en handhavingsbeleid (van veiligheid) op elkaar afgestemd. Elke vier jaar wordt er een nieuw plan opgesteld. De preventie en bijbehorende middelen zijn opgenomen in het voorliggende beleidsplan (Beleidsplan Sociaal Domein). De wet schrijft voor dat de raad elke vier jaar een nieuw plan moet opstellen.
- Nota Volksgezondheid: de wet schrijft voor dat de raad elke vier jaar een nota gemeentelijk gezondheidsbeleid vast stelt. De nota is verwerkt in het voorliggende beleidsplan (Beleidsplan Sociaal Domein).
- Woonvisie 2015-2020 (T15.07805): er zijn raakvlakken tussen de woonvisie en het sociaal domein. Denk aan het langer zelfstandig moeten wonen en starterswoningen.
- Handboek sluitende aanpak: in deze notitie is uitgewerkt hoe in de gemeente Lansingerland wordt samengewerkt bij huishoudens in multiprobleem situaties, meldingen huiselijk geweld en bij de samenwerking rond personen met verward gedrag.
- Plan van aanpak Toegang 2.0 (T16.04545): in de toegang tot maatwerkvoorzieningen werken de toegangspartijen en de gemeente samen. We hanteren daarbij dezelfde procedure en hetzelfde format voor het ondersteuningsplan. Op basis van de ervaringen van het eerste jaar is een plan van aanpak opgesteld om gesprekstechnieken voortdurend te trainen en te verbeteren en om de deskundigheid van alle toegangsmedewerkers te vergroten. Ook is er een kalender met werkbezoeken opgesteld, zodat de toegangsmedewerkers nog beter weten welk aanbod het best past bij een hulpvraag.

BIJLAGE II: SAMENVATTING VAN ‘PIJLERS VOOR DE GEMEENTELIJKE DOELEN OP HET SOCIAAL DOMEIN IN LANSINGERLAND’

(Corsa-nummer T16.03803)

Voor de ontwikkeling van het Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022 hebben wij een startdocument gemaakt. Dit bestaat uit drie onderdelen: een insteek via de levensloopbenadering, een trendanalyse en een samenvatting van de wettelijke kaders die een rol spelen in het sociaal domein. Per doelgroep (inwoners van 0 tot 23 jaar, inwoners van 18 tot 67 jaar en inwoners van 67 jaar en ouder) zijn de belangrijkste ontwikkelingen en mogelijke verstoringen, de trends en de wettelijke taken benoemd. In deze bijlage vindt u een samenvatting van dit startdocument.

DOELGROEP: JEUGD	
Document	Highlights
De Levensloop	De ontwikkeling van een jeugdige (0 tot 23 jaar): - Ontwikkeling van communicatieve, fysieke, emotionele en sociale vaardigheden. - Ontwikkeling van vertrouwen, onafhankelijkheid en duurzame relaties - Ontwikkeling tot lichamelijke groei en psychologische en sociale rijpheid. - Ontwikkeling eigenwaarde, het stellen van grenzen en zelfstandigheid. - Ontwikkeling van kennis, vaardigheden en talenten - Ontwikkeling vaardigheden tot studie- en beroepskeuze

	Mogelijke verstoringen van een gezonde ontwikkeling: - Een (aangeboren) fysieke of verstandelijke beperking - Ouders zijn niet in staat een veilige gezinssituatie te creëren - Ouders spreken geen of gebrekkig Nederlands - Echtscheiding binnen het gezin - Emotionele of fysieke verwaarlozing - Een beperkt sociaal netwerk - Het beperkt stimuleren van het kind - Het ontbreken van een match tussen school en het kind - Verslavingen (middelen, social media, gamen) - Gebrekkige financiële bewustwording - Negatieve beïnvloeding door sociaal netwerk (vrienden) - Afbreken studie of opleiding - Opbouw van schulden, - Huisvestingsproblematiek - Werkloosheid - Psychische problematiek - Radicalisering
De Trendanalyse	Trends in Lansingerland: - Gemiddelde sociaal economische status is hoog - Relatief weinig gebruik jeugd- en gezinscoaching en relatief hoog gebruik jeugd-ggz. Signalen van hoge verwachtingen door hoog opleidingsniveau ouders - Gemiddeld aantal echtscheidingen, signalen over vechtscheidingen - Toenemend aantal kinderen in eenoudergezinnen - Gemiddeld gebruik middelen. Signalen over hoger alcoholgebruik dan uit cijfers blijkt - Laag aantal tienermoeders - Relatief laag aantal jongeren met jeugd bescherming of jeugdreclassering - Veel jongeren met hogere opleiding, zeer weinig voortijdig schoolverlaters en zeer klein gedeelte heeft achterstand
De Wetten (waaronder Jeugdwet, Wmo en Wpg)	Gemeentelijke taken: - Het voorkomen en de vroege signalering van en vroege interventie bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen; - Het versterken van het opvoedkundige klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen, kinderopvang en peuterspeelzalen; - Het bevorderen van de opvoedvaardigheden van de ouders, opdat zij in staat zijn hun verantwoordelijkheid te dragen voor de opvoeding en het opgroeien van jeugdigen; - Het inschakelen, herstellen en versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdige en zijn ouders - Het bevorderen van de veiligheid van de jeugdige in de opvoedsituatie - Integrale hulp aan de jeugdige en zijn ouders bij multiproblematiek - Het tot stand brengen en uitvoeren van familiegroepsplannen - Zorgdragen voor de jeugdgezondheidszorg

DOELGROEP: VOLWASSENEN	
Document	Highlights
De Levensloop	Reguliere ontwikkeling van volwassenen (18 tot 67 jaar): - Ontwikkeling persoonlijke levenscyclus in beroep en in persoonlijk leven - Ontwikkeling financiële onafhankelijkheid: werken aan inkomen en carrière - Uitbouwen duurzame relaties: kiezen en opbouwen relatie met samenlevingspartner en verduurzaming netwerk/vriendenkring - Ontwikkelen van gezinsleven: Starten van een gezin en opvoeden van kinderen - Ontwikkeling vrije tijdsbesteding: sport, hobby's en vrijwilligerswerk - Mogelijk extra zorgtaken voor bijvoorbeeld ouders
	Mogelijke verstoringen van een reguliere ontwikkeling: - Een (al dan niet aangeboren) fysieke of verstandelijke beperking - Gezondheidsklachten - Overbelasting door werkdruk - Werkloosheid - Schuldenproblematiek - Problemen in de gezinssituatie (wijziging samenstelling, problemen met kinderen, overlijden binnen familie) - Verbreken relatie / echtscheiding - Arbeidsongeschiktheid - Minder gezonde levensstijl - Combinatie verschillende zorgtaken (kinderen en ouders) - Verslaving
De Trendanalyse	Trends in Lansingerland: - Hoge arbeidsparticipatie, weinig banen, hoog opleidingsniveau, hoog besteedbaar inkomen - Geen grote gezondheidsproblematiek - Relatief laag aantal bijstandsuitkeringen - Verjonging bijstandsbestand - Kortere duur uitkering - Dalend aantal schuldhulpverleners trajecten maar wel zwaardere problematiek - Hoge druk op mantelzorgers

De Wetten

(waaronder Wmo, Participatiewet,
Wet publieke gezondheid en Wet
gemeentelijke schuldhelpverlening)

Gemeentelijke taken:

- Bewaken gezondheidsaspecten, technische hygiënezorg, infectieziektenbestrijding, hulp bij rampen en calamiteiten
- Bieden van maatschappelijke ondersteuning door:
 - bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, de veiligheid en leefbaarheid en voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld
 - ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving,
 - bieden van beschermd wonen en opvang;
- Ondersteunen bij arbeidsinschakeling van wettelijk omschreven groep
- Bijstand verlenen om in noodzakelijke kosten van levensonderhoud te voorzien
- Bieden schuldhelpverlening: ondersteunen bij het vinden van een adequate oplossing voor de aflossing van schulden
- Bieden van antidiscriminatievoorziening

DOELGROEP: OUDEREN	
Document	Highlights
De Levensloop	Reguliere ontwikkeling van ouderen (67 jaar en ouder): - Stoppen met deelname aan arbeidsproces - Tijd voor hobby's, reizen kleinkinderen Reguliere ontwikkeling van ouderen (80 jaar en ouder): - Toename gezondheidsproblemen - Afname mobiliteit - Toename geheugenproblematiek - Kleiner worden sociaal netwerk met risico op isolement
	Mogelijke verstoringen van een reguliere ontwikkeling: - Afname van zelfstandigheid en zelfredzaamheid - Afname maatschappelijke participatie
De Trendanalyse	Trends in Lansingerland: - Aantal tweepersoonshuishoudens onder ouderen stijgt - Sociaal isolement, maar minder dan in deelgemeenten - Ouderen doen relatief veel vrijwilligerswerk - Ouderen ervaren de gezondheid doorgaans als goed - Tevredenheid met leven is relatief hoog - Aantal dementerenden stijgt mee met landelijke cijfers
De Wetten (waaronder Wmo, Wet publieke gezondheid)	Gemeentelijke taken: - Zie volwassenen Plus: - Zorgdragen voor de ouderengezondheidszorg door monitoring en signalering van gezondheidsproblemen - Geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding

BIJLAGE III: DE DOELENSCHEMA'S

De doelenschema's zijn gebruikt als basis voor het Beleidsplan Sociaal Domein 2018-2022. De schema's geven een overzicht van alle taken en instrumenten die de gemeente inzet binnen het sociaal domein. Daaronder vallen zowel vrij toegankelijke als maatwerkvoorzieningen. Er zijn taken in opgenomen die we via een subsidie financieren, die we inkopen via aanbesteding en die we zelf uitvoeren. De doelenschema's bieden een volledig beeld van het sociaal domein en de Lansingerlandse standaard.

Doelenschema Samenleving

Hoofddoelstelling	Ambitieniveau	Wat is het doel van de inzet?	Wettelijke grondslag	Type instrumenten
<u>Sterke samenleving:</u> De kracht van de samenleving wordt optimaal benut: onderlinge verbondenheid in allerlei verbanden draagt bij aan het individuele welzijn en welbevinden van mensen.	1. Inwoners benutten de eigen kracht en de kracht van de samenleving	1. Het verhogen van de onderlinge betrokkenheid en leefbaarheid	Wmo	Adviesraad Sociaal Domein Zeilfonds
			Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening	Antidiscriminatievoorziening
	2. De omgeving van de inwoner met ondersteuning is toegerust	1. Het vergroten van de vrijwillige inzet	Wmo	Werving, promotie en matching vrijwilligers
		2. Het versterken van de omgeving	Wmo	Steunpunt Mantelzorg
		3. Het ontlasten van ouders/verzorgers en mantelzorgers	Wmo	Kortdurend verblijf Respijtzorg Lotgenotencontacten Praktische ondersteuning voor mantelzorgers Take care Mantelzorgcompliment
	3. Inwoners krijgen de ondersteuning die passend is bij hun vraag	1. De vraag van inwoner wordt verhelderd en meest passende hulp wordt ingezet en de voortgang wordt gemonitord	Jeugdwet, Participatiewet Wmo	Clïëntondersteuning Toegang Expertise

Toelichting op het Schema Samenleving

Nummering in schema	Toelichting op het doel van de inzet
Bij 1.1	We ondersteunen initiatieven met eenmalige subsidies uit het ZEIL-fonds, door flexibiliteit en deregulering bij het aanvragen van subsidies en door het leggen van verbindingen tussen partijen. Daarnaast willen we een duidelijke verbinding maken met andere terreinen waar inwoners actief zijn, zoals sport en cultuur, onderwijs, bedrijfsleven, veiligheid en openbare ruimte. Zo kunnen we optimaal gebruik maken van allerlei bestaande activiteiten en structuren. Een voorbeeld van de verbinding tussen partijen is De Lansingerlandse Uitdaging, waarin een verbinding worden gelegd tussen het lokale bedrijfsleven, stichtingen, verenigingen, scholen etc.
Bij 2.1 - 2.3	We faciliteren de ondersteuning voor vrijwilligers via het vrijwilligersinformatiepunt (VIP). Zij zorgen voor de match tussen vraag en aanbod, ook van moeilijker bemiddelbare vrijwilligers en mensen en mensen die vanwege een afstand tot de arbeidsmarkt eerst vrijwilligerswerk verrichten. Daarnaast organiseert het VIP tal van activiteiten om het vrijwilligerswerk te promoten, en om verenigingen te trainen waar behoefte is. De ondersteuning van mantelzorgers is belegd bij het Steunpunt Mantelzorg. Trainingen en deskundigheidsbevordering, lotgenotencontacten, respijtzorg en waarderingsactiviteiten moeten ervoor zorgen dat mantelzorgers het volhouden en niet overbelast raken. Het steunpunt zorgt ook voor registratie van mantelzorgers en coördinatie van een aantal diensten ten behoeve van mantelzorgers.
Bij 3.1	Het stellen van de juiste vragen, het zoeken naar oplossingsrichtingen en het toeleiden naar de meest passende vorm van ondersteuning vergt grote deskundigheid van onze toegangsmedewerkers. Zij worden regelmatig getraind, leggen werkbezoeken af bij aanbieders en nemen deel aan een uitgebreid programma van deskundigheidsbevordering. Sommige hulpvragen vragen om een specifieke deskundigheid. De consultants van de gemeente kunnen in zo'n geval extern advies opvragen bij een expertteam. Het gaat dan bijvoorbeeld om een medisch advies of een advies van een arbeidsdeskundige. Voor Jeugd maken we gebruik van het regionaal diagnostisch team.

Doelenschema Jeugd

Hoofddoelstelling	Ambitieniveau	Wat is het doel van de inzet?	Wettelijke grondslag	Type instrumenten
<u>Evenwichtige, gezonde jongeren:</u> Kinderen en jongeren (0-23 jaar) groeien veilig en gezond op en ontwikkelen zich tot zelfredzame burgers.	1. Kinderen (en hun ouders/verzorgers) benutten de eigen kracht	1. Het bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid en de lichamelijk en geestelijke ontwikkeling, zowel individueel als op populatieniveau	Jeugdwet	Jeugdgezondheidszorg
		2. Het ontwikkelen van opvoedingsvaardigheden	Jeugdwet	Advies en ondersteuning bij gezond en veilig opgroeien
		3. Het ontwikkelen van vaardigheden om relaties aan te gaan en een netwerk op te bouwen	Jeugdwet	Speelvoorzieningen voor kinderen 0-12 jaar Ontmoetingsmogelijkheden
		4. Het ontwikkelen van een gezonde leefstijl	Wet publieke gezondheid	Advies, trainingen, cursussen over een gezonde leefstijl en gezondheid
		5. Het ontwikkelen van talenten en taalkundige vaardigheden	Jeugdwet	Activiteiten gericht op culturele talentontwikkeling en activiteiten ten behoeve van stimuleren van de informatieve, educatieve en lees/literaire ontwikkeling van kinderen
		6. Het ontwikkelen van vaardigheden om een zelfstandig huishouden te voeren	Jeugdwet	Activiteiten ten behoeve van beroepskeuze, financiële vaardigheden etc.
	2. Voorkomen van (escalatie van) problemen bij risicogroepen	1. Tijdig signaleren en toeleiden naar passende ondersteuning	Jeugdwet	Informatieve bijeenkomsten, advies, trainingen, cursussen Veilig Thuis Jeugd- en jongerenwerk
	3. Verbeteren/ stabiliseren van de situatie van jongeren en/of hun ouders/verzorgers met problematiek en verdere escalatie is voorkomen	1. Laagdrempelige en/of kortdurende inzet:	Jeugdwet	Schoolmaatschappelijk werk Maatjesprojecten

		2. Doorlopende ondersteuning of een eenmalige interventie	Jeugdwet	Jeugd- en gezinscoach Begeleiding
			Wmo	Hulpmiddelen Woningaanpassing
			Participatiewet	Schuldhelpverlening Arbeidsmatige dagbesteding Scholingsadviesgesprekken Studietoelage Stichting leergeld Jeugdsportfonds Jeugdcultuurfonds
		3. Langdurige, gespecialiseerde of intensieve ondersteuning	Jeugdwet	Gespecialiseerde jeugdhulp Jeugdreclassering Jeugdbescherming

Toelichting op het Schema Jeugd

Nummering in schema	Toelichting op het doel van de inzet
Bij 1.1	Een stevige basis bestaat uit verschillende bouwstenen die opgebouwd worden tussen het eerste en het 18de levensjaar: fysieke, emotionele en psychische gezondheid, de vaardigheid om duurzame relaties aan te gaan, het succesvol doorlopen van een schoolloopbaan en de vaardigheid om zich zelfstandig te kunnen redden. Het Centrum voor Jeugd en Gezin heeft als taak om vanaf de start de ontwikkeling van elk Lansingerlands kind te volgen.
Bij 2.1	Om (escalatie van) problemen te voorkomen zetten wij in op de volgende risicogroepen. • Kinderen met risico op gezondheidsproblemen: Kinderen uit gezinnen met een lage sociaal economische status (SES): Uit onderzoek weten we dat kinderen uit een gezin met een lage sociaal economische status grotere risico's lopen op achterstanden op diverse gebieden (denk aan taalachterstand, gezondheidsproblemen, moeite om een netwerk op te bouwen etc). Ook weten we dat deze kinderen een grotere kans lopen om zelf als volwassene dezelfde problemen te ontwikkelen als de ouders (werkeloosheid, armoede en schulden). Vroegsignalering kan ertoe leiden dat de vicieuze cirkel doorbroken wordt. • Kinderen met risico op emotionele schade: - o Kinderen in een scheidingssituatie: Ook in Lansingerland zien we een fors aantal scheidingen, vaak ook in jonge gezinnen. Er zijn regelmatig signalen van vechtscheidingen. Kinderen ondervinden daar vaak grote gevolgen van. Vroegsignalering door bijvoorbeeld het onderwijs of buitenschoolse opvang kan bijdragen aan een snelle toeleiding naar passende hulp voor kinderen die door de huiselijke situatie in de knel komen. - o Kinderen die te maken hebben (gehad) met huiselijk geweld. Kinderen die te maken hebben met geweld binnen het gezin lopen vaak emotionele schade op. Zij zijn de getuige van het geweld of zien de gevolgen ervan. Daardoor lopen zij risico op bijvoorbeeld het ontwikkelen van angststoornissen, sociale achterstand, sociaal isolement of om zelf in een relatie met geweld terecht te komen. Preventieve inzet zoals trainingen voor kinderen die te maken hebben (gehad) met geweld kunnen verergering voorkomen. • Kinderen van ouders met psychische problematiek of met een verstandelijke beperking: Deze kinderen komen vaak in de knel. Zij hebben een verhoogd risico op het ontwikkelen van psychische problemen. Tijdige interventies voor deze kinderen hebben als doel dit risico te verkleinen. • Pubers met risico op middelengebruik en op vroegtijdig schoolverlaten: De puberteit is over het algemeen een periode die door veel ouders als lastig wordt ervaren. Pubers zetten zich af en kunnen daardoor ongewenst gedrag vertonen. Toch groeit het overgrote deel uit tot evenwichtige zelfstandig mensen. Een klein deel van de pubers loopt risico op psychische problemen: met name in de leeftijd van 18-23 jaar openbaren zich aandoeningen als depressie, psychoses en schizofrenie. Herkennen en tijdige ondersteuning van de jongere en van de ouder kunnen escalatie voorkomen. Een ander klein deel van de jongeren loopt risico op achterstanden door bijvoorbeeld vroegtijdig schoolverlaten, een verslaving, gebrekkige financiële bewustwording of negatieve beïnvloeding van vrienden. Vroegsignalering en preventieve inzet kan leiden tot bijsturing van ongewenst gedrag en voorkomen van escalatie.

Bij 3.1	Wij zetten schoolmaatschappelijk werk in op alle basisscholen. Het hebben van een maatje buiten schooltijd kan van grote waarde zijn voor een kind en het gezin. Wij bieden de maatjes laagdrempelig aan. Voor ouders zijn vrij toegankelijke adviesmogelijkheden beschikbaar, zoals ondersteuning bij opvoedvaardigheden en bijeenkomsten voor lotgenoten.
Bij 3.2	Wij zetten professionele jeugd- en gezinscoaches in wanneer er problemen zijn op het gebied van relaties, opvoedkwesties of het gedrag van een kind/jongere. Een coach zorgt middels een kortdurende aanpak dat kinderen in het gezin weer kunnen opgroeien en ontwikkelen en dat ouders handvatten krijgen bij de opvoeding en benadering van het kind. Soms hebben kinderen (kortdurende) begeleiding nodig op het gebied van psychische problematiek (basis GGZ). Psychische problematiek heeft invloed op de gezinssituatie en de andere gezinsleden. Daarnaast willen wij voorkomen dat kinderen een achterstand oplopen doordat er financiële problemen in het gezin zijn. Daarom hebben we mogelijkheden voor financiële bijdragen om kinderen te kunnen laten participeren. Voorbeelden hiervan zijn individuele studietoelage, stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds. Ook als kinderen vanwege een beperking een hulpmiddel of woningaanpassing nodig hebben, zorgen we voor adequate ondersteuning.
Bij 3.3	Sommige kinderen hebben langdurige en/of intensievere ondersteuning nodig. Dit kan nodig zijn vanwege problematiek op het gebied van een lichamelijke of verstandelijke beperking, maar ook vanwege gedragsproblematiek (specialistische jeugd- en opvoedhulp) of psychische problematiek (specialistische GGZ). In sommige situaties is het voldoende als het kind ambulante begeleiding op locatie of thuis ontvangt, anderen kunnen niet thuis wonen. Voorbeelden hiervan zijn intramurale voorzieningen voor jeugd met een beperking of voor jongeren met gedragsproblematiek (met mogelijkheid tot gesloten setting). De rechter heeft de mogelijkheid om jeugdbescherming of jeugdreclassering op te leggen. Bij jeugdbescherming worden kinderen onder toezicht gesteld of uithuisgeplaatst vanwege een onveilige ontwikkel- en/of opgroeisituatie. Een jeugdreclasseringsmaatregel is bedoeld voor jongeren die crimineel gedrag hebben vertoond en escalatie voorkomen moet worden. De gemeente is ervoor verantwoordelijk dat deze maatregelen worden uitgevoerd door een gecertificeerde instelling.

Doelenschema Volwassenen

Hoofddoelstelling	Ambitieniveau	Wat is het doel van de inzet?	Wettelijke grondslag	Type instrumenten
<u>Zelfredzame, betrokken volwassenen:</u> Volwassenen (18-67 jaar) zijn financieel onafhankelijk, kunnen voor zichzelf zorgen, investeren in hun netwerken en dragen bij maatschappelijke participatie.	1. Inwoners benutten de eigen kracht en de kracht van de samenleving	1. Bewaken van gezondheidsaspecten	Wpg	GGD basistakenpakket
	2. Voorkomen van (escalatie van) problemen bij risicogroepen	1. Tijdig signaleren en toeleiden naar passende ondersteuning	Wmo	Informatieve bijeenkomsten, advies, workshops
		2. Het ontwikkelen van een gezonde leefstijl voor risicogroepen	Wmo	Trainingen (inwoners met dreigend sociaal isolement)
	3. Verbeteren/stabiliseren van de situatie van de inwoner met problematiek en verdere escalatie is voorkomen	1. Laagdrempelige en/of kortdurende inzet	Wmo	Algemeen maatschappelijk werk Maatjesprojecten Slachtofferhulp 24 uren telefonische hulpdienst
			Wet op gemeentelijke schuldhelpverlening	Schuldhelpmaatje Thuisadministratie
		2. Doorlopende ondersteuning of een eenmalige interventie	Wmo	Inloop Hulpmiddelen Huishoudelijke ondersteuning Woningaanpassing Begeleiding Vervoer Veilig Thuis
			Participatiewet	Arbeidsmatige dagbesteding Rotterdampas Individuele bijzondere bijstand Individuele inkomensvoet Collectieve zorgverzekering
			Wet educatie beroepsbevolking	Volwasseneducatie
		3. Langdurige, gespecialiseerde of intensieve ondersteuning	Wmo	Bemoeizorg Huiselijk geweld trajecten Sluitende aanpak Beschermd wonen Maatschappelijke opvang Vrouwenopvang Begeleiding
			Participatiewet, Wet gemeentelijke schuldhelpverlening	Bijstandsuitkeringen Schuldhelpverlening
			Participatiewet, IOAW en IOAZ	Bijstandsuitkeringen en begeleiding bij re-integratie.

Toelichting op het Schema Volwassenen

Nummering in schema	Toelichting op het doel van de inzet
Bij 1.1	Iedere volwassene is verantwoordelijk voor de eigen gezondheid. De gemeente is verantwoordelijk voor de algemene publieke gezondheid, zoals legionellabestrijding in openbare instellingen en optreden bij een uitbraak van virusziekten. Deze taak wordt uitgevoerd door de GGD. Inwoners mogen van de gemeente verwachten dat zij toeziet op het bewaken van de publieke gezondheid.
Bij 2.1	Een minimum inkomen geeft risico op schulden; een klein netwerk geeft risico op eenzaamheid; een licht verstandelijke beperking, psychische problematiek, een migratieachtergrond en/of een verslaving leiden vaak tot een grotere afstand tot de arbeidsmarkt en geven risico op schulden en sociale uitsluiting. Voor inwoners met deze risicofactoren organiseren we op maat trainingen, informatiebijeenkomsten en advies en zetten we bijvoorbeeld buddy's en loopbaan oriëntatie in.
Bij 3.1	Voor inwoners die een hulpvraag hebben op één leefgebied zetten we laagdrempelig een helpende hand in, zoals bijvoorbeeld hulp bij het huishouden, hulp bij administratie, hulp bij het leggen van sociale contacten, hulp bij het vinden van een daginvulling, hulp van een maatje, van het maatschappelijk werk of van een "luisterend oor". Het gaat in veel gevallen om vrij toegankelijke voorzieningen.
Bij 3.2	Voor inwoners die over een minimum inkomen beschikken, zetten we voorzieningen in die ervoor zorgen dat ze het financieel kunnen blijven redden, zoals een collectieve zorgverzekering of bijzondere bijstand. Hiermee voorkomen we verdere terugval. Voor inwoners die niet volledig voor zichzelf kunnen zorgen, organiseren we diverse vormen van begeleiding, zowel in de thuissituatie als op locatie. Als ze niet zelfstandig kunnen reizen is er een mogelijkheid om een beroep te doen op het collectief vervoer. Deze vormen van ondersteuning zijn vaak langdurig of een leven lang nodig, bijvoorbeeld voor mensen met een verstandelijke beperking of mensen met niet-aangeboren hersenletsel. Met deze inzet stabiliseren we de situatie. Soms hebben inwoners eenmalig hulp nodig waardoor ze weer goed voor zichzelf kunnen zorgen. Denk daarbij aan iemand die een rolstoel of een woningaanpassing nodig heeft. We zetten dan in op het kort en goed regelen om de situatie te verbeteren.
Bij 3.3	Inwoners die aangewezen zijn op een uitkering bevinden zich in een afhankelijke situatie. Dat geldt ook voor mensen met schulden. Wij willen in deze situatie intensief inzetten met het doel om deze inwoners weer zo zelfstandig mogelijk te laten participeren. Inwoners kunnen vanwege beperkingen intensieve ondersteuning nodig hebben. Bijvoorbeeld bij meervoudige handicaps, of in de situatie van mensen die in een beschermde woonvorm moeten wonen omdat zij 24 uren toezicht nodig hebben. We zetten hier langdurig gespecialiseerde ondersteuning op maat in. Soms bevindt een inwoner zich in een situatie waar reguliere ondersteuning niet meer voldoende is vanwege de complexiteit van de problemen. Dat is bijvoorbeeld bij huiselijk geweld in een gezin, of als iemand geen dak meer boven het hoofd heeft. We zetten intensieve ondersteuning in ter verbetering van de situatie.

Doelenschema Ouderen

Hoofddoelstelling	Ambitieniveau	Wat is het doel van de inzet?	Wettelijke grondslag	Type instrumenten
<u>Vitale, zelfredzame ouderen:</u> Ouderen (vanaf 67 jaar) blijven zo zelfstandig mogelijk functioneren, wonen en participeren.	1. Inwoners benutten de eigen kracht en de kracht van de samenleving	1. Het behouden van zelfstandigheid	Wmo	Cursussen gericht op vergroten zelfstandigheid Lokaal vervoer
		2. Het behouden of uitbreiden van het sociaal netwerk	Wmo	Cursussen en activiteiten gericht op versterking netwerk
		3. Het bewaken van gezondheidsaspecten	Wpg	GGD basistakenpakket
		4. Het behouden van een gezonde leefstijl	Wpg	Activiteiten die sport en beweging stimuleren Informatiebijeenkomsten, advies en trainingen gericht op gezonde leefstijl en gezondheid
	2. Voorkomen van (escalatie van) problemen bij risicogroepen	1. Tijdig signaleren en toeleiden naar passende ondersteuning	Wmo	Informatiebijeenkomsten, advies, trainingen en cursussen
	3. Verbeteren/ stabiliseren van de situatie van inwoners met problematiek en verdere escalatie is voorkomen	1. Laagdrempelige en/of kortdurende inzet	Wmo	Maatjesprojecten Praktische diensten Vervoer Slachtofferhulp 24 uren telefonische hulplijn Ouderenadvies
		2. Doorlopende ondersteuning of een eenmalige interventie	Wmo	Hulpmiddelen Huishoudelijke ondersteuning Woningaanpassing Begeleiding Vervoer Bemoeizorg Veilig Thuis
		3. Langdurige, gespecialiseerde of intensieve ondersteuning	Wmo	Trajecten Huiselijk geweld Begeleiding Beschermd wonen Maatschappelijke opvang Vrouwenopvang Sluitende aanpak

Toelichting op het Schema Ouderen

Nummering in schema	Toelichting op het doel van de inzet
Bij 1.1 - 1.4	Wij doen een beroep op de eigen kracht van ouderen. Dit betekent dat we de doelgroep oproepen om tijdig na te denken en te investeren in bijvoorbeeld verhuizen of woningaanpassingen, gezondheid en mobiliteit. Daarnaast is het van belang dat 67-plussers blijvend investeren in een sociaal netwerk. Dat kan bijvoorbeeld door deelname aan activiteiten maar ook door vrijwillige inzet. Vrijwilligerswerk wordt doorgaans als een zinvolle dagbesteding gezien omdat je levenservaring en kennis vanuit het werk dat je gedaan hebt kunt blijven inzetten. Daarnaast geeft het veel voldoening en is het een manier om het sociale netwerk sterkte vergroten.
Bij 2.1	Wij zien ouderen die hun mobiliteit verliezen en ouderen die hun sociaal netwerk (dreigen te) verliezen als de risicogroepen onder ouderen. We zetten in op informatieve bijeenkomsten en trainingen om verdere terugval te beperken en op tijdige signalering waardoor mensen snel toegeleid kunnen worden naar passende ondersteuning.
Bij 3.1	Veel ouderen zijn geholpen met een laagdrempelige vorm van praktische hulp, zoals hulp bij het huishouden, hulp bij boodschappen, klussen of vervoer, bij voorkeur in combinatie met een sociaal aspect. Het samen doen is gezellig en geeft een minder afhankelijk gevoel. Met deze inzet kunnen ouderen langer zelfstandig blijven wonen.
Bij 3.2	Veel ouderen verliezen met het ouder worden (een deel van) de regie op het eigen leven. Individuele begeleiding thuis of een dagbesteding waarbij rekening wordt gehouden met specifieke problematiek (denk aan groepsactiviteiten voor mensen met dementie) maken het langer zelfstandig wonen mogelijk en kunnen opname in een verpleeghuis uitstellen.
Bij 3.3	Ouderen die de regie voor een groot deel kwijt zijn, meestal vanwege geheugenverlies, willen meestal niet verhuizen. Het is voor hen fijn om in de eigen woning te blijven wonen vanwege herkenbaarheid en het thuis-gevoel. Met intensieve gespecialiseerde begeleiding is dat vaak mogelijk, al dan niet in combinatie met inzet vanuit de zorgverzekeringswet. Ook ouderen hebben soms te maken met huiselijk geweld of met dakloosheid. Ook in die situaties zetten we gespecialiseerde ondersteuning in.

BIJLAGE IV: KOSTEN LANSINGERLANDSE STANDAARD

De meerjarenbegroting van het sociaal domein is gebaseerd op de landelijk vastgestelde IV3-systematiek. Onze doelenschema's zijn gebaseerd op de individuele levensloop en de hieruit volgende doelgroepen. Om beiden met elkaar overeen te laten komen, verbinden we het beleidskader (de doelenschema's) en het middelenkader (de meerjarenbegroting). Dit leidt tot een financiële onderbouwing van de doelenschema's.

Ambitie	Maatschappelijk resultaat	Wat is het doel van inzet?	begroot 2018
<u>Sterke samenleving:</u> De kracht van de samenleving wordt optimaal benut: onderlinge verbondenheid in allerlei verbanden draagt bij aan het individuele welzijn en welbevinden van mensen.	1. Inwoners benutten de eigen kracht en de kracht van de samenleving	1. Het verhogen van de onderlinge betrokkenheid en leefbaarheid	€ 395.391
	2. De omgeving van de inwoner met ondersteuning is toegerust	1. Het vergroten van de vrijwillige inzet	€ 74.455
		2. Het versterken van de omgeving	€ 110.193
		3. Het ontlasten van ouders/verzorgers en mantelzorgers	€ 410.346
	3. Inwoners krijgen de ondersteuning die passend is bij hun vraag	1. De vraag van inwoner wordt verhelderd en meest passende hulp wordt ingezet en de voortgang wordt gemonitord.	€ 662.558

<u>Evenwichtige, gezonde jongeren:</u> Kinderen en jongeren (0-23 jaar) groeien veilig en gezond op en ontwikkelen zich tot zelfredzame burgers.	1. Kinderen (en hun ouders/verzorgers) benutten de eigen kracht	1. Het bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid en de lichamelijk en geestelijke ontwikkeling, zowel individueel als op populatieniveau	€ 1.745.048
		2. Het ontwikkelen van opvoedingsvaardigheden	€ 0
		3. Het ontwikkelen van vaardigheden om relaties aan te gaan en een netwerk op te bouwen	€ 300.895
		4. Het ontwikkelen van een gezonde leefstijl	€ 38.245
		5. Het ontwikkelen van talenten en taalkundige vaardigheden	€ 345.532
		6. Het ontwikkelen van vaardigheden om een zelfstandig huishouden te voeren.	€ 0
	2. Voorkomen van (escalatie van) problemen bij risicogroepen	1. Tijdig signaleren en toeleiden naar passende ondersteuning	€ 680.172
	3. Verbeteren/stabiliseren van de situatie van jongeren en/of hun ouders/verzorgers met problematiek en verdere escalatie is voorkomen.	1. Laagdrempelige en/of kortdurende inzet:	€ 60.908
		2. Doorlopende ondersteuning of een eenmalige interventie	€ 2.971.439
		3. Langdurige, gespecialiseerde of intensieve ondersteuning	€ 6.094.131
<u>Zelfredzame, betrokken ouderen:</u> Ouderen (18-67 jaar) zijn financieel onafhankelijk, kunnen voor zichzelf zorgen, investeren in hun netwerken en dragen bij maatschappelijke participatie.	1. Inwoners benutten de eigen kracht en de kracht van de samenleving	1. Bewaken van gezondheidsaspecten	€ 152.988
	2. Voorkomen van (escalatie van) problemen bij risicogroepen	1. Tijdig signaleren en toeleiden naar passende ondersteuning	€ 38.245
		2. Het ontwikkelen van een gezonde leefstijl voor risicogroepen	€ 19.123
	3. Verbeteren/stabiliseren van de situatie van de inwoner met problematiek en verdere escalatie is voorkomen.	1. Laagdrempelige en/of kortdurende inzet:	€ 559.837
		2. Doorlopende ondersteuning of een eenmalige interventie	€ 3.741.675
		3. Langdurige, gespecialiseerde of intensieve ondersteuning	€ 10.904.834

Vitale, zelfredzame senioren: Volwassenen (vanaf 67 jaar) blijven zo zelfstandig mogelijk functioneren, wonen en participeren.	1. Inwoners benutten de eigen kracht en de kracht van de samenleving	1. Het behouden van zelfstandigheid	€ 55.096
		2. Het behouden of uitbreiden van het sociaal netwerk	€ 19.123
		3. Het bewaken van gezondheidsaspecten	€ 152.988
		4. Het behouden van een gezonde leefstijl	€ 38.245
	2. Voorkomen van (escalatie van) problemen bij risicogroepen	1. Tijdig signaleren en toeleiden naar passende ondersteuning	€ 38.245
	3. Verbeteren/stabiliseren van de situatie van inwoners met problematiek en verdere escalatie is voorkomen.	1. Laagdrempelige en/of kortdurende inzet	€ 824.350
		2. Doorlopende ondersteuning of een eenmalige interventie	€ 2.763.364
		3. Langdurige, gespecialiseerde of intensieve ondersteuning	€ 17.869
Bedrijfsvoering	Totaal		€ 182.882
TOTAAL			€ 33.398.174

BIJLAGE V:

INDICATIEVE UITWERKING BELEIDSACCENTEN

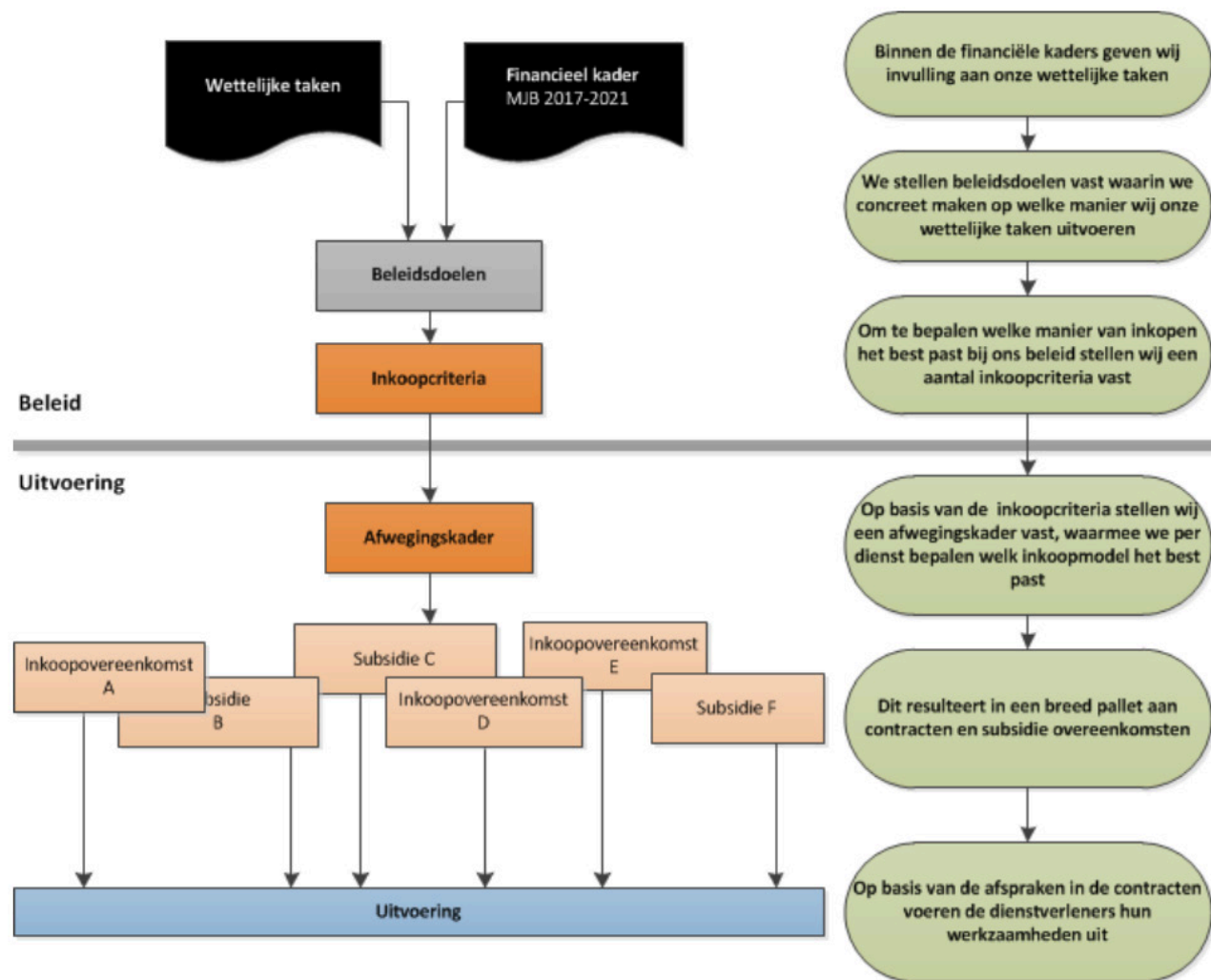
Aan de hand van alle signalen die we hebben ontvangen, gecombineerd met de trendanalyse, hebben we tien beleidsaccenten geformuleerd waarmee we in Lansingerland het verschil kunnen maken. Voor ieder beleidsaccent hebben wij een aantal maatregelen geïnventariseerd die wij associëren met de concrete invulling van dit accent. Deze maatregelen hebben we verdeeld in drie verschillende ‘ambitieniveaus’: licht, middel en zwaar. Aan iedere set van ambitieniveau hebben we een globale kostenraming gekoppeld. Dit vindt u in onderstaande tabel.

	Beleidsaccent	a. licht		b. middel		c. zwaar	
1	Elk Kind een kans	Extra inzet Jeugd Sportfonds Extra inzet Jeugd Cultuurfonds Extra inzet Stichting Leergeld Aanvullende inzet armoedebestrijding kinderen (extra Rijksmiddelen)	200	Extra inzet Jeugd Sportfonds Extra inzet Jeugd Cultuurfonds Extra inzet Stichting Leergeld Aanvullende inzet armoedebestrijding kinderen Intensivering maatjesprojecten	225	Extra inzet Jeugd Sportfonds Extra inzet Jeugd Cultuurfonds Extra inzet Stichting Leergeld Aanvullende inzet armoedebestrijding kinderen Intensivering maatjesprojecten Extra inzet lichte, tijdelijke ondersteuning	275
2	Kinderen uit de knel	Intensiveren voorlichting over en ondersteuning bij opvoeding(svaardigheden)	10	Intensiveren voorlichting over en ondersteuning bij opvoeding(svaardigheden) Extra inzet preventieve trainingen (sociale vaardigheid, weerbaarheid, opgroethema's etc.) Extra inzet t.b.v. kinderen in echtscheidingssituaties	75	Intensiveren voorlichting over en ondersteuning bij opvoeding(svaardigheden) Extra inzet preventieve trainingen (sociale vaardigheid, weerbaarheid, etc.) Extra inzet t.b.v. kinderen in echtscheidingssituaties Uitbreiding aanbod t.b.v. kinderen huiselijk geweld, echtscheiding	135
3	De leraar trekt aan de bel	Intensiveren voorlichting over en ondersteuning bij opvoeding(svaardigheden) Deskundigheidsbevordering professionals en vrijwilligers	35	Intensiveren voorlichting over en ondersteuning bij opvoeding(svaardigheden) Deskundigheidsbevordering professionals en vrijwilligers Intensiveren SMW PO	110	Intensiveren voorlichting over en ondersteuning bij opvoeding(svaardigheden) Deskundigheidsbevordering professionals en vrijwilligers Intensiveren SMW PO Intensiveren SMW VO	180

4	Pubers in de spotlights	Scholingsadviesgesprekken Cursussen budgetteren	20	Scholingsadviesgesprekken Cursussen budgetteren Recreatieve activiteiten avonduren Intensiveren voorlichting middelengebruik	65	Scholingadviesgesprekken Cursussen budgetteren Recreatieve activiteiten avonduren Intensiveren voorlichting middelengebruik Aanvullende inzet tbv jongvolwassenen	90
5	Lansingerland houdt eenzamen 'aan boord'	Intensiveren samenwerking huisartsen en welzijnspartners	15	Intensiveren samenwerking huisartsen en welzijnspartners Extra inzet (geschoolde) vrijwilligers	65	Intensiveren samenwerking huisartsen en welzijnspartners Extra inzet (geschoolde) vrijwilligers Extra inzet professionals	150
6	De werkmakelaar	-	-	Extra capaciteit werkmakelaar I	50	Extra capaciteit werkmakelaar I Extra capaciteit werkmakelaar II	80
7	Grip op geld	Budgetcursussen op scholen	30	Zakgeldtrainingen Budgetcursussen op scholen	35	Zakgeldtrainingen Budgetcursussen op scholen Extra inzet op versterking van de keten, voorlichting en communicatie	85
8	Intergenerationeel wonen met passende woningen	Bewustwordingscampagne Referentiewoning Vergroten toegankelijkheid buitenruimte	30	Bewustwordingscampagne Referentiewoning Intensivering inzet woningaanpassing en hulpmiddelen Collectieve woonvoorzieningen	100	Bewustwordingscampagne Referentiewoning Intensivering inzet op woningaanpassing en hulpmiddelen Collectieve woonvoorzieningen Blijversregeling	150
9	Lansingerland heeft oog voor de vrijwillige inzet	Scholing en waardering voor vrijwilligers Taxipassen en parkeervergunningen voor mantelzorgers	80	Scholing en waardering voor vrijwilligers Taxipassen en parkeer-vergunningen voor mantelzorgers Extra inzet (geschoolde) vrijwilligers Verwenhotel	150	Scholing voor vrijwilligers Taxipassen en parkeer-vergunningen voor mantelzorgers Extra inzet (geschoolde) vrijwilligers Verwenhotel Intensivering op ondersteuning van mantelzorgers	200
10	Voorkomen zorgmijding door stapeling van lasten	Verhogen inkomensdrempel (lastenverlichting: inkomens net boven minimum)	25	Verhogen inkomensdrempel Gelijkstellen uurtarieven (lichte en specialistische zorg) Verlagen max. enige bijdrage minima	180	Verhogen inkomensdrempel Gelijkstellen uurtarieven Verlagen max. enige bijdrage minima Maximeren Eigen Bijdrage € 700	262

BIJLAGE VI: SAMENHANG EN PROCES VAN INKOOP

In de onderstaande figuur is het proces weergegeven van de vertaling van ons beleid in concrete overeenkomsten, en daarmee diensten, via het inkoopkader.

BIJLAGE VII: TOEPASSING VAN HET AFWEGINGSKADER: EEN VOORBEELD

In deze bijlage lichten wij aan de hand van een voorbeeld indicatief toe op welke wijze wij de criteria uit het afwegingskader toepassen. Stelt u zich voor dat we het afwegingskader gebruiken voor het maken van keuzes bij de inkoop van slachtofferhulp:

Keuzevrijheid: geen

Bij sommige diensten vinden we keuzevrijheid erg belangrijk. Bijvoorbeeld wanneer elke week iemand bij de inwoner thuis komt. Een inwoner kan dan bijvoorbeeld kiezen voor een zorgaanbieder die gespecialiseerd is in de problematiek en die bijvoorbeeld past bij de geloofsovertuiging van de inwoner. Voor Slachtofferhulp willen we dat er snel en eenduidig hulp kan worden ingezet, bij een landelijk bekende organisatie en dat inwoners altijd snel en eenvoudig weten waar ze terecht kunnen. Daarom kiezen we bij slachtofferhulp niet voor keuzevrijheid.

Borging in de lokale infrastructuur: nee

We kiezen bij slachtofferhulp niet voor een aanbieder die geworteld is in de lokale samenleving, maar voor een landelijk opererende aanbieder die met regionale loketten een landelijke dekking heeft. Een dienst waarvoor lokale infrastructuur wel erg van belang is, is bijvoorbeeld bij het welzijnswerk.

Professionaliteit: meer dan gebruikelijk

Bij specifieke problematiek als hulp na een traumatische ervaringen worden hoge eisen gesteld aan de mate van professionaliteit van de medewerkers. Wanneer we diensten inkopen waarbij met vrijwilligers wordt gewerkt, of juist met ervaringsdeskundigen, stellen we minder eisen aan de professionaliteit, maar eisen we bijvoorbeeld een verklaring omtrent gedrag.

Ruimte: nee

We kiezen niet voor nieuwe initiatieven en het toelaten van bijvoorbeeld kleine ondernemers bij slachtofferhulp, omdat we niet willen dat mensen moeten kiezen tussen verschillende organisaties.

Administratieve lasten: mogen gelijk blijven

De administratieve lasten voor deze dienst zijn laag voor de gemeente. Dat mag zo blijven.

Zorgcontinuïteit: dienstverlening, zorgorganisatie

De zorgcontinuïteit voor een dienstverlening als slachtofferhulp is van groot belang. Deze dienstverlening mag niet zomaar wegvallen. In verband met het unieke aanbod van die éne organisatie en de landelijke bekendheid en de vele doorverwijzers die hier ook bekend mee moeten zijn, kiezen we ook voor continuïteit van de organisatie. Ter vergelijking: bij de inkoop van trapliften vinden we het minder ernstig wanneer (mits uiteraard een zorgvuldige overgang wordt geborgd) bij een nieuwe aanbesteding een andere leverancier wordt gekozen.

Geleidelijkheid: wel geleidelijk

Indien in dit zorglandschap iets zou veranderen kiezen we bewust voor geleidelijke veranderingen.

Innovatie: geen ruimte nodig

We hebben bij deze dienstverlening geen behoefte om extra ruimte te creëren voor experimenten en nieuwe, innovatieve vormen van slachtofferhulp.

Synergie: zeer belangrijk

Er wordt verwacht dat slachtofferhulp goed samenwerkt met alle andere organisaties die in beeld zijn bij de cliënt.

Auteur: Team Sociaal Domein & Cultuur

Corsanummer: T16.17108

Datum: Januari 2017

Vormgeving: StudioLIN | graphic design, studiolin.nl

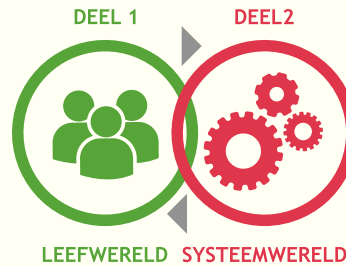
SOCIAAL DOMEIN IN LANSINGERLAND 2018-2022

DE LEEFWERELD EN DE SYSTEEMWERELD

Centraal bij de opzet van ons beleid is het onderscheid, maar ook de samenhang, tussen de Leef- en de Systeemwereld. Deze werelden worden gestuurd door verschillende waarden.

Voor een succesvol beleid combineren wij deze waarden. We zijn ons er hierbij voortdurend van bewust dat de systeemwereld ten dienste staat van de leefwereld en niet andersom.

Aandacht en tijd
Vertrouwen
Ruimte
Keuzevrijheid
Kwaliteit

Efficiency
Doelmatigheid
Controle en beheersing
Regelzucht
Kosten/baten

VISIE

EEN GEZONDE, ENERGIEKE EN BETROKKEN SAMENLEVING

De kracht van onze samenleving ligt in een gedeeld besef van onderlinge verbondenheid; tussen jong en oud, arm en rijk en ongeacht herkomst, of geloofsovertuiging. We rekenen op de samenredzaamheid van een inclusieve samenleving. Een sterke samenleving neemt verantwoordelijkheid, heeft oog voor kwetsbaren, houdt rekening met beperkingen en kan tegen een stootje.

VERSTERKING VAN VEERKRACHT

Veerkracht staat centraal in onze visie. Mensen komen het meest tot hun recht wanneer ze hun capaciteiten kunnen gebruiken en mee kunnen doen in de samenleving. Indien mogelijk lossen we samen problemen op en versterken zo de eigen kracht. Wanneer dat niet mogelijk is, zetten we in op het accepteren van- en het leren omgaan met de situatie. We investeren in het netwerk of het opbouwen daarvan.

ACTIEVE ROL

Lansingerland kiest voor actieve regie op de toegang, het veld van aanbieders, de integraliteit van het beleid en de ontwikkeling van de transformatie.

ONZE DOELEN

- 1 Sterke samenleving:**
De kracht van de samenleving wordt optimaal benut: onderlinge verbondenheid in allerlei verbanden draagt bij aan het individuele welzijn en welbevinden van mensen.
- 2 Evenwichtige, gezonde jongeren:**
Kinderen en jongeren (0-23 jaar) groeien veilig en gezond op en ontwikkelen zich tot zelfredzame burgers.
- 3 Zelfredzame, betrokken volwassenen:**
Volwassenen (18-67 jaar) zijn financieel onafhankelijk, kunnen voor zichzelf zorgen, investeren in hun netwerken en dragen bij maatschappelijke participatie.
- 4 Vitale, zelfredzame senioren:**
Volwassenen (vanaf 67 jaar) blijven zo zelfstandig mogelijk functioneren, wonen en participeren.

ONZE UITGANGSPUNTEN

- 1** Een inclusieve samenleving
- 2** Een integrale benadering met de focus op de uitvoering
- 3** Het optimaal benutten van de eigen kracht
- 4** Ondersteuning op maat
- 5** Lokaal tenzij regionaal een meerwaarde heeft
- 6** Ondersteuning is voor alle inwoners toegankelijk

WAT DOEN WIJ DAARVOOR?

DE LANSINGERLANDSE STANDAARD

Op grond van de wetten binnen het Sociaal Domein zorgt de gemeente voor preventie en ondersteuning voor haar inwoners. Lansingerland heeft een norm ontwikkeld voor de uitvoering van deze wettelijke taken. We noemen deze norm de LANSINGERLANDSE STANDAARD. Deze standaard is de basis die we als gemeente moeten, willen en kunnen bieden.

De Standaard bestaat uit 4 elementen:

ELEMENT 1: SAMEN BOUWEN AAN DE SAMENLEVING

Inwoners dragen op allerlei manieren bij aan een het reilen en zeilen in de samenleving. Velen zetten zich - vaak naast hun werk- in voor hun eigen leefomgeving, waarin het goed wonen, werken en recreëren is.

ELEMENT 2: DE TOUWJTJES ZELF IN HANDEN

We gaan ervan uit dat inwoners verantwoordelijk zijn voor hun eigen leven en zoveel mogelijk zelf de regie houden. Ook wanneer ze (gedeeltelijk) afhankelijk zijn van ondersteuning. We spreken inwoners aan op hun eigen verantwoordelijkheid en stimuleren hen om vooruit te denken.

ELEMENT 3: OP TIJD ERBIJ!

Er zijn situaties of periodes in een leven waarin een verhoogd risico bestaat op achterstanden. Lansingerland wil er op tijd bij zijn. Daarom zetten wij actief in op preventie bij risicogroepen en -omstandigheden in iedere leeftijdsfase.

ELEMENT 4: PASSENDE ONDERSTEUNING

Wanneer het niet (meer) mogelijk is om problemen te voorkomen, dan is intensieve of gespecialiseerde ondersteuning nodig. We zorgen voor passende hulp en ondersteuning en doen dat zoveel mogelijk in samenwerking met het eigen sociale netwerk van de inwoner.

BELEIDSACCENTEN

Elk kind een kans

Kinderen uit de knel

De leraar trekt aan de bel

Pubers in de spotlights

Lansingerland houdt eenzaam 'aan boord'

Werken aan werk

Grip op geld

Intergenerationeel wonen met passende woningen

Lansingerland heeft oog voor de vrijwillige inzet

Voorkomen zorgmijding door stapeling van lasten

KEUZE
BELEIDSPLAN
2018-2022

WAT KOST HET?

De Lansingerlandse
Standaard
€ 32,2 MILJOEN

De beleidsaccenten
€ 1,2 MILJOEN

HOE STUREN WIJ HIEROP?

INDIVIDU

DOELGROEP

SAMENLEVING

Aan het college van burgemeester en wethouders van Lansingerland

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Ons kenmerk: ASD17.B.001

Uw kenmerk: U16.14487

Lansingerland, 4 januari 2017

Geacht college,

Conform artikel 3:8 van de Verordening Sociaal Domein 2016 van de gemeente Lansingerland verzoekt u de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) advies uit te brengen over de Maatschappelijke Agenda 2018-2022 (MAG) en de algemene subsidieverordening 2018.

Inleiding

In uw oorspronkelijke aanvraag heeft u ons verzocht in te gaan op de drie kernelementen van de Maatschappelijke Agenda, welke aanvullingen wij in algemene zin hebben en welke risico's wij zien voor de uitvoering van de Maatschappelijke Agenda. Daarnaast heeft u ons gevraagd de algemene subsidieverordening 2018 aan de hand van het wijzigingsdocument te beoordelen.

Op verzoek van uw beleidsmedewerkers is op 29 november 2016 een conceptadvies over de Maatschappelijke Agenda (kenmerk ASD16.B.017) uitgebracht en een *separaat advies* (kenmerk ASD16.B.016) over de algemene subsidieverordening.

Het voorliggend definitief advies is opgesteld naar aanleiding van de bijgestelde beleidsnotitie (beleidsplan Sociaal Domein deel III met Agenda 2018 - 2022) die wij op 22 december 2016 hebben ontvangen.

In haar conceptadvies (ASD16.B.017) is de ASD al ingegaan op de door u gestelde vragen en is tevens in een bijlage bij het conceptadvies een aantal aanvullende adviezen / voorstellen voor de Maatschappelijke Agenda opgenomen. In het definitieve advies hebben wij ons vooral gericht op deel A van de beleidsnotitie van 22 december 2016.

Advies Beleidsplan Sociaal Domein III

De ASD wil allereerst uw beleidsmedewerkers een compliment geven voor de zorgvuldigheid waarmee zij, ondanks hoge tijdsdruk, getracht hebben ons conceptadvies te verwoorden in het voorliggend beleidsplan. Bijvoorbeeld door het opnemen van beleidsaccenten die specifiek benoemd zijn in ons conceptadvies. Ook de terugkoppeling op ons conceptadvies was helder en duidelijk verwoord.

De ASD herkent zich in het nu voorliggend beleidsplan, waarbij zij nog wel de volgende kanttekeningen wil plaatsen:

1. Bij de samenstelling van het '*voorkeurspakket*' van de ASD is op basis van ons conceptadvies terecht zwaar ingezet op accenten 4, 5, 6, 7 en 10. Echter accent 2: *Kinderen uit de knel*' is in onze ogen

onderbelicht gebleven. De ASD opteert voor dit accent de midden variant en voor accent 9: *'Lansingerland heeft oog voor de vrijwillige inzet'* de lichte variant. Deze aanpassing past binnen de gestelde financiële kaders;

2. Bij element 2: *De touwtjes zelf in handen* wordt duidelijk gesteld dat inwoners van Lansingerland een eigen verantwoordelijkheid hebben. Dit is voor de ASD een helder uitgangspunt, omdat in element 3: *Op tijd erbij!* ook het vangnet staat beschreven mocht dat niet of in onvoldoende mate mogelijk zijn. Voor de volwassenen en ouderen zijn daarbij globaal de instrumenten beschreven, echter voor kinderen en jongeren wordt volstaan met een verwijzing naar de rol van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Hoe sluitend is dit? In hoeverre zijn ouders verplicht zich te melden bij het CJG? Krijgt het CJG terugkoppeling van andere specialisten/betrokkenen? De ASD adviseert om ook voor de doelgroep Kinderen en Jongeren aan te geven, aan welke instrumenten de gemeente denkt om het onvermogen tot eigen verantwoordelijkheid op tijd te signaleren;
3. Bij accent 3: *De leraar trekt aan de bel* adviseert de ASD om het intensiveren van schoolmaatschappelijk werk (SMW) nader te omschrijven. Wordt er extra ingezet op samenwerking tussen SMW en de gemeente? Speelt SMW een rol bij de brede uitvraag?
4. Bij accent 4: *Pubers in de spotlights* is als laatste aandachtspunt de aanvullende inzet voor jongvolwassen genoemd. Welke inzet? Door wie? De ASD adviseert om dit scherper te formuleren. In welke richting denkt de gemeente? Gespecialiseerde inzet van jongerenwerkers?

Daarnaast adviseert de ASD om ook extra in te zetten op opvoedingsondersteuning voor de ouders van pubers;

5. Bij accent 5: *Lansingerland houdt eenzamen aan boord* is het verschil tussen de midden en intensieve variant de inzet van professionals. Echter wel tegen een aanzienlijke financiële inspanning. De ASD wil u in overweging geven of deze *extra financiële inspanning* effectief is. Tegen eenzaamheid bestaan beperkte effectieve interventies. Bovendien is er een verschil van interpretatie. Wat de buitenwereld als probleem ziet, hoeft niet door de betrokkenen als zodanig te worden ervaren. Vaak is het een bewuste keuze om juist op zichzelf te blijven. Preventie door te blijven investeren in sociale contacten wordt in de literatuur vaak aangehaald als effectief middel. Prof. dr. Joris Slaets (Leyden Academy) geeft daarbij aan dat voor ouderen dat vaak helaas al te laat is en dat het ook heel moeilijk is om het gedrag te veranderen. Prof. dr. Anja Machielse (Universiteit Utrecht) geeft daarbij aan dat één keer in de drie weken een bezoek al veel zou kunnen betekenen voor eenzame mensen. Dit kan ook door vrijwilligers worden gedaan.

De ASD adviseert om gezien de extra financiële inspanning voor dit accent te opteren voor de midden variant en het vrijvallend budget aan te wenden voor extra inzet binnen de andere accenten zoals accent 2: *Kinderen uit de knel* en accent 3: *De leraar trekt aan de bel*.

6. Bij accent 7: *Grip op geld* adviseert de ASD om ruimhartiger de mogelijkheden voor individuele inkomens ondersteuning te benutten. Bijvoorbeeld een vrijwilligersvergoeding tot het wettelijk toegestane bedrag, toetsingscriteria voor individuele inkomens toeslag en bijzondere bijstand voor extra onvoorziene uitgaven;
7. Bij accent 9 *Lansingerland waardeert / heeft oog voor de vrijwillige inzet* corresponderen de genoemde acties / maatregelen niet met de bovenliggende paragrafen.

Als extra inzet voor de mantelzorgers wil de ASD graag wijzen op een waardering in de vorm van een jaarlijkse financiële tegemoetkoming, het zogenoemde Mantelzorgcompliment. Dit compliment werd in 2016 door de mantelzorgers zeer gewaardeerd. Ter overweging wil de ASD

meegeven om een compliment (in een nader te bepalen vorm), ook breed voor vrijwilligers (indirect via de maatschappelijke organisaties) mogelijk te maken. Dus complementair aan de jaarlijkse Vrijwilligersprijs.

Afsluiting

Het is mij een genoegen u dit advies namens de ASD aan te bieden. Voor onze overige opmerkingen verwijzen wij graag naar ons conceptadvies van 29 november 2016 (kenmerk ASD16.B.016).

Graag ontvangt de ASD een schriftelijke reactie op dit voorstel. Indien u besluit om het voorstel niet of gedeeltelijk over te nemen dan ontvangen wij graag een toelichting.

Hoogachtend,

Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland,
G.N. Steenkamp, voorzitter

ASD Lansingerland
Postbus 295
2650 AG Berkel en Rodenrijs

Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland
Postbus 295
2650 AG BERKEL EN RODENRIJS

Afdeling
**Economische &
Maatschappelijke Ontwikkeling**
Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie
Annabel Trouwborst
Telefoon
14 010
E-mail
info@lansingerland.nl
Fax
(010) 800 40 01

Verzenddatum 25 januari 2017
Ons kenmerk U17.00016
Uw brief van

Onderwerp **Reactie op advies Beleidsplan
Sociaal Domein 2018-2022**

Geachte heer Steenkamp,

Wij hebben de Adviesraad Sociaal Domein om advies gevraagd op het beleidsplan voor het sociaal domein. In deze brief leest u onze reactie op uw advies.

Van beleidsvoorbereiding naar definitief advies

We hebben u in vroeg stadium betrokken bij de beleidsvoorbereiding. U heeft in november gereageerd op een concept beleidsplan. Wij hebben die reactie verwerkt in de versie die wij u op 22 december stuurden. In deze brief reageren wij op uw definitieve advies op Beleidsplan III Sociaal Domein dat wij op 5 januari ontvingen.

Reactie op uw advies

Allereerst willen wij u graag bedanken voor uw medewerking. Zowel uw concept-advies als uw definitieve advies zijn uitvoerig en zorgvuldig geformuleerd. Hieronder gaan wij in op de adviezen uit uw definitieve advies.

Advies 1:

De samenstelling van het 'voorkeurspakket' van de ASD: u vraagt om een aanpassing.

Onze reactie:

Wij hebben de tekst aangepast conform uw verzoek.

Adviezen 2 tot en met 5:

In uw adviezen 2 tot en met 5 gaat u in op de instrumenten die als voorbeeld bij de accenten in het beleidsplan waren opgenomen. Mede door uw adviezen hebben wij ons gerealiseerd dat het benoemen van die instrumenten de suggestie wekt dat de aanpak voor de accenten al vaststaat. Het gaat nu echter om het beleidsplan. De inzet van specifieke instrumenten behorende bij de accenten staat nog niet vast. Het bepalen van de instrumenten volgt na de vaststelling van het beleidsplan. Dan gaan wij aan de slag met het opstellen van uitvoeringsplannen, waarbij uw inbreng natuurlijk op prijs gesteld wordt.

Wij hebben daarom de voorbeelden van de in te zetten instrumenten bij de accenten weggehaald uit het beleidsplan. De door u gemaakte opmerkingen over de uitvoering van de accenten en de daarbij behorende budgetten nemen wij mee bij het opstellen van de uitvoeringsplannen. U wordt hierover tijdig geïnformeerd.

Advies 6:

Bij accent 7: *Grip op geld* adviseert de ASD om ruimhartiger de mogelijkheden voor individuele inkomensondersteuning te benutten.

Onze reactie:

Uw standpunt over dit onderwerp is ons bekend. We hebben hier al in diverse reacties onze visie op gegeven. De tekst in het beleidsplan is daarom niet gewijzigd.

Advies 7:

Als extra inzet voor de mantelzorgers wil de ASD graag wijzen op een waardering in de vorm van een jaarlijkse financiële tegemoetkoming, het zogenoemde Mantelzorgcompliment. Dit compliment werd in 2016 door de mantelzorgers zeer gewaardeerd. Ter overweging wil de ASD meegeven om een compliment ook breed voor vrijwilligers mogelijk te maken.

Onze reactie:

De waardering voor de financiële tegemoetkoming voor mantelzorgers die u heeft opgevangen bij uw achterban komt overeen met de signalen die wij zelf van diverse kanten hebben ontvangen. We overwegen deze vorm van waardering van mantelzorgers de komende jaren te continueren. Wij gaan in gesprek met het Vrijwilligersinformatiepunt (VIP) om te bekijken welke vorm van waardering voor vrijwilligers, naast de jaarlijkse vrijwilligersprijs, passend en haalbaar is.

Tenslotte

Het definitieve beleidsplan is op een aantal plekken gewijzigd ten opzichte van de tekst uit het plan waarop u uw advies heeft gebaseerd. Het gaat daarbij vooral om tekstuele wijzigingen op plekken waar het korter en bondiger kon. Wij denken dat dit een verbetering is ten opzichte van de versie van december 2016.

Het beleidsplan wordt op 9 februari besproken in de Commissie Samenleving. De besluitvorming vindt naar verwachting plaats in de gemeenteraad op 23 februari. Wij willen u nogmaals bedanken voor uw advies en uw inbreng tijdens het ontwikkelproces van het beleidsplan Sociaal Domein, waarbij u steeds de focus heeft gehouden op de gevolgen van het beleid voor de inwoner.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

drs. ing. Ad Eijkenaar
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester